

— R ý m a ř o v s k ý —
horizont

Měsíčník regionu Rýmařovska

číslo 05 / 2021

vyšlo 28. 5. 2021

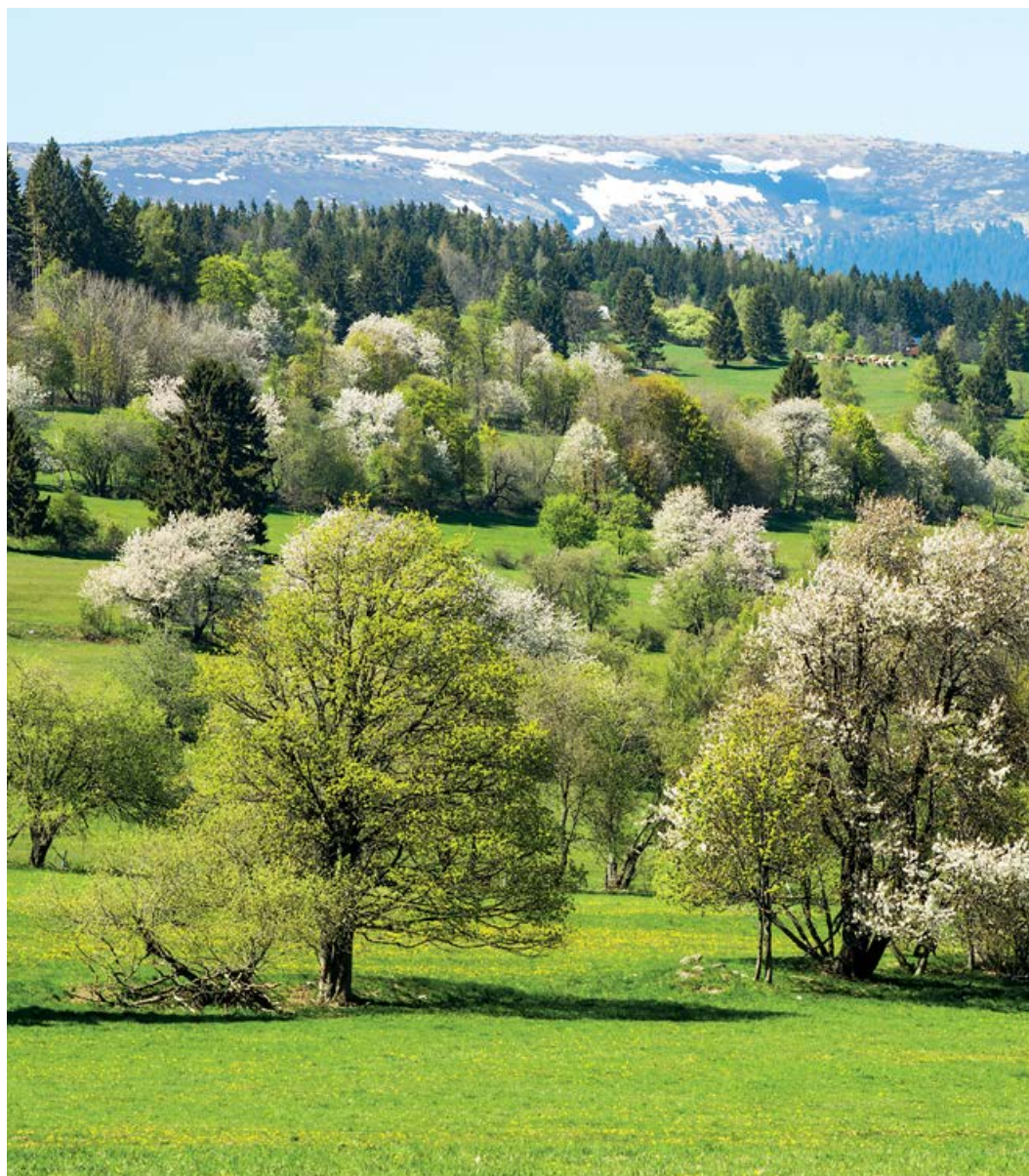
cena 15 Kč

Vedení města i občané uctili památku padlých osvoboditelů

V Janovicích se začne budovat stezka pro pěší a cyklisty

ročník XXIII.

Městské muzeum zahájilo činnost výstavou Duch hmoty

Nedělní škola řemesel ve Stránském uspořádala vítání mláďat

V závodě po Jesenické magistrále letos cyklisté soutěžili online

Květen na Rýmařovsku obrazem

V Nedělní škole řemesel ve Stránském proběhlo jarní vítání mláďat.
Foto: JS

V knihovně si dali čtenáři rande naslepo s knížkou.
Foto: archiv Městské knihovny Rýmařov

Rýmařovské náměstí ozdobil Trubkoun Kurta Gebauera.
Foto: archiv Městského muzea Rýmařov

Děti mohou znovu využít volnočasové aktivity.
Foto: archiv SK Jiskra Rýmařov, JS

Začaly komentované prohlídky v textilní expozici muzea.
Foto: archiv Městského muzea Rýmařov

Povodí Odry buduje opěrné zdi u Podolského potoka. Foto: JS

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Z jednání zastupitelstva	str. 3
Rekonstrukce komunikace v ulici U Rybníka byla dokončena	str. 4
V Janovicích vznikne nová cyklostezka	str. 5
Představitelé města a občané uctili památku padlých osvoboditelů	str. 5

Užitečná informace

Pravidla pro povolení kácení stromů	str. 7
Na složité životní situace nejste sami	str. 8

Zdravotnictví

Kde se můžete nechat očkovat proti covid-19	str. 12
V nemocnicích potřebují další zásoby krve	str. 12

Městské muzeum a Galerie Octopus

Trubkoun Kurta Gebauera před muzeem je zařazen do mezinárodního sochařského festivalu Sculpture Line	str. 19
Knihka Rýmařov v dějinách je vyprodaná, chystá se dotisk	str. 21
Přírůstek do sbírek	
Květen: Anonymní fejeton z 60. let 20. století	str. 21

Městská knihovna

V knihovně najdete i regionální autory	str. 26
Čtenářská výzva	
Markéta Pilátová: Žluté oči vedou domů	str. 26

Z okolních měst a obcí

Břidličná slaví úspěch v krajském kole	
Geologické olympiády	str. 28
Přírodovědný maraton	
v Základní škole Břidličná	str. 28

Organizace a spolky

Červení andělé v Jeseníkách slouží už přes 70 let	str. 29
Sváteční víkend ve znamení rybaření	str. 32
V Nedělní škole řemesel vítali nově narozená mláďata	str. 33

Z historie

Vzácná a unikátní keramika a jiné nálezy z archeologických lokalit Rýmařovska	
7. Vývoj loštických pohárů	str. 36

Zajímavosti z přírody

Vyprávění o stromech	
18. Modřín – Larix	str. 39

Sport

S Annou Cimbotovou o výjimečnosti orientálního tance	str. 40
Na horských kolech se letos závodilo online	str. 41
Peloton cyklistů opět protne cílovou pásku v Rýmařově	str. 42
SK Jiskra Rýmařov se zařadila mezi elitu a obhájila status sportovního střediska mládeže	str. 43

Fotografie na titulní straně: Lenka Romaňáková

Aktuálně z města

Z jednání zastupitelstva

Jednání zastupitelstva města proběhlo v řádném termínu 29. dubna. Zasedání zahájil starosta Luděk Šimko, který v úvodu blahopřál k narozeninám zastupitelce Lence Žmolíkové.

Nejdůležitějším bodem programu bylo schválení Závěrečného účtu města Rýmařova za rok 2020 a odsouhlasení celoročního hospodaření města. Součástí materiálu byl např. přehled provedených rozpočtových změn, podrobné plnění jednotlivých položek rozpočtu, finanční vypořádání dotací, plnění ukazatele dluhové služby, konečný stav přijatých úvěrů a půjček, přehled o majetku a zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření města.

Dále byla schválena zpráva o hospodaření města ke dni 31. 3. 2021 a výhled hospodaření do konce roku. V samostatných bodech se zastupitelstvo seznámilo se zprávami o hospodářských výsledcích společností Teplo, Městské služby, Spojené lesy a Byterm Rýmařov za rok 2020.

Zastupitelé zahájili první kroky k realizaci vodní nádrže v Edrovicích

Územní plán města připouští v nivě Novopolského potoka, který napájí edrovický rybník, vybudování vodní nádrže. Možné varianty velikosti a přesného umístění nádrže byly zpracovány ve studii, která rovněž specifikuje pozemky, které by byly stavbou dotčeny. Pozemky jsou ve vlastnictví Státního pozemkového úřadu, Lesů ČR a dvou soukromých osob. Zastupitelstvo proto schválilo podání žádosti o převod sedmnácti pozemků v Edrovicích a dvou v Janovicích z vlastnictví Státního pozemkového úřadu do majetku města. Prioritou bude vyjednání bezúplatného převodu práv s odůvodněním veřejně prospěšné stavby. Vedení města také zahájí jednání s majiteli ostatních pozemků o možnostech směny či výkupu. Získání pozemků je prvním a nejzásadnějším krokem k možné realizaci vodní nádrže na Novopolském potoce v Edrovicích. Ta je navržena buď jako souvislá vodní plocha, nebo jako dvě na sebe navazující nádrže.

Starokatolická zvonice v Jamarticích bude zřejmě patřit městu

Město Rýmařov obdrželo nabídku Starokatolické církve v ČR na převod starokatolické zvonice v Jamarticích včetně pozemku. Starokatolíci již nemají v Jamarticích a okolí žádné členy církve, kteří by se o stavbu mohli starat a alespoň nějak ji využívat. Naopak pro místní obyvatele má zvonice význam z hlediska historie obce a její architektury, jako památka a svého druhu kuriozita. Jde o ojedine-

lou dřevěnou stavbu se zachovanou konstrukcí a dekorativními prvky, tvořící dominantu horní části Jamartic. Dle sdělení Národního památkového ústavu je to unikátní památka tohoto druhu v kraji. Zastupitelstvo města vzalo na vědomí nabídku Starokatolické církve v ČR a uložilo vedení města jednat o podmínkách a možnostech převodu.

Doplnění strategického plánu rozvoje města

Strategický plán rozvoje města Rýmařova do roku 2030 byl sice schválen zastupitelstvem už v květnu loňského roku, ale jde o živý materiál, s nímž je nutné průběžně pracovat a doplňovat jej o nové projekty. Proto zastupitelé schválili jeho doplnění.

Jednou z aktivit je zkvalitnění veřejné správy a vyřešení nevyhovujících prostor budovy městského úřadu na ulici 8. května, kde nyní sídlí odbory sociálních věcí a dopravy a živnostenský úřad. Proto zastupitelé rozhodli o zpracování projektové dokumentace pro přesun příslušných odborů, ale také odborů umístěných na náměstí Svobody (životní prostředí, regionální rozvoj a stavební úřad) do objektu bývalé školy Prima na Sokolovské ulici.

Dále se rozhodli do strategického plánu zařadit akce na podporu

volnočasových aktivit – vybudování multifunkčního dětského hřiště v Jamarticích a Janovicích nebo výstavbu skateparku vedle fotbalového hřiště s umělým povrchem na Žižkově ulici v Rýmařově.

V oblasti dopravy a infrastruktury bylo doplněno vybudování parkoviště před tenisovými kurty na ulici 8. května, oprava komunikace v ulici 1. máje od Komerční banky směrem dolů k nové komunikaci na Pivovarské a vybudování parkoviště na spojnici ulic Žižkovy a Úvoz za zimním stadionem, v místě, kde stávaly plechové garáže.

V Rýmařovském horizontu lze nově objednat i grafické zpracování inzerce

Zastupitelstvo schválilo doplnění Zásad pro tištěná a elektronická média města Rýmařova. Redakce Rýmařovského horizontu je v současné době schopna nabídnout zadavatelům plošné inzerce grafické zpracování jejich inzerátů, proto byly stávající zásady o tuto činnost doplněny. Grafické práce budou vykonávány pouze v souvislosti se zveřejněním v Rýmařovském horizontu, neboť není záměrem to, aby redakce konkurovala místním grafickým studiím, ale jde pouze o zjednodušení zadávání inzerce pro regionální podnikatele a organizátory akcí.

Římskokatolická farnost bude pokračovat s opravou fasády farní budovy

Dle schváleného rozpisu státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón na rok 2021 byla městu Rýmařovu přidělena kvóta 200 000 korun. Místní pracovní skupina pro regeneraci Městské památkové zóny Rýmařov rozhodla využít tuto dotaci na další etapu obnovy fasády farní budovy Římskokatolické farnosti Rýmařov, jež je kulturní památkou. Celkové náklady na čtvrtou etapu obnovy fasády fary činí 461 327,36 korun. Tento program stanovuje městu povinnost podílet se na financování minimálně 10 % celkových nákladů na smluvní práce, což činí 46 133 korun. Příspěvek v této výši zastupitelstvo na svém zasedání schválilo. Pokud by město na akci příspěvek neposkytlo, nemohla by farnost získat ani uvedenou dotaci Ministerstva kultury ČR ve výši 200 000 korun.

JS

Materiály do zastupitelstva města

Foto: redakce

POZVÁNKA

na zasedání zastupitelstva města,

které se bude konat

ve čtvrtek 24. června 2021 v 17 hodin

ve velkém sále Střediska volného času Rýmařov na Okružní ulici 10.

Organizace a průběh zasedání budou přizpůsobeny aktuálně nařízeným bezpečnostním opatřením.

Odkaz na živý přenos zasedání najdete na www.rymarov.cz.

Rekonstrukce komunikace v ulici U Rybníka byla dokončena

17. května 2021 byla dokončena oprava komunikace v ulici U Rybníka. Došlo k výměně konstrukčních vrstev, osazení obrub kolem komunikace, vybudování zpevněné odstavné plochy u bytového domu č. 2, dešťové kanalizace a celkové úpravě prostoru kolem nové cesty.

Z důvodu zdlouhavého řešení majetkoprávních vztahů se Státním pozemkovým úřadem a devíti vlastníky, od nichž bylo nutné část pozemků pod komunikací vykoupit, se mohlo se stavbou začít až loni na

podzim. Neprodleně po tomto kroku proběhlo výběrové řízení, které vyhrála společnost Karet, s. r. o., s nabídkovou cenou 3 365 tisíc korun bez DPH. Stavební práce byly zahájeny 26. října 2020.

Technologické postupy neumožňovaly pokládku asfaltu v teplotách pod bodem mrazu a položení obrub na zimu by mělo za následek jejich poničení při zimní údržbě a poježdění osobními vozidly, proto byla stavba 8. prosince 2020 přerušena. Po dobu přerušování stavby

byl obyvatelům ulice umožněn příjezd k domům a probíhala obsluha a údržba. Stavební práce byly obnovy 29. března 2021 instalací obrub, pokládkou konstrukční vrstvy z kameniva zpevněného cementem a asfaltováním. V průběhu realizace bylo potřeba řešit i problémy, které stavby tohoto typu přinášejí. Největší komplikací bylo vyřešení výškového poměru obrub v celé délce komunikace.

„Celá ulice se dočkala nové komunikace a její obyvatelé zlepšení životních podmínek. Celkově byla opravena komunikace o délce 355 metrů, vybudovány přístupy k jednotlivým domům a zahrádkám a opravena kanalizace. Za dlouhé dopravní omezení se omlouváme,“ shrnul vedoucí odboru regionálního rozvoje Miroslav Sigmund.

Foto a text: JS

V Janovicích vznikne nová cyklostezka

Na přelomu května a června budou zahájeny stavební práce na nové cyklostezce v Janovicích. Cílem je vybudování smíšené stezky pro pohyb chodců a cyklistů.

Realizaci tohoto záměru dojde ke spojení dvou již vybudovaných cyklostezek v této lokalitě. Nová cyklostezka začíná u Kempu Indiana a pokračuje po pravé straně podél silnice č. 11 až po obchod s pracovními oděvy u odbočky na Školní ulici. Tímto krokem dojde ke spojení cyklostezky, která začíná v Rýmařově u Penny marketu a končí u mostku přes Podolský potok před začátkem Staré Vsi u podniku Prostr.

Realizaci akce předcházelo nutné pokácení tří stromů (dvou jasanů a jedné lípy), které z prostorových a bezpečnostních důvodů neumožňovaly umístění nové komunikace.

Cyklostezka je navržena o šířce téměř dvou metrů mezi obrubníky. Odvodnění chodníku a přilehlého pruhu komunikace bude zajištěno uličními vpustmi do stávajícího potrubí. Součástí stavby bude doplnění a výměna stožárů veřejného osvětlení, provedení sadových úprav a náhradní výsadby zeleně.

Na realizaci této akce získalo město příslib dotace z Integrovaného regionálního programu výzva č. 72 Cyklodoprava II ve výši 7,86 mil. korun. Bylo již vypsáno výběrové řízení na dodavatele, které vyhrá-

la společnost BERKASTAV, s. r. o., s nabídkovou cenou 8,17 mil. korun. Nyní se vyřizuje přechodné dopravní značení a připravuje se realizace. Termín předpokládaného dokončení je na začátku září letošního roku.

Miroslav Sigmund
vedoucí odboru regionálního rozvoje
MěÚ Rýmařov
Foto: redakce

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Představitelé města a občané uctili památku padlých osvoboditelů

Ve středu 5. května starosta Luděk Šimko s místostarostkou Lenkou Vavříčkovou, zástupci místní organizace KSČM a občany města uctili památku těch, kteří ve druhé světové válce bojovali proti nacistické nadvládě a přispěli k osvobození naší vlasti. K šestasedmdesátému

výročí osvobození Rýmařova, které připadá na 8. května, položili kytice k památníku osvoboditelů v parku na ulici Julia Sedláka.

Foto a text: JS

MĚSTO RÝMAŘOV

náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov

OZNÁMENÍ O VYHLÁŠENÍ VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ

Starosta města Rýmařov vyhlašuje výběrové řízení na pozici

Vedoucí organizační složky Jednotky sboru dobrovolných hasičů města Rýmařov – velitel JSDH

Místo výkonu práce: město Rýmařov
Předpokládaný nástup: 1. srpna 2021, popř. dle dohody na dobu neurčitou
Pracovní poměr:
Pracovní úvazek: 1,0
Druh práce: Hasič – 2.21.30 - 1,2 dle nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů

Platová zařazení: 7. platová třída – v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce a nařízením vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, vše ve znění pozdějších předpisů + možnost přiznání osobního příplatku

Nabízíme: systém zaměstnaneckých výhod

Popis pracovní činnosti:

- komplexní koordinace družstva, řízení zásahu jednotek požární ochrany při likvidaci mimořádných událostí, zpracování dokumentace o zásahu a činnosti družstva, provádění odborné přípravy a zajišťování trvalé akceschopnosti družstva,
- provádění hasebních a záchranných prací při zásahu s využitím odborností získaných ve specializačních kurzech,
- obsluha techniky při zásahu s využitím odborností získaných v kurzu strojní služby,
- spolupráce s ostatními jednotkami požární ochrany a záchranným sborem,
- údržba hasičské techniky města (vozidla vč. strojních zařízení) a výstroje,
- údržba budovy a areálu požární zbrojnice,
- na vyžádání běžná údržba budov městského úřadu,
- zabezpečení preventivních opatření podle zákona o požární ochraně, Požárního řádu města Rýmařova a souvisejících předpisů.

Požadavky na zájemce:

- státní občan České republiky nebo cizí státní občan s trvalým pobytem v České republice, který ovládá český jazyk,
- fyzická osoba starší 18 let,
- bezúhonnost,
- splnění podmínek zdravotní způsobilosti daných nařízením vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniku a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků,
- minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou,
- osvědčení o splnění odborných předpokladů pro výkon činnosti hasiče stanovených zvláštním právním předpisem, pokud takové osvědčení uchazeč vlastní.

Jiné požadavky na zájemce:

Požadované znalosti a dovednosti:

- nejméně pětiletá praxe v profesionálním nebo dobrovolném hasičském záchranném sboru,
- organizační a řídicí schopnosti,
- řidičský průkaz skupiny B, výhodou řidičský průkaz skupiny C,
- uživatelská znalost Microsoft Office,
- odolnost vůči stresu, samostatnost a flexibilita.

Písemná přihláška zájemce bude obsahovat:

- označení výběrového řízení,
- jméno, příjmení a titul uchazeče,
- datum a místo narození uchazeče,
- státní příslušnost uchazeče,
- místo trvalého pobytu uchazeče,
- číslo občanského průkazu,
- kontaktní údaje – telefonní číslo a e-mailovou adresu,
- datum a podpis uchazeče.

Výčet dokladů, které zájemce k písemné přihlášce přiloží:

- životopis, ve kterém se uvedou údaje o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech týkající se požadavků tohoto výběrového řízení,
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání,
- kopie osvědčení a specializovaných kurzů (např. o odborné způsobilosti strojníka), pokud je má uchazeč k dispozici,
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce, u cizích státních příslušníků též obdobný doklad osvědčující bezúhonnost vydaný domovským státem, pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost čestným prohlášením,
- souhlas se zpracováním poskytnutých osobních údajů pro účely tohoto výběrového řízení.

Poskytnuté osobní údaje uchazeče budou zpracovány jen pro účel tohoto výběrového řízení a po dobu jeho trvání v souladu s platnými právními předpisy.

Místo podání přihlášky: Městský úřad Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov

Způsob podání: na výše uvedené adrese osobně v podatelně nebo poštou označené „Výběrové řízení Vedoucí organizační složky Jednotky sboru dobrovolných hasičů města Rýmařov – velitel JSDH – Neotvírat“, doručeno nejpozději v den stanovené lhůty pro podání přihlášky.

Lhůta pro podání přihlášky:

28. 6. 2021

Přihlášky doručené po tomto datu nebudou do výběrového řízení zařazeny.

Vyhlašovatel si vyhrazuje právo zrušit toto výběrové řízení kdykoliv v jeho průběhu.

Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně až po ukončení výběrového řízení. Uchazeč nese náklady, které mu účasti ve výběrovém řízení vznikly.

Souhlas se zpracováním osobních údajů je zveřejněn a dostupný ke stažení na úřední desce města: <https://ude.tcssl.cz/rymarov/>. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům.

Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Luděk Šimko, starosta města Rýmařov, tel.: 554 254 130, popř. Zdeněk Kudlák, vedoucí odboru vnitřních věcí Městského úřadu Rýmařov, tel.: 554 254 131.

*Ing. Luděk Šimko v. r.
starosta města Rýmařov*

Názory rýmařovských zastupitelů

„Záměr doplnění vegetace na náměstí“ „Prosadíme více zeleně a okrasných rostlin do centra města“

Přesně tak zněl v podtitulku uvedený jeden z nemála bodů volebního programu zastupitelů za hnutí ANO pro komunální volby v Rýmařově v roce 2018. Máme stále za to, že nejen v oblasti životního prostředí je pro vás, občany našeho města, stále co zlepšovat. Zejména lokalita centrální plochy náměstí si oproti stávající situaci, dle našeho názoru, zaslouží významnější změnu v podobě umístění okrasné flóry okolo naší výstavní renesanční radnice a jinde v prostoru.

Na základě navázané spolupráce s renomovanými tuzemskými odborníky v oboru zahradní architektury byl námi zamýšlený záměr doplnění stávající vegetace na náměstí v Rýmařově o další prvky historického i soudobého charakteru dále konzultován s pracovníky Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě. Po posouzení obsahu předloženého záměru došlo rovněž ze strany NPÚ ke vzájemné shodě na realizaci dalšího dílčího kroku v procesu příprav, tzn. zadání zpracování odborné studie, která by záměr doplnění stávající vegetace akceptovala a současně s tím by plně

reflektovala připomínky NPÚ.

Návrh řešení pro další zpracování studie obsahuje výčet prvků předpokládaného složení vegetace, její umístění ve veřejném prostoru a popis odůvodnění. Součástí následné studie bude, mimo jiné, posléze také

- fotorealistická vizualizace řešeného prostoru jižní části – ve třech variantách,
- fotorealistická vizualizace řešeného prostoru východní části – ve třech variantách,
- hrubý propočet nákladů na samotnou realizaci projektu – ve třech variantách.

Výčet navrhovaných prvků vegetace

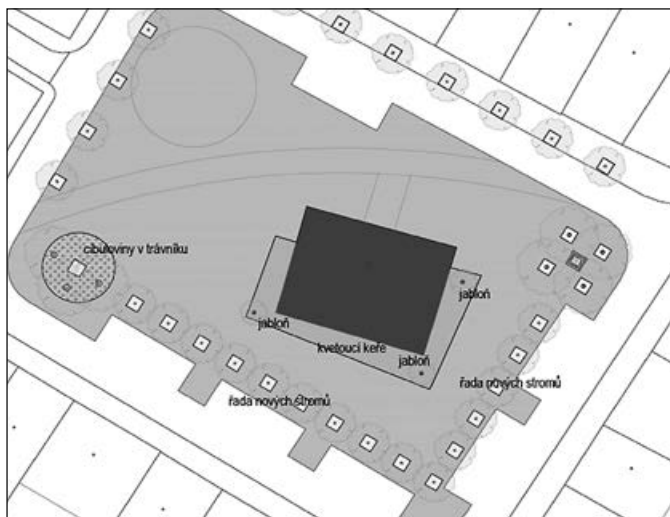
Návrh nového řešení předpokládá prostor v jižní části náměstí doplnit o řadu stromů (malokorunná forma lípy velkolisté – *Tilia platyphyllos* ‚Pannonia‘), které vytvoří stinný prostor v kontrastu k osluněné části, kde se obvykle konají akce města. Bezprostředně kolem budovy radnice navrhujeme dle zachovaných historických záznamů a fotodokumentace vrátit do prostoru jabloně, vysadit sortiment nízkých a středně vysokých kvetoucích keřů, které budou přizpůsobeny dobovým zvyklostem a současnému klimatu. Tzn. kupříkladu půdopokryvné opakovaně kvetoucí růže, hortenzie do stinnějších partií, nízké tisové bobkovišně k fasádě pro stálezelený zimní efekt, nízké trojpušky a další elegantní rostliny.

Co se týká kruhového trávníku kolem sochy v západní části náměstí, na tomto místě bychom rádi využili cibuloviny pro jarní efekt květení (narcisy, botanické tulipány, krokusy apod.), přes letní období by se zde vyjímal pravidelně udržovaný a ošetřovaný stálezelený travní porost.

Konkrétní množství zeleně a její detailní umístění v prostoru náměstí bude řešeno ve zpracovaných variantách v rámci studie a konzultováno dále s pracovníky NPÚ.

Návrh na zadání zpracování studie v tomto shora nastíněném rámci předložíme na počátku měsíce června členům komise pro životní prostředí k dalšímu posouzení a vyjádření (viz obr. vlevo).

JUDr. Jan Cuták, Mgr. Jaroslava Jurčová
zastupitelé za hnutí ANO 2011

Užitečná informace

Pravidla pro povolení kácení stromů

Péče o zeleň a stromy je jednou z povinností a práv vlastníka pozemků, na kterém stromy rostou. Kromě výsadby stromů a následné péče o ně (např. hnojení, závlhky, ořezu, bezpečnostní vazby) je bohužel součástí této péče v nutných případech i jejich kácení. Kácení stromu se nikdy neprovádí bezdůvodně, ve většině případů je nutno vydat k němu povolení, jehož součástí je téměř vždy povinnost náhradní výsadby za pokácený strom.

V průběhu loňského podzimu a zimy (období vegetačního klidu) bylo na pozemcích v majetku města Rýmařova (včetně jeho místních částí) vykáceno 33 stromů. V průběhu letošního roku bude v rámci náhradních výsadeb vysazeno 83 stromů a 393 keřů. Obdobné množství stromů bylo povoleno kácet soukromým vlastníkům, kterým byla také většinou ukládána povinnost náhradních výsadeb.

Vzhledem ke skutečnosti, že péče o stromy včetně jejich kácení je činnost, která je pravidelná a bude probíhat i nadále, je vhodné si připomenout, jaká jsou pravidla při povolování kácení stromů na městských a soukromých pozemcích.

Nejdříve je nutno uvést, že povolování kácení stromů je v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v kompetenci zdejšího městského úřadu, odboru životního prostředí. Zde budou všem zájemcům, osobně nebo po telefonu, poskytnuty informace, odborné konzultace a rady k problematice péče o stromy a zeleň. Všechny dřeviny jsou podle výše uvedeného zákona chráněny před poškozováním a ničením. Tento zákon také stanovuje pravidla kácení. Dřeviny o obvodu kmene do 80 cm ve výšce 1,3 m od paty kmene (pokud nejsou součástí stromořadí nebo tzv. významných krajinných prvků), dále ovocné stromy a zapojené porosty keřů do plochy 40 m² lze kácet bez povolení.

Bez povolení je možné také kácet z důvodu údržby ochranného pásma elektrizační a plynárenské soustavy, zařízení pro rozvod tepelné energie a zabezpečení drážní dopravy. Takové údržby provádí zásadně správci jednotlivých sítí a ze zákona se využívá režimu oznámení, kdy je kácení oznámeno zdejšímu úřadu minimálně 15 dní před kácením. Mezi speciální režimy spadá rovněž kácení z důvodu havarijního stavu stromu, jenž zřejmě a bezprostředně vážně ohrožuje život

či zdraví nebo hrozí škoda značného rozsahu způsobená poškozením zdraví a majetku. V tomto případě se kácí neprodleně a oznámení o provedeném kácení zasláá ten, kdo je vlastníkem stromu, do 15 dní na zdejší úřad (nutno doložit např. fotodokumentaci, která prokazuje havarijný stav stromu).

U dřevin větších parametrů (nad 80 cm obvodu kmene v 1,3 m), které nepodléhají speciálnímu režimu, je nutno podat u příslušného obecního nebo městského úřadu žádost o vydání povolení ke kácení. Žádat může vždy pouze vlastník pozemku, na kterém se stromy nacházejí, nebo nájemce se souhlasem vlastníka. V rámci správního řízení jsou stromy posuzovány jak z hlediska vitality, zdravotního stavu, stability, provozní bezpečnosti, společenských a ekologických funkcí, tak i z hlediska relevantnosti důvodu k jejich pokácení. Pokud je kácení povoleno, pak je s žadatelem dohodnut rozsah náhradní výsadby. Náhradní výsadba většinou spočívá ve vysazení určitého počtu nových dřevin se zajištěním následné péče (záalvky, výchovného řezu) po dobu až pěti let. Účelem náhradní výsadby je kompenzace ekologické újmy způsobené pokácením dřevin. Vyřízení žádosti o povolení kácení stromů proběhne většinou do 30 dnů, u zvlášť složitých případů,

s velkým počtem dřevin, až do 90 dnů.

Dřeviny se kácí většinou v období vegetačního klidu, tj. zpravidla od 1. listopadu do 31. března běžného kalendářního roku. V časných jarních a letních měsících kácení neprobíhá, jelikož je nutno brát ohled na hnízdění ptactva a výskyt jiných chráněných živočichů žijících na stromech. Přesto je doporučeno před kácením prohlédnout každý strom, neboť i v zimě může být útočištěm například netopýřů.

Zákon o ochraně přírody zároveň ukládá vlastníkovu se o dřeviny starat a udržovat je. Z tohoto důvodu město Rýmařov využívá pasport zeleně, v němž má evidováno 3 533 stromů rostoucích na pozemcích města. Evidované dřeviny jsou podrobně posouzeny a v pravidelných intervalech kontrolovány. Ročně je zkontrolováno cca 1 500 stromů. V návaznosti na tyto kontroly je pak přístupováno k ošetření dřevin spočívajícím v provádění běžných nebo stabilizačních řezů, zajištění koruny instalací vazeb apod. V nezbytném případě je přístupováno ke kácení.

Informaci o potřebě pokácení poškozeného nebo jinak nebezpečného stromu na pozemku města může nahlásit kdokoliv, nejlépe na zdejší odbor životního prostředí, popř. jakémukoliv zaměstnanci městského úřadu, který tuto informaci postoupí odboru životního prostředí.

Specifickým problémem v oblasti povolování kácení dřevin jsou stromy versus stavební činnost. Prioritou by vždy měla být snaha zachovat co největší počet stromů s důrazem na jejich co nejmenší poškození. Ne vždy je to ale technicky, ekonomicky a bezpečnostně možné. V těchto případech je vydáno povolení ke kácení stromů a vždy uložena povinnost adekvátní náhradní výsadby. U větších projektů již bývá součástí projektu i plán ozelenění. Následná výsadba zeleně tak několikanásobně vyrovná ekologickou újmu vzniklou pokácením původních stromů a keřů, viz například plánovanou rekonstrukci Husovy ulice.

Evžen Vašítek
vedoucí odboru životního prostředí
MěÚ Rýmařov
Foto: pixabay.com

Na složité životní situace nejste sami

Více než kdy dřív se řeší situace, jak zvládnout péči o blízkého člověka v domácím prostředí nebo různé krizové situace v rodinách. Město Rýmařov dlouhodobě podporuje organizace, které mohou být v těchto složitých životních situacích nápomocny.

Pracovníci terénních sociálních služeb mohou pečovat o osoby, které jsou zcela nebo částečně závislé na pomoci druhých, v jejich přirozeném prostředí. Dále poradí, jak pečovat o blízkou osobu, jejíž zdravotní stav se zhoršil, pomůžou s nákupy, zajištěním pomůcek pro péči nebo s podáním léků. Za ambulantními službami zase osoby docházejí nebo je někdo doprovází do zařízení sociálních služeb. Možné je využít i pobytové sociální služby nebo denní stacionáře.

Nabídka pomoci při péči o blízkou osobu je v Rýmařově široká, a nikdo tedy nemusí být na takovou péči sám. Pro lepší orientaci v možnostech péče o blízké jsou níže uvedeny organizace poskytující sociální služby na Rýmařovsku. Pro pomoc s vyřízením příspěvku na péči se mohou občané obracet na pracovníky sociálního odboru městského úřadu, který sídlí na ulici 8. května.

Diakonie ČCE – pečovatelská služba a osobní asistence

Pečovatelská služba je určena pro seniory a lidi se zdravotním postižením, kteří chtějí co nejdéle zůstat ve svém domácím prostředí, ale potřebují občas pomoc druhého člověka. Pracovníci klientům vozi obědy, nakupují, doprovází je k lékaři, pomáhají jim s hygienou.

Telefon: 554 211 294, e-mail: manurova@diakonierymarov.cz

Diakonie ČCE – osobní asistence

Osobní asistenci mohou využít senioři, lidé s Alzheimerovou cho-

robou i lidé s postižením. Asistent klientům pomáhá s běžnými činnostmi (např. při vaření, nakupování, s dopravou). Na rozdíl od pečovatelské služby není osobní asistence omezena časově ani náplní, vše záleží na vzájemné dohodě mezi klientem a pracovníkem.

Telefon: 554 211 294, e-mail: manurova@diakonierymarov.cz

Diakonie ČCE – ošetrovatelská služba

Pracovníci ošetrovatelské služby dojíždí za klientem domů, kde mohou provádět odběry krve, podávat léky a infuze, převázat rány, provádět rehabilitaci apod. Služba je určena pro ty, kterým ji předepsal praktický lékař nebo ošetrojící lékař v nemocnici. Je hrazena ze zdravotního pojištění. V rámci služby jsou půjčovány i kompenzační pomůcky.

Telefon: 604 570 210, e-mail: manurova@diakonierymarov.cz

Diakonie ČCE – domov pro seniory v Dolní Moravici

Pobytová služba je určena pro ty seniory, kteří již potřebují ve větší míře pomoc druhých osob, a nemohou proto žít sami ve svém domácím prostředí. Uživatelé služeb mohou volný čas trávit společně dle nabízených aktivit (výroba různých věcí, společenské hry, výlety po okolí apod.) anebo trávit čas dle svých zájmů (pobyt venku, poslech hudby, sledování TV apod.).

Telefon: 736 430 633, e-mail: dos@diakonierymarov.cz

Diakonie ČCE – týdenní stacionář v Dolní Moravici

Týdenní stacionář je určen pro seniory, osoby s demencí a osoby se zdravotním postižením, které nemohou být samy doma. V zařízení

jsou ubytovány od pondělí do pátku a víkendy tráví ve svém domácím prostředí. Spolu s pracovníky se zde věnují různým aktivitám dle vlastního výběru a dovedností, jako jsou společenské hry, ruční práce apod.

Telefon: 554 230 503, e-mail: dos@diakonierymarov.cz

Diakonie ČCE – sociálně terapeutická dílna

Služba je určena pro mladistvé a dospělé lidi s mentálním nebo kombinovaným postižením, kteří by se rádi zapojili na trh práce, ale zatím na něm umístění z různých důvodů být nemohou. Do dílny přicházejí uživatelé vyrábět různé výrobky ze dřeva, proutí, papíru, textilu a dalších. Zároveň se učí potřebným dovednostem – začlenit se do kolektivu, dodržovat stanovená pravidla, ale i samotné pracovní postupy. Sociálně terapeutická dílna je poskytována v Rýmařově na těchto adresách: Okružní 10, Sokolovská 30, Lidická 14.

Telefon: 702 268 376, e-mail: schreiber@diakonierymarov.cz

Charita sv. Martina

Církevní organizace poskytující terénní pečovatelské služby nejen občanům Rýmařova nabízí i půjčovnu kompenzačních a zdravotnických pomůcek, jako jsou lůžka, antidekubitní matrace, chodítka pevná i pojízdná, mechanické vozíky, berle, hole nebo polohovací pomůcky.

Pečovatelská služba – tel: 734 264 333

Půjčovna kompenzačních a zdravotnických pomůcek – tel: 731 077 270

www.svmartin.charita.cz

SAGAPO – Domov pro osoby se zdravotním postižením

Posláním zařízení je poskytovat sociální služby domácího typu osobám, které z důvodu svého zdravotního postižení potřebují soustavnou péči druhé osoby a nemohou žít ve svém přirozeném prostředí. Služby jsou určeny lidem ve věku 18 let a více s primárně mentálním postižením a přidruženým tělesným postižením nebo poruchami autistického spektra.

Telefon: 735 793 780, www.sagapo.cz

Slezská diakonie – Azylový dům pro muže Bethel Rýmařov

Posláním azylového domu Bethel Rýmařov na ulici 8. května 36 je poskytovat na přechodnou dobu ubytování a individuální podporu mužům, kteří ztratili bydlení. Pracovníci služby podporují uživatele tak, aby se vrátili zpět k běžnému způsobu života.

Telefon: 734 642 064, e-mail: bethel.rm@slezskadiakonie.cz

Slezská diakonie – Sociální asistence Rýmařov

Posláním služby je podporovat a provázet rodiny s dětmi při řešení situací, které nedokážou samy dlouhodobě bez pomoci překonat a které mají dopad na vztahy v rodině, výchovu a vývoj dětí. Pracovníci služby v domácnostech nebo na jiných domluvených místech posilují pečující osoby v samostatném zvládnání jejich nezastupitelných rodičovských rolí. Kontaktní místo najdou zájemci na Sokolovské ulici 29 (bývalá škola Prima).

Telefon: 733 142 431, e-mail: sas.rm@slezskadiakonie.cz

Slezská diakonie – ELPIS poradna pro oběti násilí

Poradna pro občany Rýmařova poskytuje sociální poradenství obětem i svědkům domácího násilí a trestných činů spojených s násilím a zneužíváním.

Telefon: 734 518 846, e-mail: elpis.br@slezskadiakonie.cz

Slezská diakonie – MATANA poradna rané péče o děti

Posláním poradny je provázet rodinu prvními roky života dítěte s odlišnostmi ve vývoji.

Telefon: 731 191 868, e-mail: matana@slezskadiakonie.cz

Eurotopia.CZ – sociální poradenství

Asistenční, mediační a terapeutické centrum v Rýmařově poskytuje služby rodinám v situaci rozvodu nebo rozpadu rodiny a podobných krizových situacích. Sídli na adrese Sokolovská 29 a sociální pracovníci jsou zde k dispozici každé sudé úterý v měsíci od 10 do 14 hodin.

Telefon: 730 898 476, e-mail: iveta.jancikova@eurotopia.cz

Eurotopia.CZ – poradenské středisko

Cílem je podpora a pomoc lidem z Rýmařova a okolí, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci nebo jsou takovou situací ohroženi. Nabízí pomoc zejména v těchto oblastech – půjčky, zadlužení, exekuce, diskriminace, bydlení, pracovněprávní vztahy, nezaměstnanost, potíže týkající se partnerských vztahů a rodinného soužití, sociální dávky a sociální služby. Centrum spolupracuje s právníkem a své služby nabízí bezplatně. Sídli na adrese Sokolovská 29 a sociální pracovníci jsou zde k dispozici každé pondělí od 9 do 15 hodin a úterý od 14 do 18 hodin.

Telefon: 730 898 476, e-mail: iveta.jancikova@eurotopia.cz

Hope House – terénní služba a klub pro děti a mládež

Terénní služba usiluje o sociální začlenění a pozitivní změnu v životním stylu sociálně vyloučených obyvatel v Rýmařově a jeho místních částech. Terénní programy cílí na neorganizované děti, mládež a mládež dospělé (6 až 26 let). Realizace terénu probíhá pravidelně každé pondělí a úterý od 13 do 19 hodin.

Klub sídlí v Břidličné na Sokolovské 143 a je možné přijít od pondělí do pátku v čase 13 až 18. Je tady pro každého od 6 do 26 let, kdo přijde a má zájem tady strávit čas. Pracovníci nabídnou radu, kamarádkou podporu a pomoc, podpoří ve snaze porozumět druhým a vycházet s nimi. Dále upozorní na nebezpečí škodlivých věcí jako je kouření, užívání drog a alkoholu, záškoláctví a porušování zákonů. Poskytnout psychickou, fyzickou, právní a sociální ochranu.

Web: nzdm-hopehouse.webnode.cz

Dětské centrum Pampeliška, Janovice

Zařízení pro děti, které se ocitly v rizikové situaci a vyžadují okamžitou pomoc, spočívající v plném přímém zaopatření do doby, dokud nebude nalezeno řešení dlouhodobějšího charakteru. Ochrana a pomoc spočívá v uspokojování základních životních potřeb včetně ubytování a v zajištění zdravotních služeb, psychologické a jiné obdobné nutné péče. Centrum poskytuje odbornou pomoc také rodinám těchto dětí, a to s ohledem na nejlepší zájem dítěte.

Telefon: 733 164 368, e-mail: info@dcpampeliska.cz,

Web: dcpampeliska.cz

Český červený kříž – místní skupina Rýmařov

Ošacovací středisko v prostorách Bytermu na ul. Palackého 11 získává od dobrovolných dárců ošacení, obuv, domácí textil (ručníky, povlečení atd.) a hračky, které pak předává potřebným.

Telefon: 775 285 588, e-mail: cck.ry@seznam.cz

JS

Bílý kruh bezpečí nabízí odbornou pomoc obětem trestných činů již 30 let.

Pomoc můžeme klientům v nouzi poskytnout dvěma způsoby: osobně na pobočce na Palachově náměstí 1 v Olomouci, telefon pro objednání 732 700 533, nebo přes bezplatnou nonstop linku 116 006, která je určena obětem kriminality a domácího násilí.

Nezapomínejte prosím, že na řešení problémů nejste nikdy sami.

Více o Bílém kruhu bezpečí na www.bkb.cz a na www.domacinasili.cz.

Město nabízí k prodeji pozemek pro rodinný dům v ulici U Kaple

Předmětem prodeje a této veřejné soutěže je pozemek parc. č. 1282/15 o výměře 994 m² v k. ú. Rýmařov za účelem výstavby rodinného domu. Prodej proběhne formou nabídkové obálkové metody.

Minimální cena pozemku je stanovena znaleckým posudkem na 601 370 korun (v částce je již započteno DPH ve výši 21 %). Tato cena je minimální nabídkovou cenou, z níž budou zájemci vycházet při podávání svých nabídek. Ke kupní ceně budou dále připočteny náklady spojené s převodem (kolek, náklady na vyhotovení znaleckého posudku a geometrického plánu).

Nabídky zasílejte nebo doručte nejpozději do 7. června 2021 do 16:00, tedy do zahájení zasedání hospodářské komise, na kterém se budou nabídky otevírat. Zájemci mohou být u otevírání obálek přítomni, pokud to umožní v té době platná epidemiologická opatření.

Podmínkou prodeje je výstavba rodinného domu pro individuální bydlení. Dále do 18 měsíců od uzavření budoucí smlouvy musí být uzavřena kupní smlouva a kupující musí získat pravomocné stavební povolení či jiné opatření příslušného orgánu státní správy umožňující řádné zahájení příslušné stavby. Nejpozději do 12 měsíců od uzavření kupní smlouvy musí kupující vybudovat základy a základovou desku. Do 2 let od podpisu kupní smlouvy musí kupující zkolaudovat stavbu RD.

Jediným hodnotícím kritériem pro výběr nejvhodnější nabídky je nejvyšší nabídnutá cena za odkoupení předmětu prodeje.

Podrobné informace k prodeji lze získat na úřední desce nebo na finančním odboru MěÚ Rýmařov, náměstí Míru 230/1, u Ing. Lucie Svobodové, tel.: 554 254 152, e-mail: svobodova.lucie@rymarov.cz.

JS

Zdroj: MěÚ Rýmařov

Jak správně naložit s bioodpadem

Papír, plasty, sklo a nápojové kartony už docela samozřejmě třídí sedm Čechů z deseti. Separovat i zbytky z kuchyně a zahrady, které lze ještě zpracovat, se ale teprve učíme. Přitom tzv. bioodpad tvoří až pětinu objemu v našich popelnicích, za jejichž svoz platíme.

Vše, co má přírodní základ a co se v přírodě samo rozloží – tak lze velmi zjednodušeně definovat bioodpad. Tvoří jej jednak kuchyňské odpadky (zbytky ovoce a zeleniny, zbytky jídel...) a jednak odpad vznikající při údržbě zeleně (zbytky rostlin, ostříhaný živý plot, ořezané větve, posekaná tráva nebo shrabané listy).

Jak bioodpad třídit?

Bioodpad lze třídit různými způsoby. Lidé si často na svých zahradách zakládají tzv. kompost, kdy všechny „zelený“ odpad dávají do nádoby zvané kompostér. Ve městech bylo donedávna třídění bioodpadu skoro nemožné – teď už má ale zelenou. Od ledna 2015 mají totiž obce povinnost zajistit mimo jiné i sběr biologicky rozložitelného odpadu rostlinného původu. V Rýmařově je možné odkládat bioodpad do hnědých kontejnerů. Ty jsou rozmístěny na sídlišťích, v ulicích u rodinných domů nebo v zahrádkářských oblastech a přistaveny jsou každý rok od 1. dubna do 31. října. Dále je možné bioodpad dovézt do sběrného dvora na ulici 8. května. Sem kromě bioodpadu můžete odvézt i velké větve a kusy dřeva, které do hnědých popelnic na bioodpad nepatří.

Proč třídit bioodpad?

Tříděním bioodpadu šetříme místo v popelnici na směsný odpad, a tím pádem i vlastní peníze v podobě poplatku za svoz komunálního odpadu. Existují ale i další důvody. Třeba fakt, že bioodpady uložené na skládce směsného odpadu při svém rozkladu uvolňují velké množství metanu a oxidu uhličitého, tedy skládkové plyny. Tomu se snaží Ministerstvo životního prostředí ČR zabránit omezení ukládání bioodpadů na skládky, od roku 2024 by mělo být skládkování pro bioodpad zcela zapovězeno. Důležitým důvodem je i to, že bioodpad je cenná surovina. Takže je velká škoda, aby končil na skládce či ve spalovně, když z něj můžeme vyrábět kvalitní kompost, tedy organické hnojivo pro obohacení půdy.

BIO odpad

Nádoba je určena

pro zbytky zeleniny a ovoce (jádřince, listy a nať ze zeleniny, slupky z brambor a citrusových plodů, apod.), čajový odpad a čajové sáčky, kávová sedlina, skořápky z vajíček, a zbytky potravin rostlinného původu.

Dále pro odpady rostlinného původu jako je posekaná tráva, listy, zbytky rostlin, listy a kořeny zeleniny, plevel, květiny, kousky keřů do velikosti 30 cm, seno, sláma, apod.

Do nádoby nepatří zbytky jídel, oleje, maso, uhynulá zvířata, biologicky nerozložitelné a ostatní odpady (např. papír, plasty, sklo, kovy...)

DO NÁDOBY NA BIOODPAD	
PATŘÍ	NEPATŘÍ
<ul style="list-style-type: none"> • veškeré rostlinné zbytky • pytlíky s čajem, lógr z kávy • pečivo, skořápky z vajíček • lepenka, papírové kapesníky • popel ze dřeva 	<ul style="list-style-type: none"> • maso, kosti ani jiné živočišné zbytky • zbytky vařeného jídla • exkrementy zvířat • popel z uhlí • objemné kusy dřeva a větve

JS

Zdroj: www.ekokom.cz

Školství

ZUŠ Rýmařov Moravskoslezský kraj
vyhlašuje

ve dnech 7. – 11. června 2021

přijímací zkoušky

pro školní rok 2021 – 2022

HUDEBNÍ OBOR, budova na Čapkově ul.:
pondělí až čtvrtek 14:00 – 17:00
pátek 13:00 – 15:30

VÝTVARNÝ OBOR, budova na Divadelní ul.:
pondělí až pátek 14:00 – 18:00

LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR, budova na Divadelní ul.:
úterý 13:00 – 15:00

TANEČNÍ OBOR, tělocvična ZŠ na Národní ul.:
úterý 17:00 – 18:00
čtvrtek 17:00 – 18:00
pátek 16:00 – 17:00
POZOR! středa 16:00 – 18:00 v areálu MŠ Jelinkova 3

Do všech oborů lze přijímat děti od 5 let. Elektronickou přihlášku je nutno vyplnit předem na www.zusrymarov.cz, zde naleznete i další informace nebo volejte tel. 595 538 302, 739 345 508.

ZUŠ Rýmařov Moravskoslezský kraj
vyhlašuje

pro děti z Břidličné a okolí

přijímací zkoušky

pro školní rok 2021 – 2022

VÝTVARNÝ OBOR
LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR (nově)
úterý 8.6.2021 od 15:30 – 18:00

HUDEBNÍ OBOR
čtvrtek 10.6.2021 od 14:00 – 18:00

Přijímací zkoušky budou v Břidličné probíhat
v budově na Školní ul. – 3. patro
(bývalá ZŠ u kostela)

Do všech oborů lze přijímat děti od 5 let. Elektronickou přihlášku je nutno vyplnit předem na www.zusrymarov.cz, zde naleznete i další informace nebo volejte tel. 595 538 302, 739 345 508.

ABSOLVENTKY

Rozálie Cicková
Anna Holanová
Jirina Kovářová
Viktorie Hamšíková
Karolína Hradilová
Dominika Grussová

Vernisáž 15.6. 2021 v 16.30
Galerie Fabrika, HEDVA ČESKÝ BROKÁT
Výstava potrvá do konce července

ZUŠ Rýmařov Vás zve
na

KONCERT ABSOLVENTŮ

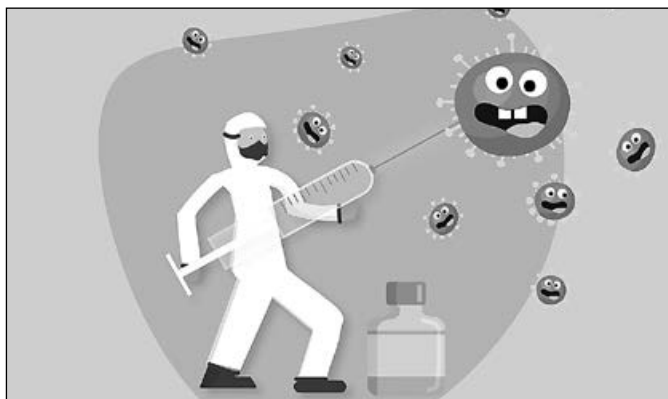
I. stupně ZUŠ
klavír

Matěj Barot
Josef Jureček
Barbora Peterková

28. června 2021 v 17 hodin
Koncertní sál ZUŠ Rýmařov

Zdravotnictví

Kde se můžete nechat očkovat proti covid-19

Očkování u praktického lékaře

V případě, že upřednostňujete očkování u praktického lékaře, je možné ordinaci svého lékaře kontaktovat telefonicky nebo e-mailem. Je nutné si ověřit dostupnost vakcín v jednotlivých ordinacích. Dodávky jsou závislé na distribuci, kterou řídí Ministerstvo zdravotnictví ČR.

Registrace do očkovacího centra

Očkovací centrum v Rýmařově

Naleznete jej v areálu Nemocnice AGEL Podhorská, Hornoměstská 16, v přízemí budovy C, v prostorách navazujících na interní ambulanci. Pro očkování v centru je nutná registrace na webových stránkách registrace.mzcr.cz. V případě potřeby pomoci při online re-

zervaci do centra v Rýmařově kontaktujte pracovníci MěÚ Rýmařov, která je k dispozici každý všední den od 8 do 15 hodin na telefonu 773 784 466.

Očkovací centrum v Břidličné

Nachází se v Břidličné, Bruntálská 167, v průmyslovém areálu společnosti AL INVEST. Do očkovacího centra provozovaného Sdruženým zdravotnickým zařízením Krnov je rovněž nutná registrace na webových stránkách registrace.mzcr.cz.

JS

Foto: pixabay.com, SZZ Krnov

V nemocnicích potřebují další zásoby krve

Vzhledem k ustupující epidemii onemocnění covid-19 se v mnoha nemocnicích opět rozběhly plánované operace a s nimi vzrůstá spotřeba krevních transfúzí. Doposud byly odběry krve v AGEL Transfúzní službě regulovány dle snížené poptávky krevními bankami a nemocnicemi.

„Od února tohoto roku jsme byli nuceni regulovat počet odběrů plné krve o zhruba 40 %, protože si nemůžeme dovolit, aby se tato drahocenná tekutina musela kvůli své krátké životnosti likvidovat. Zájem dárců o odběr jsme řešili možností darovat krevní plazmu, která také hraje nezastupitelnou roli při léčbě pacientů. Nyní je však nutné, aby opět vzrostl počet dárců plné krve. Zdravotnická zařízení musí mít pro své operační výkony připravené dostatečné zásoby. Počet operací se v posledních dnech zvyšuje, a proto prosíme nejen naše stálé dárcce krve a plazmy, ale i dárcce nové, aby k odběru přišli a pomohli tak stabilizovat krevní zásoby našich nemocnic,“ vzkazuje Ing. Václav Kokeš, předseda představenstva AGEL Transfúzní služby.

Množí se dotazy dárců, zda mají přijít, i když nemají vzácnou krevní skupinu 0-. AGEL Transfúzní služba si váží každého dárcce krve nebo krevní plazmy neohledně na krevní skupinu. „Procentuální zastoupení jednotlivých krevních skupin v populaci Evropy je zhruba takové: skupina A 40 %, 0 40 %, B 10 %, skupina AB méně než 10 %. Další antigeny, které se vyšetřují, tento systém dále specifikují. Všechny transfúzní stanice koordinují dárcce dle aktuální potřeby. To znamená, že každý dárcce je významný a potřebný,“ vysvětluje MUDr. Radan Volnohradský, lékař AGEL Transfúzní služby, s tím, že v tuto chvíli není žádná krevní skupina potřebná více než jiná kvůli nižším stavům zásob. Všechny jsou potřebné stejně.

„Dárcce i prvodárcce žádáme, aby se k odběru předem objednali pomocí našeho jednoduchého a přehledného objednávkového systému, který nabízí volbu termínu a orientačního času odběru,“ doplňuje Ing. Václav Kokeš.

Dárcem krve se může stát každý zdravý občan České republiky ve věku 18 až 60 let, jehož hmotnost převyšuje 50 kilogramů. V rámci bezpříspěvkového dárcovství krve je dárcce vyšetřen lékařem a jeho krev se testuje na přítomnost několika povinných infekčních markerů. Legislativa nabízí dárcům krve bonusy jako možnost čerpat pracovní volno s náhradou mzdy či uplatnit si nárok odpočtu ze základu daně z příjmu, a to ve výši 3 000 korun za každý absolvovaný odběr.

AGEL Transfúzní služba, a. s., s odběrovými středisky v Šumperku a Bruntálu zásobuje nemocnice a krevní banky v Olomouckém a Moravskoslezském kraji. Dárci se mohou objednat na Transfúzní službě v Bruntálu pomocí objednávkového systému na adrese bruntal.odber.y.agel.cz nebo na bezplatné tel. lince 800 300 900.

Foto a text: Mgr. Radka Miloševská
tisková mluvčí AGEL, a. s.

Středisko volného času

NABÍDKA LETNÍCH TÁBORŮ 2021 SVC

Středisko volného času

léto plné zážitků

POBYTOVÉ

Pobyt pro rodiče a děti (malé i velké) „Indiánské léto“

Termín 28. 6. – 3. 7. 2021

Místo Chata Slunečná – Zdobnice (Orlické hory)

Cena

do 1 roku – zdarma

1-2 roky 950 Kč

3-15 let 2150 Kč

nad 15 let 2350 Kč v ceně celodenní strava, pitný režim, ubytování, program a materiál

Program rozcvička, hry, celotáborová hra pro děti a rodiče (dle věku upravíme), výlety (individuální či společné), Večerníček, táborák, indiánský rej, stezka odvahy,...

Informace Kateřina Frybliková, 554 254 379, fryblikova@svcrymarov.cz

Pobyťový, horolezecký tábor „Na křídlech draků“

Termín 6. 7. – 10. 7. 2021

Místo Rabštejn

Cena

2 100 Kč

zahrnuje lektorné, stravu, zapůjčení lezeckého vybavení, dopravu, ubytování ve stanech

Program základy a zdokonalování horolezeckých dovedností na skalách, sportovní hry, večerní táboráky, celotáborová hra, výlety na kole, koupání atd.

Věk 7–18 let

Informace Jakub Vala, 737 751 283, vala@svcrymarov.cz

Lyžařské soustředění „Zombici a příšery útočí“ (určeno pouze pro členy lyžařského oddílu)

Termín 19. 7. – 25. 7. 2021

Místo Pastviny

Cena

do 10 let 1850 Kč, nad 10 let 2300,-

Program běh, koloběžky, kola, brusle, plavání, jízda na paddleboardu a kanoích, plavání, hry a soutěže, stezka odvahy, celotáborová hra,

Věk 8–13 let

Informace Kateřina Frybliková, 554 254 379, fryblikova@svcrymarov.cz

PŘÍMĚSTSKÉ

Příměstský tábor „Cestou necestou“

Termín 12. 7. – 16. 7. 2021

Čas 7:00–15:30 dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit

Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor

Program Všeobecné – sport, turistika, výtvarná činnost, vaření, celodenní výlet – hvězdárna Ostrava

Věk 5–13 let

Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Příměstský tábor „Týden poznání“

Termín 19. 7. – 23. 7. 2021

Čas 7:00–16:00 dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit

Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor

Program pohybové aktivity, bazén, zábavné tvoření, celodenní výlet – Velký svět techniky Ostrava

Věk 5–15 let

Informace Vendula Bršňáková, 702 200 231, brstakova@svcrymarov.cz

Příměstský tábor “Fun and fitness week IV.”

Termín 26. 7. – 30. 7. 2021

Čas 9:00–16:00

Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor

Program hry, kolo, lezení, lanové aktivity, in-line, tanec, aerobik, stolní tenis, bazén, hrátky s angličtinou, každý si zde najde to své

Věk 8–15 let

Informace Andrea Továrková, 724 643 022, andrea.tovarkova@gmail.com

Příměstský tábor „Outdoorový tábor VII.“

Termín 2. 8. – 6. 8. 2021

Čas 9:00–16:00

Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor

Program týden plný sportu, výlety na kole, horolezectví, lanové aktivity, tvoření ze dřeva, atd.

Věk 8–15 let

Informace Jakub Vala, 737 751 283, vala@svcrymarov.cz

Příměstský tábor „Taneční tábor s Anniyou“

Termín 9. 8. – 13. 8. 2021

Čas 8:00–16:00

Cena 1 200 Kč obědy, pitný režim, materiál na tvoření, vstupné a dopravu na výletě

Program tanec s profesionální lektorkou, rytmika, pohybové a jiné hry, kreativní tvoření a kreslení, celodenní výlet, závěrečné vystoupení pro rodiče a malé překvapení

Věk 5–15 let

Informace Anna Cimbotová, tel. 723 749 709, anniya.orient@seznam.cz

Příměstský tábor „Prázdniny v Rýmařově“**Termín** 9. 8. – 13. 8. 2021**Čas** 7:00–15:30 dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit**Cena** 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, pedagogický dozor,**Program** všeobecné – sport, turistika, rukodělné činnosti, celodenní výlet – Dětská a herní zóna Olomouc**Věk** 5–13 let**Informace** Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz**Příměstský tábor „Vesmírné putování aneb cesta za mimozemšťany“****Termín** 16. 8. – 20. 8. 2021**Čas** 9:00–16:00 dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit**Cena** 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, pedagogický dozor,**Program** určeno pro současné či budoucí členy lyžařského oddílu, běh, brusle, kola, koloběžky, lanové centrum, přespání v Hornoměstské zatáčce, noční hra, celotáborova hra, hry a soutěže,...**Věk** 5–13 let**Informace** Kateřina Frybliková, 739 514 299, fryblikova@svcrymarov.cz**Příměstský tábor „Zážitkový týden“****Termín** 16. 8. – 20. 8. 2021**Čas** 7:00–16:00 dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit**Cena** 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor**Program** hry, soutěže, tvoření, bazén, celodenní výlet – Balneopark Vincenze Priessnitz**Věk** 5–15 let**Informace** Vendula Bršťáková, 702 200 231, brstakova@svcrymarov.cz**Malířský kurz pro děti – Setkání se slavnými malíři****Termín** 16. 8. – 20. 8. 2021**Čas** 9:00–14:00**Cena** 1 200 Kč zahrnuje obědy, materiál, aktivity, pedagogický dozor**Program** pro děti se zájmem o výtvarnou tvorbu. Techniky: tužka, uhlí, akvarel, akryl, olej.**Věk** Od 8 let**Informace** Eva Kudláková, 554 254 372, EKudlakova@seznam.cz**Letní sympozium – Setkání s Karlem Jaromírem Erbenem a jeho Kyticí****Termín** 23. 8. – 27. 8. 2021**Čas** 9:00–15:00**Cena** 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, materiál, aktivity, pedagogický dozor**Program** keramická plastika, malba, grafika, dramatizace, jarmark, výstava**Věk** Od 8 let**Informace** Eva Kudláková, 554 254 372, EKudlakova@seznam.cz

podrobnější informace na
WWW.SVCRYMAROV.CZ

ZÁJMOVÉ KROUŽKY

SVČ RÝMAŘOV 2021 - 2022

ss	kroužek	vedoucí	věk	den	čas	místo	cena	zahájení	max.ú.
409	Africké bubny	M. Fidler	od 10 let	PO ÚT ST		SVČ	500 Kč	13.9.2021 14.9.2021 15.9.2021	8
304	Akvaristika	L. Ptáčková K. Jagošová	7-13 let	ÚT	14:30-16:00	SVČ J. Sedláka	500 Kč	14.9.2021	12
410	Badminton	R. Šašinka	od 10 let	PO, ST	17:00-18:30	těl. gymnázia	500 Kč	6.9.2021	obsaz.
411	Florbal	J. Pospíšil	6.-9. tř.	ST	17:00-18:00	těl. 1. máje	500 Kč	22.9.2021	15
412	Florbal	J. Pospíšil	dorost	ST	18:00-19:00	těl. 1. máje	500 Kč	22.9.2021	15
501	Horolezecký pro nejmenší	K. Frybílková	5-8 let	PO	13:30-15:00	SVČ	500 Kč	6.9.2021	15
401	Horolezecký mladší	J. Vala	9-14 let	PO	15:00-16:30	SVČ	500 Kč	6.9.2021	15
402	Horolezecký starší	J. Vala	15-18 let	PO	16:30-18:00	SVČ	500 Kč	6.9.2021	15
403	Horolezecký profi	J. Vala	8-18 let	ČT	16:00-17:30	SVČ	500 Kč	9.9.2021	15
301	Chovatelství	V. Bršťáková	6-16 let	ÚT	14:00-17:00	SVČ J. Sedláka	500 Kč	14.9.2021	12
302	Chovatelství	V. Bršťáková	6-16 let	ST	14:00-17:00	SVČ J. Sedláka	500 Kč	15.9.2021	12
303	Chovatelství	V. Bršťáková	6-16 let	ČT	14:00-17:00	SVČ J. Sedláka	500 Kč	16.9.2021	12
404	Informatika	J. Vala	od 3. tř.	ÚT	14:00-15:30	SVČ	500 Kč	21.9.2021	12
506	Jóga pro děti	K. Frybílková	6-9 let	ST	13:30-14:30	SVČ malý sál	500 Kč	8.9.2021	15
104	Keramico-výtvarný	E. Kudláková	od 4. tř.	PO	14:00-15:45	SVČ	500 Kč/pol.	6.9.2021	12
105	Výtvarný a loutkoherecký	E. Kudláková	od 1. tř.	ÚT	14:00-15:30	SVČ	500 Kč/pol.	7.9.2021	12
106	Keramico-výtvarný	E. Kudláková	1.-3. tř.	ST	13:45-15:15	SVČ	500 Kč/pol.	8.9.2021	12
109	Výtvarný ateliér	E. Kudláková	od 5. tř.	ČT	14:00-15:45	SVČ	500 Kč/pol.	9.9.2021	12
107	Keramico-výtvarný	E. Kudláková	od 4. tř.	PÁ	13:45-15:15	SVČ	500 Kč/pol.	10.9.2021	12
202	Kulturistika	J. Jablončík	dorost	PO, ST	17:30-19:00	SVČ posilovna	600 Kč	13.9.2021	12
201	Lední hokej	J. Živčák	od 5 let	PO, ÚT, ČT	17:00-19:00	zimní stadion	400 Kč	16.8.2021	30
405	Lukostřelba	J. Vala	od 3. tř.	ST	14:00-15:00	těl. Horn.	500 Kč	22.9.2021	8
405	Lukostřelba	J. Vala	od 5. tř.	ST	15:00-16:00	těl. Horn.	500 Kč	22.9.2021	8
502	Lyžařský	K. Frybílková M. Baruselová	5-8 let	ÚT, ČT	13:00-14:30	Flemm. zah.	1 000 Kč	2.9.2021	25
502	Lyžařský	K. Frybílková M. Baruselová	od 9 let	ÚT, ČT	15:00-16:30	Flemm. zah.	1 000 Kč	2.9.2021	25
215	Mladí hasiči	J. Skoupil	6-8 let	ČT	16:00-17:00	H. zbrojnice	500 Kč	16.9.2021	15
414	Modelářský	V. Borovička	8-15 let	ÚT	15:00-17:00	SVČ J. Sedláka	600 Kč	14.9.2021	12
414	Modelářský	V. Borovička	8-15 let	ST	15:00-17:00	SVČ J. Sedláka	600 Kč	15.9.2021	12
408	Robotika	J. Vala	11-15 let	ČT	14:00-15:30	SVČ J. Sedláka	500 Kč	23.9.2021	12
408	Robotika ml.	J. Vala	7-10 let	PÁ	14:00-15:30	SVČ J. Sedláka	500 Kč	24.9.2021	12
505	Sluníčko – s programem	K. Frybílková	1-4 let+rodič	ÚT, ČT	09:30-11:00	SVČ	1x týdně 250 Kč/pol.	7.9.2021	15
505	Sluníčko – volná hra dětí	K. Frybílková	0-4 let+rodič	PO, PÁ	09:30-11:00	SVČ	2x týdně 500 Kč/pol.	6.9.2021	15
505	Sluníčko pro nejmenší	K. Frybílková	0-2 let+rodič	ST	09:30-11:00	SVČ	500 Kč/pol.	8.9.2021	15
101	Společenský tanec	F. Bělík V. Řihová	od 9. tř.-SŠ	PÁ	17:30-19:30	SVČ	800 Kč	25.3.2022	30 párů
422	Stolní tenis	B. Rydzyková	8-15 let	ST	15:30-17:30	SVČ malý sál	500 Kč	15.9.2021	12
415	Šachový	L. Pavlásek M. Slovák	od 1. tř.	PÁ	15:00-17:00	SVČ	500 Kč	17.9.2021	12
213	Šicí a řemeslná dílna	I. Němcová L. Pleská	od 8 let	ÚT	14:30-16:00	SVČ J. Sedláka	500 Kč	14.9.2021	12
204	TS Neila - Šehrezádka - orientální tanec	H. Folvarská	7-11 let	PO	15:00-17:00	SVČ malý sál	500 Kč	6.9.2021	15
204	TS Neila - Jasmínky - orientální tanec	H. Folvarská	5-7 let	ČT	15:00-17:00	SVČ malý sál	500 Kč	9.9.2021	15
206	TS Neila Annidia Juni - orientální tanec	A. Cimbotová	11-16 let	PÁ	15:00-16:30	SVČ malý sál	500 Kč	10.9.2021	15
206	TS Neila Annidia Teen+ - orientální tanec	A. Cimbotová	17-26 let	PÁ	16:30-19:00	SVČ malý sál	500 Kč	10.9.2021	15
214	Vaření	V. Sabová	od 8 let	ČT	14:30-16:00	SVČ J. Sedláka	500 Kč	16.9.2021	10
416	Volejbal	A. Továrková	13 let-SŠ	ÚT	19:00-20:30	těl. 1. máje	500 Kč	21.9.2021	15

Dospělí

417	Badminton	R. Šašinka	dospělí	PO, ST	18:30-20:00	těl. gymn.	1000 Kč/pol.	6.9.2021	obsaz.
102	Francouzština – pok.	K. Coudray	mládež, dosp.	ÚT	18:00-18:50	SVČ	1200 Kč/pol.	7.9.2021	10
102	Francouzština – zač.	K. Coudray	mládež, dosp.	ÚT	17:00-17:50	SVČ	1200 Kč/pol.	7.9.2021	10
418	Informatika pro dospělé – zač.	J. Vala	dospělí	ÚT	10:00-11:30	SVČ	500 Kč/pol.	12.10.2021	12
103	Italština – pok.	K. Coudray	mládež, dosp.	PO	18:00-18:50	SVČ	1200 Kč/pol.	6.9.2021	10
103	Italština – zač.	K. Coudray	mládež, dosp.	PO	17:00-17:50	SVČ	1200 Kč/pol.	6.9.2021	10
211	Jóga	H. Čuková	mládež, dospělí	PO	18:00-19:00	SVČ velký sál	1 000 Kč	6.9.2021	15
212	Jóga	H. Čuková	mládež, dospělí	ST	19:00-20:00	SVČ malý sál	1 000 Kč	8.9.2021	15
113	Keramika	E. Kudláková	dospělí	ČT	16:30-19:30	SVČ	60 Kč za lekci	9.9.2021	12
423	Klub kondičního cvičení		dospělí	PO–PÁ	dle rozpisu	SVČ pos.	70 Kč vstup 800, 1000 Kč/ 3 měs.	6.9.2021	
112	Klub paličkování	E. Kudláková	12 let-dosp.	ČT	13:30-16:00	SVČ	100 Kč	9.9.2021	12
111	Kreativní tvorba, malba	E. Kudláková M. Mičková	dospělí	ÚT	16:30-18:30	SVČ	60 Kč/lekce	7.9.2021	10
419	Pilates + kondiční cvičení	H. Tesařová	mládež, dosp.	ÚT, ČT	17:45-19:00	SVČ m.s.	500 Kč/pol.	28.9.2021	15
114	Společenský tanec zač. a mírně pok.	F. Bělík V. Říhová	dospělí	PÁ	20:00-22:00	SVČ	1400 Kč/pár	1.4.-20.5.2022	20 párů
420	Stolní tenis	A. Polák	dospělí	ÚT, ČT	19:00-21:30	SVČ	500 Kč/pol.	7.9.2021	12
421	Volejbal	I. Hofírková	dospělí	ČT	19:00-20:30	těl. 1. máje	500 Kč/pol.	16.9.2021	obsaz.
216	Zumba	M. Dudová	mládež, dospělí	ÚT	18:00-19:00	SVČ velký sál	500 Kč/pol.	21.9.2021	15

Policejní zápisník

Řidič v noci boural na náměstí Míru

Půl hodiny po půlnoci druhého květnového dne projížděl 44letý muž z Olomoucka v BMW X5 po náměstí Míru v Rýmařově, přičemž se zřejmě plně nevěnoval řízení a narazil do zaparkované škodovky Octavia. Po nárazu řidič BMW ujel. Policisté však na místě střetu našli registrační značku jeho automobilu, a tak nebylo složité majitele

vyhledat. Zhruba po hodině pátrání ho stavěla a kontrolovala šternberská hlídka. Orientační dechová zkouška u něj vyzněla negativně, ale k dopravní nehodě v Rýmařově se nedokázal na místě vyjádřit.

por. Bc. René Černohorský
Krajské ředitelství policie MSK
oddělení tisku

Cyklistická sezóna začíná

Mrazivé dny jsou snad za námi. Sníh ze silnic je pryč a ranní teploty jsou také příjemnější. Není divu, že cyklisté jsou na cestách stále častěji.

Ale i o kolo je třeba řádně pečovat. Před první jarní vyjížděnkou po dlouhé zimě by každý cyklista měl navštívit nejprve specializovaný servis, kde kolo řádně zkontrolují a uvedou do stavu, ve kterém může bezpečně vyjet na cestu. Někteří cyklisté si své kolo servisují sami, a tak je třeba po zimě připomenout povinnou výbavu jízdního kola:

- přední odrazka bílé barvy,
- zadní odrazka červené barvy,
- dvě na sobě nezávislé brzdy,
- oranžové odrazky ve výpletu kol,
- oranžové odrazky na obou stranách pedálů.

Povinnou výbavu jízdního kola doplňujeme také o světlomet s bílým světlem a zadní svítilnu červené barvy, zejména za snížené viditelnos-

ti, např. pokud vyjíždíme časně zrána, kvečer, za mlhy nebo deště. Při snížené viditelnosti je vhodné použít navíc reflexní prvky.

Mladší jezdci by neměli zapomínat na povinnost užívat za jízdy ochrannou přilbu, což cyklistům do 18 let ukládá zákon. Doporučujeme používat přilbu i starším, může jim zachránit život.

Závěrem pár připomenutí:

- na jízdním kole se jezdí při pravém okraji vozovky,
- cyklisté smějí jet jen jednotlivě za sebou,
- cyklista nesmí vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení jízdního kola nebo ohrožovaly jiné účastníky silničního provozu,
- jízdním kolem se rozumí i koloběžka, pro kterou tak platí stejná pravidla,
- je-li zřízen jízdní pruh pro cyklisty, stezka pro cyklisty nebo je-li na křižovatce s řízeným provozem zřízen pruh a vymezený prostor pro cyklisty, je cyklista povinen jich užít,
- cyklista jedoucí na jízdním kole je také považován za řidiče a platí pro něj stejná pravidla jako pro řidiče motorových vozidel, takže stejně jako nepatří alkohol za volant, nepatří ani za říditka. Cyklistická sezóna může začít, nezapomínejte však, že i cyklista je účastníkem silničního provozu, a proto je třeba být obezřetný a dodržovat dopravní předpisy.

por. Bc. René Černohorský
Krajské ředitelství policie MSK, oddělení tisku
foto: pixabay.com

Hasiči v terénu

Hasiči zachránili poštolku uvízlou na okraji střechy

Dvě jednotky profesionálních hasičů (HZS MSK) se zapojily v sobotu 1. května večer do rychlé a úspěšné záchraně poštolky, která křídlem uvízla mezi okapem, fasádou a střechou obytného domu v Rýmařově a nemohla se pohnout. Zásah i s šikovním ustavením automobilové plošiny mezi parkujícími osobními automobily zabral hasičům zhruba dvacet minut.

Profesionální hasiči z Rýmařova po dojezdu na místo záchraně v ulici 1. máje zjistili, že jejich nastavovací žebříky budou na výšku 14 metrů krátké. Proto povolali automobilovou plošinu AP 40 MB Eonic Bumar ze stanice HZS MSK v Bruntálu.

Po šetrném vysvobození z podstřešního zajetí hasiči poštolku položili do krabice a odvezli do Záchrané stanice pro dravce a sovy ve Stránském. Měla totiž zraněné křídlo a odřené břicho.

Foto a text: por. Mgr. Petr Kúdela, tiskový mluvčí HZS MSK

NAŠE LISTÁRNA

Poděkování kočičího útulku

Spolek Kočičky u Niky děkuje všem, kteří přispěli do pokladničky na rýmařovském náměstí v obchodě paní Horské. Příspěvky kočičích příznivců nám pomáhají starat se o toulavé a nechtěné kočičky, ale taky o ty nemocné a handicapované. Tyto příjmy pomáhají s nákupem krmiva nebo úhradou veterinární péče.

Foto a text: Tým Kočičky u Niky, z. s.

Diakonie Rýmařov

Diakonie
Československé církve evangelické

Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově pořádá

Opékání buřtů pro seniory

Kdy? V úterý 22. 6. 2021 od 13:30 hod.

Kde? Na zahradě střediska Diakonie ČCE

třída Hrdinů 48, Rýmařov

Odvoz bude zajištěn ve 13:30 hod. od obchodu Hruška na ulici 1. Máje, zdarma.

Opékání se uskuteční za příznivého počasí.

Srdečně vás zvou zaměstnanci střediska.

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilatům, kteří oslavili 80 let a více

Danuška Sedláčková – Rýmařov	80 let
Marie Černá – Rýmařov	80 let
Petr Calábek – Rýmařov	80 let
Marie Chytilová – Rýmařov	80 let
Danuše Štefaňáková – Rýmařov	80 let
Šarlota Furišová – Rýmařov	81 let
Jan Černý – Rýmařov	81 let
Jozef Čupalka – Rýmařov	81 let
Vladimír Keclík – Rýmařov	81 let
Ludmila Janošťáková – Rýmařov	81 let
Gerlinde Žigmundová – Janovice	81 let
Dagmar Gregovská – Rýmařov	82 let
Josef Novák – Rýmařov	82 let
Danuška Krömerová – Rýmařov	82 let
Ladislav Tomešek – Rýmařov	82 let
František Směkal – Rýmařov	84 let
Stanislav Ondra – Rýmařov	85 let
Marie Ichová – Rýmařov	85 let
Kateřina Calábková – Rýmařov	86 let
Ladislav Urban – Edrovice	86 let
Anna Linhartová – Rýmařov	86 let

Milan Vinklárek – Rýmařov	87 let
Danuše Rezáková – Rýmařov	87 let
Jiřina Grobarová – Stránské	88 let
Jaroslav Stránský – Rýmařov	89 let
Veronika Ujfaluši – Janovice	90 let
Margita Záhumenská – Rýmařov	90 let
Eliška Slováčková – Rýmařov	91 let
Františka Martiňáková – Rýmařov	92 let
Terezie Gajdošová – Janovice	92 let

Evidance obyvatel MěÚ Rýmařov

Srdečné blahopřání
k 85. narozeninámDne 21. května 2021 oslavila
paní Gertruda Polčáková
jubileum.Pevné zdraví, štěstí, spokojenost a elán do dalších let přeje
rodina Brixelova, Kotalova, Polčáková a vnoučata s pravnoučátkou

Rozloučili jsme se

Anna Fiurová – Rýmařov	1949
Helena Nemášová – Horní Město	1930
Jan Karas – Rýmařov	1985
Rudolf Král – Rýmařov	1954
Miroslav Daniel – Rýmařov	1949

Miroslav Fojtík – Rýmařov	1972
Marie Musilová – Rýmařov	1930
Naděžda Kulhánková – Rýmařov	1947
Lubomír Drtil – Janovice	1964

Evidance obyvatel MěÚ Rýmařov

Městské muzeum a Galerie Octopus

Trubkoun Kurta Gebauera před muzeem je zařazen
do mezinárodního sochařského festivalu Sculpture Line

Na výstavu trojrozměrných děl 39 autorů **Duch hmoty v Galerii Octopus od pondělí 11. května zve před budovou rýmařovského muzea kovová plastika Trubkoun významného českého sochaře Kurta Gebauera. Zajímavé je, že byla vyrobena v rýmařovské firmě Lucie a Dalibora Kamenských. Stejně tak je pozoruhodné, že Trubkoun a s ním i Rýmařov je zapojen do mezinárodního sochařského festivalu Sculpture Line.**

S předním českým výtvarníkem, environmentalistou, jednou z osobností sametové revoluce, aktivistou a emeritním profesorem na pražské Vysoké škole uměleckoprůmyslové Kurtem Gebauerem, rodákem z Hradce nad Moravicí, se mohli Rýmařovští setkat při jeho výstavě v Galerii Octopus rýmařovského muzea v srpnu 2019. Autor na vernisáži zdůraznil, jak je důležité, aby součástí veřejného prostoru měst i vesnic bylo výtvarné umění, jež spoluutváří *genia loci*, ale také tříbí vkus obyvatel a podněcuje k veřejné diskusi. A pokud se společnost o umění dohaduje nebo o něm diskutuje, je to pro ni pozitivní, jelikož z „lidu obecného“ se tak vyplavuje agrese a negativita, která by jinak vedla ke konfliktům; ze stejného důvodu má nezastupitelnou funkci ve společnosti sport.

Debatám v současnosti slouží zejména sociální sítě, na nichž drtivá většina společnosti, na veřejnosti jinak vystupující jako beznázorová,

propadá nutkavému puzení vyjádřit své myšlenky, postřehy a názory, často bez znalosti pravidel českého jazyka. Terčem se jim stala i kovová plastika Trubkouna, kterou nazvali „kusem rezavého železa (...) nevhledné a hyzdící rýmařovské náměstí“, „krabící“, „uměním,

Kurt Gebauer se svými absolventy Adamem Rybkou a Martinou Klouzovou-Niubou na své výstavě na Sovinci (2018)

Zahajuje svou výstavu v Galerii Octopus rýmařovského muzea (2019)

S Jindřichem Štreitem na Sovinci (2019)

kteř dělá kdejaký zámečník dnes a denně“, „dvěma trubkami přivařenými na kotlák a nahoře plechová krabice“, zkrátka jak se vyjádřila jedna z diskutujících: „Mě [sic] by se tu líbilo Nic.“ Naštěstí veřejný prostor Rýmařova nezdobí „Nic“, ale několik kvalitních soch ze 17. až 19. století, ze současnosti pak působivá plastika *Otevřená brána* rýmařovského rodáka, významného německého sochaře, malíře a grafika Herberta Dlouhyho a reliéf nahého surfaře *KEVIN_1983* Adama Rybky, rýmařovského rodáka, sochaře a posledního absolventa Ateliéru veškerého sochařství Kurta Gebauera na pražské UMPRUM. Mnoho lokalit na další umělecká díla stále čeká.

Je s podivem, jaké reakce „rýmařovský Trubkoun“ vzbuzuje; snad svým materiálem (v modelech obyčejný karton, v konečných realizacích železo), snad svou formou. Plastika patří do oblasti autorovy tzv. reduktivní tvorby, ve figurách-trubkounech dosáhl absolutní vyčíslenosti právě elementárním zjednodušením formy lidské postavy. Plastiky nepostrádají pro autora typický humor, absurditu a ironii. Například rozevřená krabicovitá hlava „rýmařovského Trubkouna“ může připomínat hlásnou troubu; jako by překřikovala názory internetových disputantů a vysmívala se jim: „vždyť vy jste taky „trubky“ a „trouby“.

Akce s osazením Trubkouna vznikla spontánně. Sochu podle autorových instrukcí nechali vyrobit Lucie a Dalibor Kamenští ve své firmě Eurointermetall, s. r. o. Manželé Kamenští dlouhodobě podporují kulturní aktivity Spolku OCTOPUS, jehož jsou členy. V industriálním prostoru své firmy uspořádali již několik koncertů legendárních kapel Dunaj, Už jsme doma, Krásné nové stroje, Dekadent Fabrik, Špinavé spodní prádlo nebo rýmařovské Sibérie. Na aktuální výstavu *Duch*

S výtvarníky Anežkou a Miroslavem Kovalovými a spisovatelem Ivanem Binarem v Moravském Berouně (2019)

hmoty zapůjčili též rozměrnou plastiku *Květy z ráje* další osobnosti současného umění Stanislava Diviše (další tři jimi vyrobené „Květiny“ byly vloni k vidění na autorově výstavě v Kutné Hoře).

Hlavní organizátoři mezinárodního sochařského festivalu Sculpture Line oslovili Městské muzeum Rýmařov, zda by nechtělo „rýmařovského Trubkouna“ do festivalu zapojit. Rýmařov se tak dostal na „sochařskou mapu“, v níž Česko zastupují města Praha, Brno, Broumov, Dolní Břežany, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Vratislavice nad

Trubkouni z kartónu na výstavě v Galerii Luxfer v České Skalici (2019), foto: web autora

Monumentální Trubkouni na autorově retrospektivní výstavě před budovou Veletržního paláce Národní galerie v Praze (2020), foto: Jakub Přecechtěl (www.artalk.cz)

Nisou a Zlín. V zahraničí jsou do festivalu zapojena města z Německa, Lucemburska, Itálie, Španělska, Velké Británie, Rakouska, Švýcarska, Polska, Albánie, Číny, Íránu, Vietnamu, Uruguaye a Brazílie. Dohromady tedy zatím 15 států, 40 měst, 50 umělců a 78 instalací. Festival, jehož první ročník proběhl v Praze v roce 2015, je nejrozsáhlejší sochařskou akcí v tuzemsku. Jeho cílem je představit sochy a výtvarné objekty předních domácích a mezinárodních autorů přímo pod širým nebem. Instalací soch do veřejného prostoru „rozšiřuje kulturní a umělecký potenciál dané lokality. Vnáší do ní emoce, dává jí novou tvář a ukazuje nové souvislosti. Jeho základní ideou je přiblížit současné umění všem bez rozdílu a napomoci veřejnosti socializovat veřejný prostor. Umělecká díla napřímou komunikují s kolemjdoucími. Zanechávají v nich estetickou i sociální stopu a přímo tak posouvají kvalitu života obyvatel měst i jejich návštěvníků“. Festival s bohatým kulturním programem probíhá od června do září, stačí sledovat webové stránky www.sculptureline.cz či Facebook a Instagram festivalu. Snad má Rýmařov našlápnuto ke každoročnímu zapojení do významného festivalu. Podobně kvalitní sochy dalších autorů tak obohatí rýmařovský veřejný prostor a podpoří turismus v kraji, ale i veřejnou diskusi. Ta ať proudí a hučí, možná se díky ní staneme tolerantnějšími a otevřenějšími.

Michal Vyhliďal

Foto: archiv Městského muzea Rýmařov

Trubkou vyrobený v Rýmařově a vystavený v rámci výstavy *Duch hmoty* před budovou muzea (2021)

UPOZORŮJEME!
V červenci 2021
bude kniha
Jiřího Karla
opět k dostání
v našem IC
Městského
muzea Rýmařov

Kniha Rýmařov v dějinách je vyprodaná, chystá se dotisk

Dlouho očekávaná publikace rýmařovského historika, archeologa, pedagoga a obnovitele městského muzea Mgr. Jiřího Karla *Rýmařov v dějinách* se na pultu Informačního centra při Městském muzeu Rýmařov poprvé objevila v pondělí 11. května, kdy vláda ČR po necelých šesti měsících znovu otevřela informační centra, muzea a galerie. Tomu ještě předcházela týden, kdy si zájemci mohli knihu objednat či rezervovat prostřednictvím e-mailu a telefonu. Během pěti dnů od zahájení prodeje byla kompletně vyprodána. Chystá se proto dotisk, který bude k dispozici přibližně za dva měsíce. Do té doby si mohou zájemci knihu rezervovat na e-mailu icko@informyrmarov.cz nebo na tel. 554 212 381. Děkujeme za pochopení.

Michal Vyhliďal

Městské muzeum Rýmařov

Přírůstek do sbírek

Květen: Anonymní fejeton z 60. let 20. století

Městské muzeum Rýmařov získalo v květnu archivní dokument (MMR, p. č. D/1616), který formou fejetonu přibližuje život na Rýmařovsku na sklonku 60. let 20. století, a to nejspíše v období „pražského jara“, kdy bylo možno psát podobné literární útvary. To, že dokument vznikl v době totalitního režimu, je patrné z anonymity textu, prozrazující obavy autora z případné perzekuce. Text citovaný níže je přepsán ze strojopisu na žlutém, tzv. kancelářském papíře, editorem je jen mírně zkorigován upravením pravopisu a překlepů. Pro lepší pochopení dobových reálií byly za jednotlivými číselnými odkazy umístěny komentáře editora.

Když s tím dalekohledem tak bloudím, kolem Rýmařova vidím menší městečko a zjistil jsem na mapě, že jest to Horní Město. Rozhodl jsem se. Když již jsem tak blízoučko, že se do toho neznámého městečka podívám. A tak rozhodnuto a už se jelo. Autobus plný, až péra praskala, lidé, duši na jazyku, ne, jedním slovem krásná tlačenka.¹⁾ Někdo mně stál na kuřím oku, ale uhnul se, když to není možné a stojím na jedné noze. Mladí, staří, děti, všechno tvořilo jeden chuchvalec. „Copak hergot nemohou dát vlečku,²⁾ ráno o půl osmé z Horního Města je to také takové jako teď“ o třináct dvacet,“ bručel si dědeček. A já jsem si tak

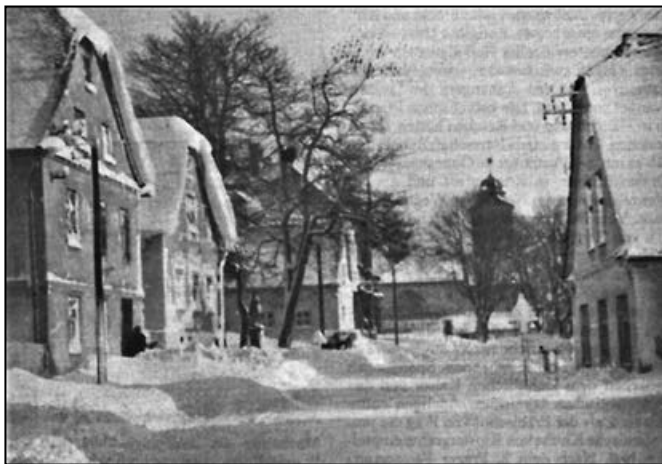
myslel, že při dobré vůli by to i šlo, už kvůli tomu sakramentskému kuřím oku.

Dojždíme k Hornímu Městu, sněhu na metr. Z okna vidím první domek, druhý, třetí a za ním čouhají zdi od nedodělané novostavby. Ptám se dědečka: „Dovolte, pane. Co to bude?“ Odpověděl: „To bude obchodní dům,³⁾ a že to dosud nemá střechu, „to víte, tři lidé nestačili k tomu, aby to dokázali dostat pod střechu, ona víte, pane, nějaká úmluva mezi komunálem a Jednotou⁴⁾ byla, ale co dnes úmluva, to voni naslibují doští, ale jak víte sám, práce nikde.“

Jsem na místě. Tlačenka se rozpadává, já jsem byl pěkně vyneseno na haldu sněhu, což jsem považoval za nástupiště pro ty menší školáky, kteří právě nastupovali. Já jsem na tuto vymoženost připraven a sjel jsem po tomto moderním, řekl bych přírodním nástupišti, pod autobus. Někdo mně pomohl zvednout se a s úsměvem mně praví: „Z toho si nic nedělejte, oni to zase zítra spraví.“ Kdo to byl, nevím, možná že cestář, když to tak určitě tvrdili.

Přede mnou pěkná budova pohostinství Jednoty, no, podívám se tam na jednu černou,⁵⁾ ale nežli jsem po schodečkách vylezl, vidím na schodech frontu lidí, kteří se tlačí ke dveřím. Ptám se tedy, zda je to vchod

do hostince. Ale kdepak, odpovídá růžolící mladá panička, to je řezník Jednoty. Povídá: „Tak to není dost masa, že je zde taková fronta?“ „Ale, masa je dost, máme nového vedoucího, a tak ten se stará, ale místa nemáme,“ a smějíc se snad mým naivním otázkám vklouzla za dveře. Připojil jsem se k frontě, a co vidím: za dveřmi uzoučká ulička vpravo (tak asi 70 cm). Za dlouhou chvilku jsem se dostal k pultu. Maso vyložené, cenovky, usměvavý vedoucí, asi odborník, čisto, a když se tak rozhlížím, probudí mě otázka vedoucího, co bych si přál.⁶⁾ Uvědomil jsem si teď, proč jsem tam vlastně šel. Přiznal jsem se upřím-

Zimní pohled od popisované zastávky autobusu v Horním Městě na hlavní cestu vedoucí z Rýmařova. Vlevo dva domy, které jsou dnes již strženy, za sochou sv. Jana Nepomuckého je patrný dům č. p. 33, částečně viditelný hostinec č. p. 32 a kostel. Vpravo je dům č. p. 53 – Potraviny M&K. Zdroj: anon. „Die Heimatzeitung – das Bindeglied des Heimatkreises“, Römerstädter Ländchen, 1991.

ně a řekl jsem, že zvědavost, proč se ti občané tak tlačili.⁷⁾ Vedoucí odbavil další dva zákazníky, kteří za mnou přišli, a já zatím si prohlížím, co to je, co stojí v cestě, vidím, že je to velká lednice a před pultem druhá menší. Po odbavení se ptám vedoucího, nač má zde dvě lednice a v takovém malém městečku? Vedoucí se usmál a říká: „Tato malá polohnilá již dávno měla být vyhozená a uvolnilo by se místo, ale nemůžeme ji vyhodit, protože ta nadpřirozeně velká již asi od května není zapojena. Urguji já, urguje Jednota, ale všechno je jen hlasem volajícího na poušti, nikdo v KP v Rýmařově se nehne.“ Nejsm zde dlouho a mám obavu, jak uskladním maso, až bude tepleji.“ Poděkoval jsem vedoucímu a odešel s povzdechem, ach, to je také služba veřejnosti. No tak, rýmařovský komunále, nijak vám to nevadí?

1) Mgr. Jiří Karel doplňuje: „Sám si pamatuji úděsně nabitě dopravní prostředky, kde lidé vyplnili natěsno všechny uličky až po dveře, šťouchalí se nechtě lokty a šlapali si na nohy, atmosféra byla nedýchatelná, horko, a pokud se jindy pokazilo topení, pořádnou zimu, a nejednou i hádky mezi cestujícími, byly i případy, kdy se do přeplněného prostoru už další nevešli. Někdy se stálo v autobuse z Rýmařova až do Ostravy. Předbíhání, handrkování, černí pasažéři, častěji neuvěřitelně klidní a většinou příjemní šoféři, které jsem obdivoval. Dokonce existovala i sedadla neoficiálně rezervovaná pro každodenní pasažéry, což bylo obvykle respektováno ostatními s pochopením. Vždyť jezdili do práce od pondělí do soboty. Velkým problémem bylo též rušení malotřídek a zřízení školních autobusů, které jezdily bez jakéhokoli dospělého doprovodu, a pro šoféra uhlídat neustále se hašteřící kluky a děvčata bylo méně snadné než uhlídat pytel blech. Děti byly samozřejmě velmi ohrožené na autobusových či železničních nádražích a patrně se jen zázrakem nikdy nic vážného nestalo. Školy ani město totiž nepamatovaly ani na jakýkoli dozor. Se zásahy dospělých se moc počítat nemohlo. Navíc, pakli napadlo mnoho sněhu, do některých vsí ani autobusy nedorazily přes neprohrnuté závěje, někteří žáčci docházeli na vyšší stupeň škol třeba až ze Sovince pěšky. Někdy se vystupovalo do louží či do špina-

vého vyhrnutého sněhu. Nástupiště se začala stavět až později. To, co autor zmiňuje ve fejetonu, zcela odpovídá skutečné situaci, nadsázky je minimum.“

2) Nejrozšířenějším způsobem přemísťování v době socialismu byla kolektivní doprava. „Vlečky“ (autobusové přívěsy, většinou typ Karosa B 40) byly většinou připojovány za autobusy na trase Rýmařov – Bruntál, kde cestovalo více lidí. Do Horního Města byly vlečky vypravovány příležitostně.

3) „Novostavba“ – dříve obchodní dům Jednota, dnes pobočka pražské firmy Komet, spol. s r. o.

4) „Komunál“ – Komunální služby města Rýmařova, organizace spravující zestátněný, městem spravovaný majetek ve všech oblastech správy a údržby (administrativa spojená s výběrem nájmu, instalatérství, elektroinstalace, zednictví apod.). „Jednota“ – od roku 1954 Okresní lidové spotřební družstvo Jednota, později jen Jednota. Šlo o družstvo pohostinství a obchodů, po roce 1990 Coop. V Rýmařově bylo okresní ředitelství obou státních podniků.

5) Pivo se rozlišovalo na pivo světlé v zelené, nebo pivo tmavé v hnědé láhvi. Pivní sklenice, které nebyly určeny na export, byly většinou bez etiket nebo bližší identifikace výrobce.

6) Masna Jednoty v Horním Městě byla proslavená bohatým sortimentem, mezi zákazníky patřili od počátku horníci z místních dolů a jejich rodinní příslušníci. Jednota též organizovala rozvoz zboží upravenými autobusy.

Obyvatelé Horního Města u parku, konec 60. let 20. století. Za skupinkou je patrný kulatý autobus a popisovaná zastávka, která se nachází vpravo na hlavní ulici.

7) Obecně rozšířený zvyk postavit se do fronty, aniž by měl občan k tomu důvod, byl charakteristický pro socialistické období. Souvisel se zkušeností, že vystátá fronta přinese vzácnější odměnu (např. lepší zboží, větší množství nedostatkového tovaru apod.). Nelze také opomenout sice nikoli převažující, avšak obecně užívaný tzv. podpultový prodej.

8) „KP“ – Komunální podnik města Rýmařova.

Autor děkuje za konzultace především Mgr. Jiřímu Karlovi, p. Jaroslavu Hrabínovi, Mgr. Janě Pupíkové a dalším obyvatelům Horního Města.

Petr Balcárek, Ph.D.

Městské muzeum Rýmařov

Foto: archiv Městského muzea Rýmařov

Městské muzeum Rýmařov a Galerie Octopus

DUCH HMOTY

Kolektivní výstava vybraných autorů

vernisáž 5. 6. 2021 v 16 hodin

Podmínky akce se budou řídit aktuálními nařízeními vlády ČR
Sledujte www.muzeumrymarov.cz a facebook @muzeumrymarov

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV – GALERIE PRANÝŘ

**RÝMAŘOVSKO
ŠKOLOU POVINNÉ**

NA HISTORICKÝCH FOTOGRAFIÍCH A POHLEDNICÍCH Z LET 1900–1945

4. 5. – 4. 7. 2021

www.muzeumrymarov.cz – facebook @muzeumrymarov**LETNÍ SEZÓNA 2021**
květen – záříexterní expozice v budově
HEDVA ČESKÝ BROKÁT, s.r.o.

květen, červen, září

út + čt + so

9:00–12:00, 13:00–16:00

červenec, srpen

út + st + čt + pá + so

9:00–12:00, 13:00–17:00

80 Kč (základní), 40 Kč (snížené)

KAPLE V LIPKÁCH

(květen na objednání: 739 915 679, 554 212 381)

út + čt + so

9:00–12:00, 13:00–17:00

40 Kč (základní), 20 Kč (snížené)

PROHLÍDKY MĚSTA

červen – září

středa 10:00, 14:00

30 Kč (základní), 20 Kč (snížené)

OTEVÍRACÍ DOBA SE BUDE ŘÍDIT AKTUÁLNÍMI NAŘÍZENÍMI VLÁDY ČR.

více na:
tel.: 554 212 381, 554 254 382
e-mail: icko@inforymarov.cz, muzeum@inforymarov.cz
www.muzeumrymarov.cz, inforymarov.cz
facebook: @muzeumrymarov, @inforymarov

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV – VITRÍNA VE FOYER

sbírkové předměty

Z MUZEJNÍHO DEPOZITÁŘE

na téma

Lékařství a zdravotnictví

4/5 – 30/6/2021

www.muzeumrymarov.cz – facebook @muzeumrymarov

Městské muzeum Rýmařov – Hedva Český Brokát
vás zvou na

MIMOŘÁDNÉ KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

Expozicemi textilu provádějí
divadelníci v dobových kostýmech
Prohlídka provozu tkalcovny
Prohlídka výstavy krojů 25. 5. - 30. 9. 2021

květen: 12. 5., 26. 5. on-line přenos facebook @muzeumrymarov
červen: 9. 6., 23. 6.
červenec: 14. 7., 21. 7.
srpen: 11. 8., 25. 8.
září: 8. 9., 29. 9.

**vždy v 10.00
a ve 14.30**

vstupné:
100 Kč (základní)
50 Kč (snižené: děti do 15 let, studenti, senioři)

Otevírací doba se bude řídit aktuálními nařízeními vlády ČR
Nutná rezervace na tel. 554 212 381 či e-mailu icko@inforymarov.cz

Běžná otevírací doba:
květen, červen, září: út, čt, so 9.00–12.00, 13.00–16.00
červenec, srpen: út, st, čt, pá, so 9.00–12.00, 13.00–17.00

Externí expozice Městského muzea Rýmařov
budova HEDVA ČESKÝ BROKÁT, s. r. o.
Opavská 463/23, 795 01 Rýmařov

www.muzeumrymarov.cz | www.inforymarov.cz | www.hedva-fashion.cz | www.technotrasa.cz

Městské muzeum Rýmařov, Hedva Český Brokát
a Občanské sdružení Stránské
vás zvou na sobotní

TEXTILNĚ-ŘEMESLNÝ WORKSHOP VLADIMÍRY KŘENKOVÉ

květen: 22. 5. on-line přenos facebook @muzeumrymarov
červen: 19. 6.
červenec: 24. 7.
srpen: 21. 8.
září: 18. 9.

**vždy od 10.00
do 16.00**

Otevírací doba a podmínky se budou řídit aktuálními nařízeními vlády ČR

Běžná otevírací doba:
květen, červen, září: út, čt, so 9.00–12.00, 13.00–16.00
červenec, srpen: út, st, čt, pá, so 9.00–12.00, 13.00–17.00

Externí expozice Městského muzea Rýmařov
budova HEDVA ČESKÝ BROKÁT, s. r. o.
Opavská 463/23, 795 01 Rýmařov

www.muzeumrymarov.cz | www.inforymarov.cz
www.hedva-fashion.cz | www.technotrasa.cz | www.stranske.websnadno.cz

Městské muzeum Rýmařov a Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu
vás zvou na kulturní podvečer v kapli V Lipkách v Rýmařově

V CHRÁMOVÉ KRÁSE

O rýmařovské kapli V Lipkách
a opolském kostele sv. Kateřiny Alexandrijské

25. 6. 2021

Program:
17.30 vernisáž výstavy V chrámové kráse
představení publikace o kapli V Lipkách
a kostele sv. Kateřiny Alexandrijské
18.00 koncert polské skupiny Silesia
19.00–21.00 komentované prohlídky

Podmínky akce se budou řídit aktuálními nařízeními vlády ČR.

Standardní otevírací doba:
květen pouze na objednání: 739 915 679, 554 212 381
červen – září
úterý, čtvrtek, sobota
9.00–12.00, 13.00–17.00

www: www.muzeumrymarov.cz, inforymarov.cz
facebook: @muzeumrymarov, @inforymarov

Městské muzeum Rýmařov
a Národní památkový ústav vás zvou na

ZÁMECKÝ JARMARK

U PŘÍLEŽITOSTI ZAHÁJENÍ ZÁMECKÉ SEZONY V JANOVICÍCH

19. 6. 2021

PROGRAM:
moderovat bude Barbora Nėdobov, která v prodejích přednese vybran pověsti Rymařovska

od 11:00 zmeck jarmark
12:45 vernisz výstavy na téma „Kulturn dědictví“
13:00 hudebn vystoupení historizuj skupiny Calata
14:00 divadlo Magnet Bruntál: pohádka O pejskovi a košice
14:45 vystoupení Kouzeln Burinka
15:30 Rockov skupina ZUS Rymařov
16:00 hudebn vystoupení historizuj skupiny Calata

Těšit se mzete na:
zmeck jarmark – výstava vtvrn prací ZUS Rymařov a zk škol Rymařovska
– vtvrn workshopy ZUS – expozice Jesenn pověsti – videoprezentace škol

Podmínky akce se budou řídit aktuálními nařízeními vlády ČR.
www.muzeumrymarov.cz – www.zamek-janoviceurymarov.cz/cs – www.npu.cz – www.zusrymarov.cz
facebook: @muzeumrymarov – @zamekjanovice – @zusrymarov549

Informační centrum Rýmařov

Informační centrum Rýmařov je otevřeno!

Otevírací doba:

Pondělí – pátek: 8:30–12:00, 13:00–17:00

Sobota: 9:00–12:00, 13:00–16:00

Neděle: 13:00–16:00

Telefon: 554 212 381, e-mail: icko@inforymarov.cz

DĚTSKÝ DEN

v sobotu 29.5.2021 od 14 hodin
na fotbalovém hřišti v Břidličně

14 hod. soutěže,
16 hod. „Kouzelnické vystoupení“
17 hod. ukázka hasičské techniky + pěna
diskotéka

Upozornění! Vstupem na tuto akci dáváte najevo, že splňujete podmínky nařízené vládou a MZČR, týkající se COVID-19.

28.05.21 NOC KOSTELŮ

Privádíš tmu.

NOC
se snese, celý les se hemží zvěří.

Zalm 104,10

Rýmařov, sv. archanděla Michaela 18:00-21:00

18:00 zvonění zvonů
přivítání turistů, poutníků, návštěvníků
mše svatá

od 19:00 průvodcovská služba
možnost výstupu na věž

Rýmařov, kaple Navštívení Panny Marie – V Lípkách 18:00-21:00

18:00 přivítání turistů, poutníků, návštěvníků
průvodcovská služba
výstava obrazů

WWW.NOCKOSTELU.CZ

Záštita nad Nocí kostelů 2021 převzal: Mons. František Václav Lebkowicz, biskup ostravsko-opavský,
prof. Ing. Ivo Vondrák, CSC, hejman Moravskoslezského kraje, Ing. Tomáš Macera, MBA, primátor statutárního města Ostravy.
Noc kostelů 2021 finančně podpořilo Ministerstvo kultury a Moravskoslezský kraj.

MINISTERSTVO
KULTURY

Moravskoslezský
kraj

OSTRAVA!!!

RADIO
OSTRAVA

HDŮR

BIRELL

Městská knihovna Rýmařov

Citát: Na knihách je katastrofální, že se nedá číst víc než jedna najednou a že knihu jednou přečtenou nelze už nikdy víc číst prvně.

Jan Zábrana

(Nejen) literární výročí

1. 6.	Mezinárodní den dětí – slaví se od roku 1950	19. 6. 1881	nar. František Gellner, spisovatel, novinář, překladatel a karikaturista (zahynul 1914) – 140. výročí narození
3. 6. 1801	nar. František Škroup, skladatel (zemř. 7. 2. 1862) – 220. výročí narození	19. 6. 1941	nar. Jan Vodňanský, básník, textař a zpěvák (zemř. 10. 3. 2021) – 80. výročí narození
4. 6. 1931	nar. Jan Zábrana, spisovatel a překladatel (zemř. 3. 9. 1984) – 90. výročí narození	21. 6. 1621	popraven Václav Budovec z Budova, politik a spisovatel (nar. 28. 8. 1551) – 400. výročí úmrtí
5. 6.	Světový den životního prostředí – slaví se od roku 1972	21. 6. 1621	popraven Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic, politik, historik, skladatel a spisovatel (nar. 1564) – 400. výročí úmrtí
6. 6. 1961	zemř. Carl Gustav Jung, švýcarský psychoanalytik a kulturní antropolog (nar. 26. 7. 1875) – 60. výročí úmrtí	23. 6. 1891	nar. Vladislav Vančura, spisovatel (popraven 1. 6. 1942) – 130. výročí narození
10. 6.	Významný den ČR – Vyhlazení obce Lidice v roce 1942	26. 6. 1861	zemř. Pavel Josef Šafařík, básník a filolog (nar. 13. 5. 1795) – 160. výročí úmrtí
10. 6. 1791	nar. Václav Hanka, literární historik, filolog a básník (zemř. 12. 1. 1861) – 230. výročí narození	27. 6.	Významný den ČR – Den památky obětí komunistického režimu (výročí popravy Milady Horákové v roce 1950)
10. 6. 1991	zemř. Vercors, vl. jm. Jean Bruller, francouzský spisovatel (nar. 26. 2. 1902) – 30. výročí úmrtí	27. 6. 2001	zemř. Tove Janssonová, švédsky píšící finská autorka knih pro děti a výtvarnice (nar. 9. 8. 1914) – 20. výročí úmrtí
13. 6. 1881	nar. Otakar Španiel, sochař, řezbář a medailér (zemř. 15. 2. 1955) – 140. výročí narození	30. 6. 1911	nar. Czesław Miłosz, polský spisovatel, nositel Nobelovy ceny (zemř. 14. 8. 2004) – 110. výročí narození
14. 6. 1981	zemř. Jiří Jílek, sochař, malíř, básník (nar. 24. 1. 1925) – 40. výročí úmrtí		
15. 6. 1991	zemř. Vilém Reichmann, fotograf a výtvarník (nar. 25. 4. 1908) – 30. výročí úmrtí		
17. 6.	Den otců (třetí neděle v červnu) – založen roku 1910		
17. 6. 1911	nar. Viktor Někrasov, ruský prozaik (zemř. 3. 9. 1987) – 110. výročí narození		

V knihovně najdete i regionální autory

Dlouho očekávaná monumentální kniha Jiřího Karla Rýmařov v dějinách (2021) byla během několika dnů vyprodána a připravuje se její dotisk. Jeden kus autor věnoval též rýmařovské knihovně, která titul zařadila do svého fondu regionální literatury a připravila k půjčování.

Ve fondu regionální literatury, jež zájemci najdou v čítárně, jsou kromě této žádané publikace i obě starší monografie Jiřího Karla *Příběh lesů a lidí Rýmařovska: dějiny lesů a jejich užívání* (2008) a *Stará Ves a Žďárský Potok v dějinách Moravy* (2011). Zastoupení jsou samozřejmě i další regionální autoři a jejich populárně naučná, beletristická, básnická či fotografická díla. Čtenáři se zájmem o regionální historii mohou vybírat ze starších i novodobých prací nejen o Rýmařovu a okolních obcích, ale též o Bruntálsku, Krnovsku, Šumpersku či Jeseníku.

K zapůjčení jsou např. třídílné *Dějiny Rýmařovska (1957–1961)* Ladislava Hosáka a Františka Spurného, nové vydání místopisné publikace Viktora Pinkavy *Uncovský a Rýmařovský okres* (1922, reprint 2011), rýmařovská i krnovská *Městská privilegia*, české překlady obecních kronik (Valšova, Lomnice, Tylova, Huzové, Arnoltic, Dolní Moravice, Malé Štáhle, Kněžpole či Ryžoviště), *Reemigranti* Radka

Oceláka, *Rýmařov v proměnách času* Tomáše Lašáka nebo menší práce o historii Břidličné, Sovince či Horního Města. Do fondu patří i tematické publikace vydané Městským muzeem Rýmařov či Muzeem v Bruntále. Velkou část fondu představují knihy věnované přírodním zajímavostem Jeseníků a své místo zde mají také monografie o doložení rud nebo čarodějnických procesech.

Beletristická část fondu regionální literatury zahrnuje řadu výborů z místních pověstí, ale též prózy a sbírky básní místních autorů (Franze Brixela, Marie Kodovské, Miloše Požára, Vladimíra Václavka, Petra Poulíka, Kamily Novákové, Vladimíry Křenkové ad.). Regionální osobnosti výtvarného umění a fotografie reprezentují např. Jan Kryštof Handke, Marie Kodovská či Jindřich Štreit, další výtvarníky představují katalogy z výstav rýmařovského muzea nebo ilustrace, nejnověji např. Veroniky Svobodové ve sbírce Otakara Ševčíka *Láska v časech koronaviru*.

Fond regionální literatury je zajímavým zdrojem informací pro studenty, místní patrioty a všechny čtenáře, kteří chtějí poznat genia loci našeho kraje. Knihovna fond průběžně doplňuje a ráda jej rozšíří o díla dalších domácích autorů.

Foto a text: Zdenka Přikrylová
Městská knihovna Rýmařov

Čtenářská výzva

Rýmařovská knihovna se zapojila do Čtenářské výzvy, kterou pořádá web Databazeknih.cz. Smyslem výzvy je objevovat knihy hrou. Stačí přečíst dvacet knižních titulů podle dvaceti pokynů. Ty najdete na

webu Databazeknih.cz, na našem Facebooku a webových stránkách knihovny rymarov.cz.

Kniha, která má v názvu část lidského těla **Markéta Pilátová: Žluté oči vedou domů**

Při zdolávání letošní Čtenářské výzvy došlo na kritérium „kniha, která má v názvu část lidského těla“, a tak mám možnost doporučit vám ke čtení knihu své oblíbené spisovatelky Markéty Pilátové *Žluté oči vedou domů*.

Markéta Pilátová patří k současným úspěšným českým autorkám. Kromě knih pro dospělé napsala řadu knížek pro děti a její texty můžete slyšet třeba i v písních Moniky Načevy. Sympatické taky je, že žije střídavě v Praze a ve Velkých Losinách, Jeseníky si totiž velice oblíbila.

Autorka je hispanistka, několik let žila v Brazílii, kde učila děti potomků českých krajanů, kteří emigrovali z Československa. Z této zkušenosti vychází i kniha *Žluté oči vedou domů*. Ačkoliv jsou udá-

losti i postavy smyšlené, působí díky osobní zkušenosti autenticky. Kniha je rozsahem útlá, ale nabitá živými příběhy, které se odehrávají částečně v divoké, barvitě Brazílii a částečně v poklidně nudném, šedém Československu 80. let 20. století.

Hrdinky románu se ocitají v situaci, kdy si uvědomují, jak moc si historie zahrála s jejich životy, pokoušejí se pochopit pocity emigrantů, kteří se vrací do bývalé vlasti, a taky jejich dětí, které bývají zmatené a hledají své kořeny. Příběh románu střídavě vyprávějí čtyři ženy a jeden muž, což udržuje tempo a napětí.

Jednotlivé kapitoly jsou pod vlastními názvy označeny jménem postavy, která právě vypráví příběh. Poznáváme tak empatickou, ale nerozhodnou Martu a ráznou a divokou kovbojku Lenu, jež obě po-

máhají o generaci starším ženám Marii a Luize, aby se vyrovnaly s osudovým vztahem ke stejnému muži. Záhadný a přitažlivý Jaromír si část svého tajemství bere do hrobu. Celý život hrál především pro sebe, pro své vlastní vzrušení. Jeho egoistická postava dává vyniknout láskyplné obětavosti žen a jejich přátelství a solidaritě.

V knize se setkáme i s určitým druhem magičnosti, a to nejen v drsné brazilské přírodě. Celým příběhem putuje postava cikánky Johany, jejíž žluté oči, oči ženy, nás vedou domů.

*Nové rozhodnutí
(Luiza)*

Dojemná shoda mezi mnou a Maruškou vydržela. Původně jsme plánovaly, že jakmile dokončíme naše pátrání, vrátíme se společně do Sao Paula. Města, jež Maruška tak dobře znala z Yaromírových dopisů. V Česku se mi opravdu líbilo. Prožívala jsem uklidňující prostřednost krajiny, v níž hory nejsou moc vysoké a pole nevyhrožují nekonečnem. Obzor byl vždycky blízko. Uchvacovala mne procházka parkem, kde jsem se mohla zasnít a klimbat půl hodiny na lavičce, aniž by o mne kdokoli projevil zájem. Nikdo mi nechtěl nic prodat ani mne o nic obrat, ani mi vnútit nějakou náboženskou příručku. Klid a ticho. Spočinutí bylo dovoleno. Tyhle malé velké svobody jsem Ma-

rušce dost dobře nedokázala vysvětlit. Myslela si, že trochu přeháním. Marta mi sice dávala za pravdu, ale bylo nám jasné, že nás Maruška ořískaná válkou, komunismem a milostným románkem se špionem nebere vážně.

(...)

S Maruškou jsme si po kouskách skutečně všechno řekly, i to, jak moc jsme na sebe žárlily a jak jsme to překonávaly. Jistě, v období, kdy její dopisy začaly chodit častěji a byly mnohem delší, jsem toužila umřít. Věděla jsem, že mne Yaromír neopustí, ale přece mi unikal někam do říše vlastních vzpomínek, reality jeho domova a Maruščina nehmotného, papírového kouzla. Věděla jsem, že je potřebuje k životu, protože přestává rozumět tomu, jak vlastně v Čechách lidé žijí, a že ho to mrzí a trápí. Ty dopisy jsem si neuměla přečíst. Mohla jsem některé ukrást a nechat si je přeložit od jediné české překladatelky v Sao Paulu, vysoké, přísné dámy, co páchla po vepřovém bůčku a co by jejich obsah rozhlásila mezi všemi krajany. Po tom jsem netoužila.

(PILÁTOVÁ, Markéta. *Žluté oči vedou domů*. 1. vyd. Praha: Torst, 2007, s. 105–106.)

Petra Klimentová
Městská knihovna Rýmařov

Další tipy na knihy, které mají v názvu část lidského těla:

Zoje Stage: Dětské zoubky
Stefan Ahnhem: Oběť bez tváře
Jo Nesbo: Lovci hlav
Vladimír Beneš: Mé cesty do hlubin mozku
Chris Carter: Napsáno krví
Cassandra Clare: Město z kostí

John Irving: Čtvrtá ruka
Mads Peder Nordbo: Bez kůže
Astrid Lindgren: Bratři Lví srdce
Pavol Rankov: Legenda o jazyku: Nepomucký 1972
Tereza Drahoňovská: Bez vlasů
Louis de Bernieres: Válka o zadnici dona Emmanuela

Podpořte vydání knihy

Vykořenění

Debutová kniha rodáka z Jeseníků.

Thrillerový příběh o možné blízké budoucnosti ze Sudet. Kniha o Němcích a Česích, o chudobě, o hledání sebe sama a vytyčování zón, kam mají někteří vstup zakázán.

Bez vaší pomoci to nevyjde!
Předprodej knihy začíná 4. 5. 2021 v 9.00
<http://bit.ly/KupVykoření>

Městská knihovna
Rýmařov nově na
Instagramu!

MEKRYMAROV

Čtenářská výzva 2021

Chcete objevit zábavnou formou **nové a zajímavé knihy**?
Chcete čelit výzvě? Přečtěte **20 knih podle 20 daných témat**.

1. Kniha z lékařského prostředí	11. Kniha, kterou po přečtení někomu darujete
2. Kniha obsahující ilustrace	12. Kniha, jejíž děj se odehrává na vesnici
3. Kniha, která je vyprávěna retrospektivně	13. Kniha, jejíž název se skládá z 21 písmen
4. Kniha, ve které se objevují nadpřirozené postavy	14. Kniha s pruhovanou obálkou
5. Kniha vydaná před sto a více lety	15. Kniha, jejíž název je i jménem hlavní postavy
6. Kniha, která je (byla) v některé zemi zakázaná	16. Kniha do 15. místa v některém žebříčku na Databázi knih
7. Kniha, která má v názvu část lidského těla	17. Kniha poprvé vydaná v roce 2021
8. Kniha, ve které hraje důležitou roli dopis	18. Kniha z prostředí, ve kterém bych se nechtěl(a) ocitnout
9. Kniha, kterou jste objevili díky Databázi knih	19. Kniha, která má na obálce srdce
10. Kniha o známé české osobnosti	20. Kniha, jejíž hlavní hrdina pracuje se zvířaty

Databazeknih.cz
...Váš knižní svět

www.ctenarskavyzva.cz

Čtenářská výzva pro děti školní rok 2020/2021

1. Kniha od britského spisovatele
2. Kniha o přírodě
3. Kniha, která má na obálce zvíře
4. Kniha, ve které se řeší záhada
5. Kniha o přátelství
6. Kniha, jejíž autorkou je žena
7. Strašidelná kniha
8. Kniha od tvého oblíbeného spisovatele
9. Kniha s otázkou v názvu
10. Dobrodružný román
11. Kniha, jejíž děj se odehrává v cizích krajích
12. Kniha, která má v názvu 3 slova
13. Kniha s fantasy námětem
14. Kniha, na jejíž obálce je žlutá barva
15. Kniha, o které mluvila paní učitelka

Z okolních měst a obcí

Břidličná slaví úspěch v krajském kole Geologické olympiády

Geologickou olympiádu vyhlašuje Masarykova univerzita v Brně, spoluorganizátoři jsou Česká geologická služba a Univerzita Karlova v Praze. Krajské kolo proběhlo 19. dubna tak jako celý letošní ročník distančně.

Test obsahoval 28 otázek z mineralogie, petrologie, paleontologie, historické geologie, ložiskové geologie a regionální geologie. Některé otázky byly složené a vyžadovaly až osm odpovědí. Za správné odpovědi se udělovaly dva body, za chybnou odpověď byl jeden bod odečten.

Naši mladí geologové soutěžili v kategorii A, která je určena základním školám a víceletým gymnáziím. Konkrétně nás reprezentovali Kateřina Bartozelová, Petr Oliš, Jan Repář a Miroslav Loukota,

všichni z 9. A. Nově stáli na pomyslném startu i naši nováčci, žáci z šestých tříd Mateo Cios, Jan Loukota, Václav Repář a Martin Volek. Krajského kola se zúčastnilo přes 25 soutěžících ze ZŠ a gymnázií. Průměrný počet dosažených bodů byl 41,7. Nikdo z našich se neztratil a všichni si zaslouží pochvalu. Naprosto skvělý výkon podal a velkou radost nám udělal Petr Oliš, který vybojoval 2. místo a možná postoupí i do republikového kola. Na „bednu“ si letos sáhl i Miroslav Loukota, který získal 3. místo. Jan Repář, Kateřina Bartozelová a Mateo Cios získali titul Úspěšného řešitele, který se uděluje 40 % nejlepších z celé ČR. Gratulujeme.

Mgr. Květa Děrdová
ZŠ Břidličná

Přírodovědný maraton v Základní škole Břidličná

Přírodovědný maraton, tak by se dal nazvat sled pěti online kol přírodovědných soutěží. Byl odstartován 6. dubna lesnickou soutěží Ypef, ve které si vybojovalo postup do dalšího kola družstvo děvčat z 8. A ve složení Hana Winklerová, Hana Koniarzová a Natálie Piňďáková. Od maximálního počtu je dělil pouhý jeden bod. Budeme jim držet palce v soutěži o postup do republikového kola.

V sobotu 1. května proběhlo krajské kolo Biologické olympiády. Zde bylo na základě výsledků školního kola a písemné práce vybráno 82 nejlepších malých biologů Moravskoslezského kraje. A ani zde přes obtížnou přípravu nechyběli zástupci ZŠ Břidličná. V kategorii C pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ a odpovídajících ročníků gymnázií soutěžili Miroslav Loukota, Kateřina Bartozelová a Petr Oliš. Miroslav Loukota

obsadil 12. místo, Kateřina Bartozelová 21. místo a Petr Oliš 28. místo. O své první individuální umístění se poprali i naši šestáci. Soutěžili v kategorii D, která je určena žákům 6. a 7. tříd. Ani oni se neztratili, z 82 soutěžících obsadila Hana Černošková 37. místo, Jan Loukota 43. místo a hned za ním skončil Martin Volek.

V pátek 7. května čekalo na naše přírodovědce krajské kolo soutěže Zlatý list. I to muselo být letos online. Úkoly pro ně opět sestavovali odborníci z Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Lesů ČR, OMS Bruntál, společnosti EKO-KOM, CHKO Jeseníky či Zoologické zahrady Olomouc. Patří jim za to velké poděkování. Největší pochvalu si však letos zaslouží kolegové z ústředí Asociace středoškolských klubů České republiky, kteří celou soutěž technicky zajistili. Nesmíme zapomenout ani na stálou podporu města Břidličné, díky níž čeká na všechny soutěžící odměna.

V kategorii M se sešlo 10 družstev, v kategorii S jich bylo 12. A jak na tom byli naši? V kategorii M jsme měli dvě družstva. První ve složení Martin Volek, Jan Loukota, Václav Repáň, Mateo Cios, Hana Černošková a Ema Bajgrová obsadilo 1. místo! Druhé naše družstvo ve slože-

ni Aneta Jurášová, Tereza Bršťáková, Nikola Prstková, Tomáš Kúdela a Tomáš Praslička obsadilo skvělé 2. místo! Oběma družstvům patří velká gratulace a poděkování nejen za samotnou soutěž, ale i za poctivý přístup během odpoledních hodin online přípravy.

V kategorii S bylo favoritem družstvo žáků, kteří již od 4. třídy obsazují první místa. Letos soutěžilo ve složení Petr Oliš, Jan Repáň, Miroslav Loukota a Kateřina Bartozelová a očekávání naplnilo. Naši borci získali již popáté 1. místo! Druhé družstvo ve složení Hana Winklerová, Nikola Řepková, Hana Koniarzová, Adam Zůbek a Ivana Široká se také neztratilo. Obsadilo 7. místo.

Všem soutěžícím patří velká pochvala, ono donutit se v této online době k činnosti nad rámec povinné výuky není nic snadného.

Věřím, že o dalších úspěších našich žáků se dočtete po 12. červnu, kdy bude oficiálně potvrzena nominace malých chovatelů do národního kola Chovatelské olympiády, která se uskuteční v srpnu.

Mgr. Květa Děrdová
EVVO koordinátorka

Organizace a spolky

Červení andělé v Jeseníkách slouží už přes 70 let

Horská služba v Jeseníkách byla slavnostně založena 21. května 1948 na chatě Barborce a prvním oblastním náčelníkem se stal Václav Myšák. Ve spolupráci s vojáky vybudoval první zimní tyčové značení na části hřebene Barborka – Jelení studánka. Taktéž získal první dobrovolníky do horské služby, především z řad karlovských lesáků.

Horská služba stále hraje nezastupitelnou roli v oblasti záchranných

Výstavbou chaty na Skřítku a výrazným rozšířením členské základny se okrsek dostal na úroveň dalších v oblasti. Na výstavbě chaty v roce 1975 se podílelo mnoho Rýmařovanů a další zde dodnes slouží. Prvním vedoucím okrsku Skřítek byl Karel Stuchlík z Rýmařova. Ve značku okrsku se objevil skřítek, jehož socha od Jiřího Jílka stojí u vjezdu k motorestu na Skřítku.

Před stanicí v roce 1989. Zleva nahoře: Jaroslav Moucha, Vladimír Lehký, Karel Stuchlík, František Kovářik, Stanislav Prázdny, Bohumil Bernátek, Jiří Zbořil, Zdeněk Zerzán. Zleva dole: Oldřich Sigmund, Miroslav Sigmund, Jan Strnadel, Jaroslav Prachař, Prokop Šmirous, Svatopluk Valuch

a pátracích akcí v horském terénu, vytváří podmínky pro bezpečnost návštěvníků hor, provádí lavinová pozorování, rozšiřuje preventivně-bezpečnostní materiály a zajišťuje provoz záchranných a ohlašovacích stanic horské služby (HS).

Z Rýmařova nejbližší stanice je na Skřítku, ve vyhledávané lokalitě běžkařů a turistů. Tato stanice, stejně jako další v Jeseníkách, vznikla s přílivem turistů a lyžařů téměř před padesáti lety. Jak popisuje kronika horské služby: „Rok 1974 byl rokem budování stanice na Skřítku. Kolektiv se poznal a brigádnická práce při stavbě stanice prospěla celému okrsku jen k dobru. V roce 1975 bude se muset dokončit stavba stanice a předat k užívání. Jsou k tomu dány všechny předpoklady.“

Při stavbě chaty

Zdeněk Zerzán s Jaroslavem Mouchou při slavnostním otvírání nové chaty na Skřítku

Zápisky z kroniky

V roce 1977 odsloužili členové a čekatelé 6 404 hodin, průměr na člena byl 256. Průměr na jednoho člena velmi vysoký, vezmeme-li v úvahu, že více jak měsíc každý strávil na horách. Bylo uskutečněno 15 přednášek, které navštívilo 830 posluchačů. Těžké úrazy byly dva a lehčích sedm.

„Jesenická 70“ se jela 28. února 1978 na nové trati Skřítek – Červenohorské sedlo. Okrsek stejně jako v minulých letech zajišťoval jak úpravu a značení trati Skřítek – Alfrédova chata, tak občerstvení na Alfrédově chatě a pořadatelskou službu. Nová trasa se osvědčila a bude v ní pokračováno.

V měsíci květnu 1989 dochází snad k prvnímu letnímu smrtelnému úrazu v našem okrsku, opomeneme-li dívku, která se loni vážně zranila na Rabštejně a pak několik měsíců zápasila se smrtí, než jí podlehla. Tentokrát se jedná o chlapce z Bedřichova, ročník 1977, který se vydal se svým kamarádem hledat hnízda do skal. Při lezení blízko chaty Alice na něho spadnul více než tunu vážící kámen a na místě ho usmrtil.

Všem členům i čekatelům podílejícím se na zdárném výsledku okrsku Skřítek srdečné díky!

Start Jesenické 70

Nejen na začátky HS na Skřítku zavzpomínal Zdeněk Zerzán. Působil jako náčelník Horské služby Jeseníky do roku 1986, poté jako dobrovolný člen na HS Skřítek až do svých šedesáti let. Podílel se na vybudování chat pro horskou službu, pořádal Jesenickou 70 a jako první člověk na světě sjel na lyžích nejvyšší horu Afriky Kilimanžáro. Dalším z dotazovaných byl současný vedoucí okrsku Skřítek Jan Sázel, jenž pracuje u horské služby přes deset let. Představil práci horských záchranářů a co nového se na Skřítku chystá.

Sondování na laviništi

Značení hřebene

rozhovor se Zdeňkem Zerzáněm

Jak dlouho jste u horské služby pracoval? Kterými pozicemi jste prošel?

Já jsem dělal čekatelský kurz ještě v nevyhořelé Alfrédce v roce 1954 a od té doby jsem byl členem až do svých šedesáti. Zaměstnaný jsem byl 21 let a 20 let jsem zastával funkci oblastního náčelníka Horské služby Jeseníky, to bylo v letech 1967 až 1986. V roce 1969 jsem byl zvolen ze šesti kandidátů do vedení tehdejší Horské služby České socialistické republiky, to bylo v prvních tajných volbách aktivu v Liberci. Bohužel na nátlak KSČ jsem byl po roce a půl zbaven funkce. Ale s podporou tehdejšího předsedy Československého svazu tělovýchovy a sportu jsem vydržel ve funkci náčelníka oblasti Jeseníky těch zmíněných 20 let, což se ale změnilo v roce 1987, kdy zemřel. Přes všechna ocenění a zásluhy jsem byl nucen odstoupit z funkce náčelníka, posléze jsem byl z HS vyhozen úplně a od roku 1987 jsem sloužil na Skřítku jako dobrovolný člen.

Zdeněk Zerzán na Skřítku se sloužícím Petřem Kroutil

Zařizoval jste stavbu chaty na Skřítku v roce 1975. Povězte čtenářům, jak to vznikalo?

Byl jsem nejen u stavby chaty na Skřítku. Za mé služby se zařídila stavba jedenácti chat. Vše vznikalo samozřejmě za pomoci dobrovolných členů, já jsem zařizoval stavební povolení a akci Z, protože jinak se tehdy stavět nedalo. Základem chaty na Skřítku jsou čtyři buňky, které postupně vytvořily současnou podobu chaty. První se ale postavila ta na Ovčárně, pak se budovaly další v Karlově, na Červenohorském sedle, na Skřítku, na Ramzové, v Petříkově, ve Vrbně a na Dolní Moravě.

Je nějaké místo, kam jste ze Skřítku na pomoc jezdili nejčastěji?

To se asi nedá říct. My jsme tehdy měli tzv. preventivní činnost, která v nějaké jiné formě zůstala i nyní, ale její součástí za nás byla uzávěra hřebene. V sobotu a v neděli se kolem páté hodiny večer vydala hlídka ze Skřítku na Jelení studánku a proti nim šla hlídka z Ovčárny a tam se setkaly. V chatě vždy někdo zůstal, tehdy jsme měli 165 dobrovolných členů, takže lidí bylo dost.

Je rozdíl v chování návštěvníků hor nyní a před dvaceti lety?

Myslím, že je to jiné v tom, že v dnešní době jsou návštěvníci hor již poučenější a ví, jak by se měli chovat. Tenkrát jsme mohli vydávat zákazy, např. zákaz vycházení na hřebeny. To už se teď nedělá. Pamatuji si jednu událost ze dne, kdy byl tento zákaz vydán. To přijel autobus turistů z Pardubic, kteří se chtěli vydat na hřebenovku z Ramzové na Skřítek. Většina jich zákaz respektovala, ale asi pět lidí se rozhodlo, že na to kašlou, a vyrazili. Došli až na Jelení studánku a tam se našťásti schovali, protože bylo opravdu strašné počasí. Tři osoby šly dál směrem na Skřítek a dva lidé, údajně manželé, chtěli vyrazit později. Potom, co už první skupina čekala na Skřítku, se rozjelo pátrání po těchto dvou lidech, bohužel jsme je našli asi 200 metrů od Jelení studánky mrtvé. Později, když se případ vyšetřoval a policisté šli otvírat byt, tak jim k jejich překvapení otevřela manželka muže, kterou považovali za mrtvou. Ukázalo se, že muž byl na výletě s milenkou.

Byl jste prvním na světě, kdo sjel nejvyšší horu Afriky na lyžích.

Jaké to bylo v roli vedoucího výpravy na Kilimandžáro v roce 1980?

Měli jsme velké štěstí. Poslali jsme asi dva a půl měsíce dopředu naši avii i se všemi věcmi lodí a v den, kdy jsme přiletěli, už na nás čekala. Hlavní tam byla vědecká část inženýra Rataje, tehdy nebylo možné si jet na Kilimandžáro jen tak zalozovat. Díky známosti primáře Kuby, který byl členem horské služby, s náměstkem ministerstva zahraničí jsme měli v Africe na ambasádách vše domluvené. Hodně nám pomohl i Jarda Moucha, redaktor Československého sportu a rozhlasu, zjišťovat různé informace. Původně měl jet s námi, ale nakonec ze zdravotních důvodů neodjel.

Část vaší skupiny sjela z předvrcholu a vy jste se na vrchol Uhuru Peak vypravil sám?

Na vrchol jsme šli tři a lyže jsme nesli dva, já a Josef Obelcz. A asi v polovině cesty Pepa svoje lyže zahodil se slovy, že takový těžký lyže z olova nenosí ani na Praděd. Když jsme vyšli na vrchol, tak jsem zjistil, že mi nic jiného než sjet na lyžích nezbyvá. Dříve se o sjezd z Kilimandžára pokoušeli Němci, Italové i Japonci, ale někteří sjeli jen z Gilmants Point, z vrcholu to nezvládli. Před dvěma lety

vyšla kniha o této výpravě, psal jsem ji hrozně dlouho a agentura mě přesvědčila, že ji přesto vydáme. Tak jsem si udělal radost, i když se kniha začala prodávat, zrovna když se zavřela knihkupectví.

Soutěž o knihu S lyžemi na Kilimandžáro

Kniha Zdeňka Zeržáně pojednává o jeho jedinečném „zimním“ sportovním výkonu. V roce 1980 sjel jako první na světě na lyžích nejvyšší africkou horu Kilimandžáro z jejího nejvyššího bodu. Cestopis vypráví o neobyčejné výpravě Horské služby Jeseníky na nejvyšší vrchol Afriky a o následné cestě přes národní parky Tanzanie, Burundi, Rwandy, Ugandy, Súdánu a Egypta. Pro čtenáře je připravena soutěž o tři tyto knihy i s podpisem autora. Stačí správně odpovědět na připravené otázky a mít štěstí při losování.

- 1. Kolik let bude letos slavit Horská služba Jeseníky?**
- 2. Ve kterém roce byla postavena chata horské služby na Skřítku?**
- 3. Jak vysoká je africká hora Kilimandžáro?**

Správné odpovědi pošlete na e-mail rymarovsky.horizont@rymarov.cz nebo poštou na adresu redakce (náměstí Míru 230/1, Rýmařov) nejpozději do středy 16. června. Nezapomeňte připsat svoje celé jméno, adresu a telefon. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce, které budeme kontaktovat.

Poskytnutím těchto údajů dáváte svůj souhlas, že v případě výhry můžeme zveřejnit vaše jméno a obec. Vaše osobní údaje budou zpracovány dle zásad ochrany osobních údajů.

Nesoutěžní otázka:

Máte nějaký vtípný zážitek z hřebenů a vrcholů Jeseníků?

Své stručné odpovědi zašlete prosím na e-mail nebo adresu redakce společně s odpověďmi na soutěžní otázky. Některé budou společně se jmény výherců zveřejněny v příštím vydání Rýmařovského horizontu.

Foto a text: JS

Zdroj: vydavatelství Kosmas

rozhovor s Janem Sázelem

Jak dlouho u horské služby pracujete? Kolikačlenný tým pracuje u vás na stanici?

Členem HS jsem se stal v roce 2010 a asi tři roky jsem vedoucím okrsku Skřítek. V době, kdy jsem se stal členem, nás na okrsku Skřítek sloužilo devět. V nynější době jsme zůstali jen čtyři, většina nás opustila pro důchodový věk. Jsme všichni dobrovolní členové, a sloužíme tedy jen o víkendů a o svátcích. Přes týden se na Skřítku neslouží. Jak je vidět, tak nás ubývá a je trochu problém služby zajistit. V letním období nám vypomáhá okrsek Karlov, ale blyská se na lepší časy, máme nově schválené dva čekatele a další dva mladé zájemce

o práci u HS.

Je ve vaší oblasti nějaké místo, kam vyjždíte nejčastěji? A u kolika případů jste v posledním roce zasahovali?

Rajon okrsku Skřítek je vymezen od Rabštejna až po Jelení studánku, ale už se stalo, že jsme zasahovali i na Rešovských vodopádech. Tím, že jsme menší středisko, nemáme kolem sebe tolik sjezdovek a nesloužíme přes týden. Díky tomu máme méně úrazů. V letní sezóně to bývá kolem třiceti výjezdů a v zimním období to je podobné. V létě ošetřujeme převážně tržné rány, pohmožděniny a zlomeniny turistům. V posledních letech ale jezdíme i na Rabštejn, kde přibývá úrazů na

skalách. V zimním období ošetřujeme ve větší míře běžkaře, jelikož Skřítek je pro dobré podmínky předurčen zejména k běhu na lyžích.

Jaké máte technické vybavení?

Pro zimní i letní období využíváme čtyřkolku, v zimě je osazena na pásech a v létě na kolech. Ke čtyřkolce pak připojujeme svozný prostředek vybavený vakuovou matrací pro transport zraněného. Jelikož se v našem okrsku nachází lezecká oblast, jsme vybaveni i materiálem pro práci ve skalním terénu.

Covidová pandemie vytáhla do přírody i lidi, kteří by do hor za normálních okolností nešli. Projevilo se to nějak na množství nebo druhu zásahů?

Ano, v době pandemie přibýlo turistů, kteří mají malé zkušenosti s pohybem na horách, nesprávně zvolené oblečení, obuv a k tomu se špatně orientují v terénu. I u nás na Skřítku jsme zaznamenali tyto případy, kdy hledáme ztracené a špatně oblečené turisty.

Pro hodně lidí je problém určit přesné místo, kde se nacházejí. Pomáhá vám při práci aplikace Záchranka?

Aplikace Záchranka je výborná a všem ji doporučuji. S její pomocí už nemusíme zdlouhavě hledat ztracené nebo zraněné lidi a hned po přijetí výzvy od dispečera oblasti, kdy nám přijde do telefonu poloha místa, vyrazíme k zraněnému nebo zbloudilému. Tím se ušetří mnoho času.

Stanice horské služby na Skřítku byla postavena v roce 1975. To je už téměř padesát let. Je v plánu její rekonstrukce?

Naše stanice ledacos pamatuje a už nestačí dnešním požadavkům, proto se chystá výstavba nové stanice.

Čím byste k horské službě nalákal nové posily? Co je na této práci atraktivní?

Pro práci u HS musí mít člověk především něco v sobě, co mu udá ten směr, je to práce zajímavá a různorodá, v krásném prostředí. Je

to příjemný pocit někomu pomoci a pak na něm vidět, že je spokojený, to pak baví. Těžko někoho lákat, k tomu člověk musí dozrát, ale je potřeba lidem říci, že možnosti, jak se dostat k HS, jsou a každý opravdový zájemce bude vítán.

JS

Foto: archiv Horské služby

Zleva: Jan Sázel, Jaroslav Prachař, Zdeněk Zerzán, Oldřich Sigmund, František Kovářik, Josef Šopik, Pavel Flos, Petr Kroutil, Roman Zajíc, v podřepu Vladimír Lehký

V současné době má Horská služba Jeseníky 35 dobrovolných členů a 17 pracovníků z povolání. Eviduje sedm okrsků: Červenohorské sedlo + služebnu v Koutech, Ovčárnu, Karlov, Skřítek, Dolní Morava, Staré Město + služebnu Alpina a Hynčice, Ramzovou.

Chata na Skřítku krátce po dokončení

...a nyní

Sváteční víkend ve znamení rybaření

První ročník závodu RYO GAME FISHING, který se měl konat na Podolském rybníce ve dnech 7. – 9. května, musel být oficiálně zrušen, a to s odkazem na stanovisko Ministerstva zemědělství k aktuálním omezením v oblasti myslivosti a rybářství ze dne 5. května 2021, ze kterého vyplynulo, že rybářské závody pořádat nelze. „Tuto informaci místní organizace obdržela v den závodu, a tím pádem se hledalo řešení, jak s ní naložit. Vzhledem k tomu, že výkon rybářského práva omezen nebyl, byli všichni zúčastnění rybáři seznámeni s tím, že oficiální závod je zrušen, rybaření provedeme formou volného rybolovu dle platného rybářského řádu a tento rybolov bude vyhodnocen jako při závodě. Rybáři byli informováni, že náklady vynaložené na zrušené závody byly již proinvestované, tudíž startovné nikdo nebude žádat zpět, a veškeré tyto skutečnosti stvrdili rybáři svým podpisem,“ vysvětlil jeden z organizátorů Martin Pospíšil.

Rybolovu se zúčastnilo 16 týmů a během akce se z vody vytáhlo cca 130 kaprů. Cílem týmů bylo chytit čtyři nejtěžší ryby, bodovanými druhy byli kapr a amur od dvou kilogramů. Samostatně byla hodno-

cena nejtěžší ulovená ryba a vítězové dvou sektorů. První cenu si odneslo třínečné duo Marcel Sikora a Zdeněk Walach s celkovou hmotností ryb 22,20 kg. Druhé a třetí místo si velice těsně rozdělili místní

Jaroslav Bednár s největším kaprem

rybáři. Miroslav Kubík s Jakubem Hromkem obsadili stříbrnou pozici s celkovou hmotností ryb 18,72 kg a Miroslav Trličík s Jaroslavem Bednářem skončili na bronzové příčce s celkovou hmotností ryb 18,40 kg. Cenu za nejtěžší ulovenou rybu si odnesl Jaroslav Bednář, který chytil kapra o váze 8,88 kg. Na nápadu, realizaci a organizaci této akce se podíleli Karel Božek, Martin Pospíšil a Pavel Zámečník.

„Díky startovnímu, sponzorům a MO Rýmařov byl revír kvalitně zarybněn a ceny pro vítěze, dá se říct, byly ve velkém stylu. Počasí bylo celkem příznivé a ze strany zúčastněných rybářů byla tato akce velice kladně hodnocena, což nás velmi potěšilo. Bude naši snahou udělat další ročník akce. Doufejme, že již v lepších časech bez omezení,“ uzavřel Pospíšil.

V neděli 9. května se u Podolského rybníka

také sešly děti z rybářského kroužku se svými rodiči. Celkem 18 dětí z kroužku Rýmařov a Břidličná využilo zarybněného revíru a užilo si chytání. Ryb se ulovilo hodně a byly krásné a velké. Hodnotila se celková délka chycených ryb a nejdelší ryba. Vítězem se stal Vojtěch Volek, který chytil 6 kaprů o celkové délce 276 cm, na druhém místě skončil Jan Mihál také se 6 kapry. Vítězství mu uniklo o pouhý 1 centimetr. Oba jsou z kroužku v Břidličné.

„Největší rybu – kapra chytil na splávek zástupce kroužku Rýmařov Honza Martinček. Kapr měl neuvěřitelných 78 centimetrů a náš malý, vyčerpaný, ale šťastný bojovník jej z vody vytáhl sám. Na závěr každý obdržel malou cenu a myslím si, že většina dětí strávila hezké odpoledne a byla spokojená,“ přiblížil průběh setkání malých rybářů vedoucí rýmařovského kroužku Zdeněk Tkadleček.

Jan Martinček s největším kaprem

JS

Foto: Martin Pospíšil, Zdeněk Tkadleček

Oslavy 150 let Sboru dobrovolných hasičů v Rýmařově se přesouvají na rok 2022.

Již loni v květnu byly odloženy na jaro letošního roku, ale bohužel není možné za současných protiepidemických opatření akci uspořádat.

V Nedělní škole řemesel vítali nově narozená mláďata

O víkendu 8. a 9. května se na farmě manželů Křenkových ve Stránském vybírala jména pro šedesát čtyři jehňat, která se zde v předchozích měsících narodila. Tuto tradiční jarní akci zde pořádali již počtrnácté a přilákala bezmála dvě stovky návštěvníků.

Po loňském zrušeném ročníku se letos pro zajištění bezproblémového chodu a dodržení protiepidemických opatření celá akce rozložila do dvou dní. „Doba nás donutila přemýšlet, jak akce dělat jinak, a musím konstatovat, že je to dobře. Ustrnout ve vzpomínkách na to, jak jsme cokoliv dělali dříve, a plakat nad tím, že už to nejde, je prostě k ničemu. Zorganizovali jsme tak naši oblíbenou akci jinak a dnes už víme, že lépe,“ našla pozitiva na době covidové Vladimíra Křenková. Součástí vítání bylo samozřejmě pojmenování jehňat. Nutno podotknout, že v tom byli rodiče i děti skutečně kreativní, a tak se na připraveném seznamu objevila jména jako: Sněženka, Tečka, Platón,

Klementýna, Emča Rolnička, Antonio Bróňa apod. „Vítání mláďat je akce pro rodiny s dětmi a díky připraveným úkolům, které byly rozmístěny v areálu farmy s velkým odstupem, se nám podařilo udržet právě rodiny pohromadě. Rodiče dětem pomáhali s přečtením jednotlivých úkolů a mnohdy předváděli dětem, co mají udělat, například jak chodí čáp nebo jak skáče žába. S radostí jsme pozorovali tu sou-

držnost rodin. Velká spolupráce pak nastala při luštění křížovky, která skrývala citát Jana Wericha. Zde si mohli návštěvníci připomenout výrazy ze života na farmě a osvěžit si slova, která sice známe, ale nepoužíváme je příliš často. Docházelo k úsměvným situacím, když se stalo oříškem například slovo kravinec a podobně,“ popsala atmosféru akce Křenková.

V průběhu větrného víkendu nemohla chybět prohlídka farmy, a tak kromě jehňat návštěvníci obdivovali malá káčata, krmili a hladili poníky a pozorovali krávy a koně. Miniatura vodního mlýna přilákala hlavně menší návštěvníky a ty, kteří na farmu zavítali poprvé. Po dlouhé době plně omezení to na farmě ve Stránském ožilo.

„Možná právě díky tomu, že občerstvení se omezilo na palačinky a vlastnoručně opečené špekáčky s absencí piva, se rodiče věnovali jen a jen svým dětem a pobyt u nás si užili jako rodina. Pro nás organizátory to byla zase jedna zajímavá zkušenost a máme velkou radost, kolik nadšených návštěvníků se u nás o víkendu vystříдалo. Byl to víkend, který nás opět povzbudil, a moc se těšíme na další akci,“ uzavřela majitelka farmy.

Foto a text: JS

Koronavirus, nekoronavirus...

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Mohlo by se zdát, že projekt Místní akční plánování na Rýmařovsku (MAP) oslabil koronavirus, ale není tomu tak. Naopak, tento zákeřný nepřítel nás přiměl začít přemýšlet jinak, donutil nás improvizovat, rychle se orientovat v mediálních zprávách, řadu z nás posunul v IT dovednostech mílovými kroky dopředu a vlastně nás svým způsobem také naučil šetřit čas.

Pro rychlé připomenutí je třeba říci, že projekt Místní akční plán II – rozvoj vzdělávání na území Rýmařovska (registrační číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009704) je tepnou, která již od roku 2016 propojuje vzdělávací organizace, veřejnou správu, podnikatelský sektor, spolky, příspěvkové organizace i rodiče na území Rýmařovska.

Doposud se povedlo zorganizovat velké množství vzdělávacích seminářů pro pedagogy i nepedagogy napříč regionem. Žáci i studenti se mohli v rámci škol potkat na kulturních, sportovních a zábavných akcích. Některé aktivity byly určeny také pro rodiče. V rámci projektu byly pořízeny učební pomůcky, které putovaly do škol či školek, byla zahájena spolupráce malotřídních škol za účelem zdůraznění jejich důležitosti a vážnosti mezi školskými velikány. Povedlo se alespoň částečně podpořit logopedickou péči prostřednictvím vlastní aktivity „Řečová výchova“, která během pandemie fungovala v omezeném režimu. To vše díky vzájemné spolupráci velkého množství osob. Jsme rádi, že se projekt nestal pouze papírovou záležitostí. Když se ta dlouhá řada lidí za sebe ohlédne, uvidí kus pěkné a kvalitně provedené práce.

A co doba koronaviru? Je zřejmé, že projekt zpomalil v konání všech naplánovaných společných aktivit a akcí. Nezůstali jsme však schovaní za dveřmi. Naopak jsme využili času a pustili se do online vzdělávacích programů. Díky skvělé práci učitelek z mateřských škol vznikl ojedinělý pracovní sešit pro předškoláky, který už je vytištěn a předán všem zapojeným mateřským školám z regionu. Děti si jej budou moci odnést domů nebo s ním budou pracovat ve školce.

Dalším pěkným nápadem, který vzešel z pracovní skupiny projektu, bylo vytvoření tzv. „hledáčky“, která momentálně koluje mezi žáky základních škol. Cílem této aktivity bylo dostat děti od počítače a vytvořit pro ně trasu s naučnými otázkami.

Nebylo zapomenuto ani na Den učitelů a do všech vzdělávacích organizací doputovaly drobné dárky pro všechny pedagogy z Rýmařovska. V tuto chvíli probíhá v rámci projektu MAP výběrové řízení na drobné upomínkové předměty, které školám ušetří vlastní finanční prostředky při nákupu odměn do soutěží, k zahájení školního roku apod.

Všem, co s námi aktivně spolupracují, děkujeme a věříme, že projekt MAP dovedeme společně do zdárného cíle, který bude odrazovým můstkem pro další nápady a aktivity v mikroregionu Rýmařovska. Projekt „Místní akční plán II – rozvoj vzdělávání na území Rýmařovska“ realizuje tým MAS Rýmařovsko, o. p. s.

*Za realizační tým MAP
Ing. Ivana Lukešová*

Z Rýmařova vyjela pomoc lidem postiženým válečným konfliktem

Krátce předtím, než se opět na východě Ukrajiny vyostřil ozbrojený konflikt, vyrazil Lukáš Dvořáček s kolegy ze spolku Humanitární pomoc Ukrajině s plným autem zdravotnického materiálu pomáhat do nemocnice Časiv Jar u Bachmutu.

„Když jsme dorazili na místo, dostali jsme ještě nabídku od vojensko-civilní organizace pomoci s rozvozem chleba. Místní pekárna v Bachmutu totiž daruje kolem 100 pecnů chleba do postižených oblastí v Zajcevě. Průjezd touto lokalitou byl silný zážitek,“ vyprávěl Dvořáček.

Na pomoc vyjela dvě auta, dodávka a osobní auto s vozíkem, se zdravotnickým materiálem pro místní vojenskou nemocnici. „Záchranáři zde mají sídlo víceméně v křoví. Jsou vděční za veškerý materiál, který můžou pro pacienty použít,“ popsal Dvořáček.

Školáci v obcích Opytne, Krasnohorivka a Marjinka dále dostali 96

hygienických balíčků, které obsahovaly ručník, mýdlo, zubní pastu, kartáček, balzám a dva dezinfekční gely. Součástí pomoci bylo i 70 školních balíčků.

Konflikt na Donbasu zasáhl životy milionů místních obyvatel, lidé přišli o své domy nebo živoří ve stělnou poničených objektech.

„Co nejdříve chceme vyjet znovu, tentokrát se sbírkou oblečení, se kterou pomohli i obyvatelé Rýmařova. Děkujeme všem za pomoc,“ uzavírá Dvořáček.

Chcete pomoci finančně nebo materiálně? Můžete kontaktovat přímo Lukáše Dvořáčka na telefonu 777 591 038 nebo e-mailu: humanitarnipomoc.ukrajine.dvoracek@seznam.cz.

JS

Foto: archiv Humanitární pomoc Ukrajině, z. s.

Lukáš Dvořáček s obdarovanými dětmi ve škole v Marjince

Při předávání materiálu u školy v Opytnem

Improvizované sídlo zdravotnické záchranné služby

Moravskoslezský kraj informuje

Kaple V Lipkách získala třetí místo v kategorii Neobjevený skvost Moravskoslezského kraje

Ceny cestovního ruchu Moravskoslezského kraje upozorňují na výjimečná místa, osobnosti či počiny v cestovním ruchu. Ve druhém ročníku soutěže zabodovaly v pěti kategoriích například Flascharův důl v Odrách, malebné lázeňské městečko Karlova Studánka, šikmý kostel v Karvině nebo meandry řeky Odry. V soutěži rozhodovali odborníci i veřejnost.

Kaple V Lipkách v Rýmařově

„Minulý rok byl pro cestovní ruch velmi náročným obdobím. Z dopadů všech opatření a restrikcí se budeme ještě dlouho vzpamatovávat. Ceny cestovního ruchu mají turismus podpořit a povzbudit všechny jeho aktéry,“ uvedl náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje pro cestovní ruch Jan Krkoška s tím, že ceny upozorňují také na méně známé a méně exponované atraktivy v kraji.

Lidé rozhodovali v kategorii Nejmalebnější místo v zimě. Prvenství získalo lázeňské městečko Karlova Studánka v Jeseníkách. O osobnosti a nejlepším počinu v cestovním ruchu Moravskoslezského kraje rozhodli odborníci. Obě kategorie ovládla turistická oblast Poodří. Titul Osobnost cestovního ruchu získali Věra a Jaroslav Královi – majitelé Vodního mlýna Wesselsky v Loučkách nad Odrou. Nejlepším počinem je podle odborníků Flascharův důl v Odrách.

„Letní sezóna pozvolna začíná, v našem regionu můžete najít nespočet krásných a zajímavých míst, které mnozí výletníci zatím neobjevili. Ceny cestovního ruchu nabízí hned několik tipů na hezký výlet. Nezbyvá než si vybrat a vyrazit. Všem výhercům našich ocenění gratuluji. Pro ty, kteří se na předních příčkách zatím neobjevili, může být soutěž motivací, aby zkusili svou nabídku ještě více zatraktivnit. Mohou své zařízení modernizovat, rozšířit své služby nebo na sebe upozornit zajímavou kampaní třeba na sociálních sítích. Všem držím palce a už teď se těším na další ročník soutěže,“ uzavřel náměstek hejtmána kraje Jan Krkoška.

Meandry řeky Odry

Šikmý kostel v Karvině

Vítězové Cen cestovního ruchu Moravskoslezského kraje 2020

Kategorie I – Osobnost cestovního ruchu Moravskoslezského kraje 2020

1. místo: Věra a Jaroslav Královi, majitelé Vodního mlýna Wesselsky
2. místo: Alena Zemanová, předsedkyně spolku Krajina břidlice
3. místo: Ludvík Semerák, ředitel společnosti Slezské zemské dráhy, o. p. s.

Kategorie II – Nejlepší počín cestovního ruchu roku 2020 v Moravskoslezském kraji

1. místo: Flascharův důl, Odry
2. místo: Návštěvnické centrum opevnění Šance, Mosty u Jablunkova
3. místo: Muzeum potravin a zemědělských strojů, Ostrava

Kategorie III – Nejsvětovější místo v Moravskoslezském kraji

1. místo: Šikmý kostel (kostel sv. Petra z Alkantary), Karviná
2. místo: Zámek Kunín, Kunín
3. místo: Zámek Raduň, Raduň

Kategorie IV – Neobjevený skvost v Moravskoslezském kraji

1. místo: Meandry Odry, Bohumín
2. místo: Müllerův dům, Opava
3. místo: Kaple V Lipkách, Rýmařov

Kategorie V – Nejmalebnější místo v zimě

1. místo: Karlova Studánka, Jeseníky
2. místo: Zámek Fryštát s parkem Boženy Němcové, Karviná
3. místo: Hřebenovka z Gruně na Bílý kříž, Beskydy

Mgr. Nikola Birklenová
tisková mluvčí, odbor kancelář hejtmána kraje
Foto: www.cenyrcr.cz

Zimní Karlova Studánka

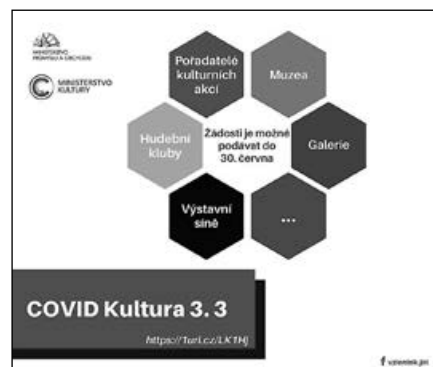
Informace ministerstva kultury

V dubnu jsme ukončili program Covid Kultura 3.1, v němž bylo podáno celkem 3 464 žádostí od hudebníků, herců, malířů či spisovatelů. K poslednímu dubnu skončil také dotační program Covid Kultura 3.2 určený pro pracovníky z oblasti audiovize (režiséry, herce, kameramany...), ve kterém se ucházelo o dotaci 411 žadatelů. Umělců ve vašich řadách se skrývala opravdu spousta!

I když programy 3.1 a 3.2 skončily, dohodli jsme se s ministerstvem financí na možnosti zapojení umělců do Kompenzačního bonusu pro OSVČ, DPP, DPČ a společníky malých s. r. o. – <https://1url.cz/XKJDi>.

Ve spolupráci s ministerstvem průmyslu a obchodu jsme také spustili nový dotační titul Covid Kultura 3.3 pro nestátní organizace

(spolky, OSVČ apod.), které podnikají v oblasti kultury – provozují hudební klub, výstavní síň, muzeum, pořádají či zajišťují hudební, hudebně-dramatické, taneční či např. divadelní programy – <https://1url.cz/LK1Hj> (žádosti se podávají do 30. června). Žadatelé z předchozích výzev mohou kombinovat předešlé žádosti s nově vyhlášeným programem. Ministr kultury Lubomír Zaorálek se svým týmem usilovně pracuje na plánu rozvolňování opatření v kultuře a podmínkách, za kterých se budou moci kulturně-společenské akce uskutečňovat. Situace se mění každý týden a my děláme vše proto, aby se kultura dostala brzy k vám! Držte nám, prosím, palce! Pokud byste měli zájem o více informací, nejen k dotačním titulům, určitě se na mě ob-

raťte – jiri.vzientek@mkcr.cz či sledujte můj FB @vzientek.jiri. Jsem vám připraven pomoci.

Jiří Vzientek
náměstek ministra kultury

Z historie

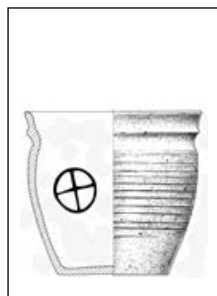
Vzácná a unikátní keramika a jiné nálezy z archeologických lokalit Rýmařovska 7. Vývoj loštických pohárů

Mohelnicko patří k oblastem Moravy, jež byly osídleny či osidlovány téměř všemi kulturami, které procházely od nejstarších dob úrodnou Hanou z různých světových stran. Stopy středověké keramiky se zde objevují ve 12. století (obr. 1) i dříve. Na místní původ ukazuje značná příměs grafitu ve hmotě, drsný povrch hrubě ostřených nádob zjemnil hrnčír hlínkami barev okru, šedé i červené. Výraznými zástupci keramiky, která provázela místní hrnčíře do počátku 14. století, byly masivní zásobnice výšky až 50 cm (obr. 16), které nahrazovaly pytle při ukládání sypkých pokrmů, zrna, mouky, hrachu a dalších poživatin.

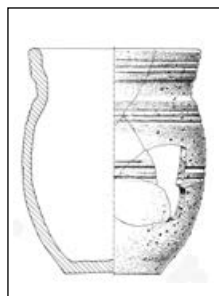
Nevyvratitelné doklady činnosti místních keramiků se objevují ve 13. století a velmi živý export jejich zboží z Mohelnicka lze dokázat v desti-

načních poměrně vzdálených, jako je Rýmařov, ale i mnohem výše k severu v Polsku (Opole, Vratislav). Neobyčejně pozoruhodný důkaz o existenci importu z Mohelnicka pochází z opuštěného objektu nejstarší fáze osady na Bezručově ulici, který sloužil k uložení přerýzovaného materiálu v období zlaté horečky (kol. 1230). V rohu dříve zaniklé chatrče se uchovalo ohniště, do něhož spadl pozděně hradištní hrnec (obr. 2) a v místech jeho styku s plameny teplota patrně vystoupala přes 1 000 °C. V místech opalu pokryly nádobu s tuhými bublinkami a vyvrhelinkami charakteristické jen pro loštickou keramiku. Nevelký hrnec se tvarem, okrajem ani výzdobou nijak neliší od prokazatelně loštických výrobků (obr. 3) i dalších paralel z Rýmařova (obr. 4).

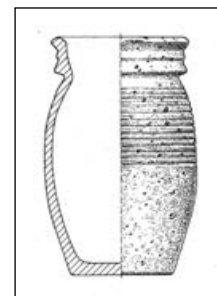
Od počátku 14. století a patrně již dříve byla škála typů hrnčiny Mohelnicka rozsáhlá. S tradiční tuhou keramikou (hrnce apod.) se vyráběla i bílá, oxidačně pálená keramika všech tvarů včetně uniformních bílých pohárů (v. t.), zřetelně levnějších, jež známe ve velkém množství i z Rýmařova a okolí. Specifické loštické poháry se patrně začaly vyrábět někdy před koncem 14. století. Z. Měřinský (1961) uvádí období po roce 1350, V. Goš dospěl k názoru, že se tak stalo až někdy kolem roku 1400. Předpokládáme, že hrnčír nedospěl k novému typu keramiky záměrným experimentováním, nebo dokonce metodickým postupem, ale že šlo o náhodný proces, při němž byla keramika neúmyslně přepálena. Ke stejné změně povrchu totiž došlo se stejným účinkem u převahy hrnčiny, jež se stala spolu s Hrádkem obětí útoku zemské hotovosti roku 1405 a následujícího požáru. I zde je tuhová keramika většínou přepálena do hnědavých tónů s expandujícím železným kyzem (nikoli však celá, ale jednotlivé střepy nádob), neboť než byl Hrádek zapálen, bylo vše nehodnotné až bezcenné

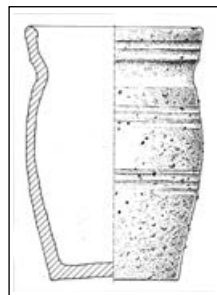
1. Hrnec se značkou na dně (hradištní keramika, Loštice, 12. stol.)

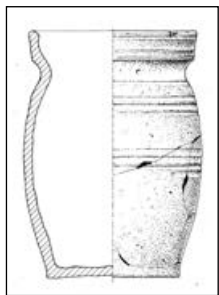
2. Loštická keramika v Rýmařově (pozděně hradištní keramika, Bezručova, před 1250)

5. Gotický loštický hrnec (podle Z. Měřinského, Opava, 1350–1420)

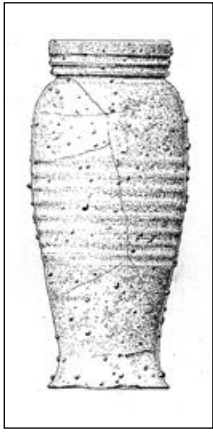
3. Hrnec (Loštice, 13. stol.)

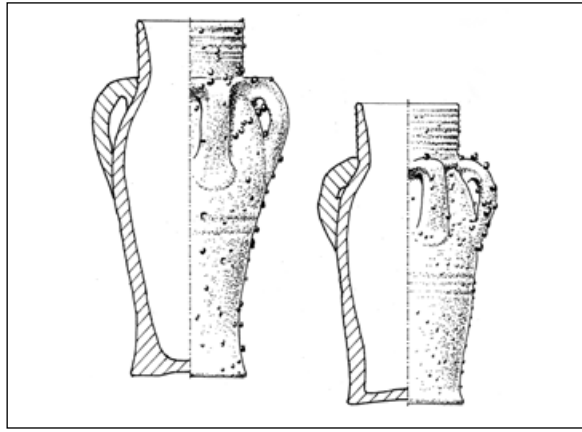
4. Loštická keramika v Rýmařově (Bezručova, kolem r. 1250)

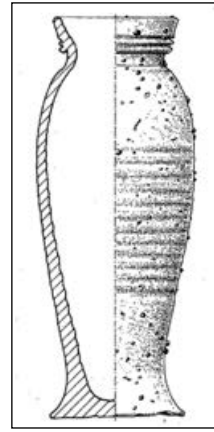
6. Malý loštický pohár (Loštice, 1400–1450)

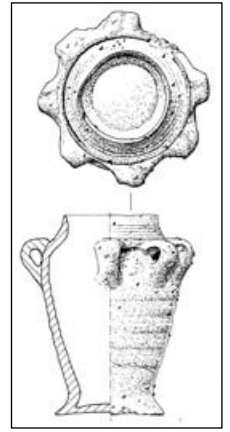
7. Velký loštický pohár (Loštice, 1400–1450)

8. Malé lošt. poháry s oušky (Loštice, 1450–1470)

11. Loštický pohár (Loštice, 1510–1540)

12. Renesanční loštický pohár s oušky (1500–1550)

9. Velký loštický pohár s oušky (Mohelnice, 1450–1470)

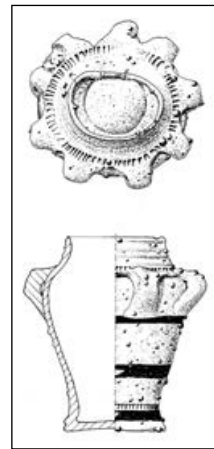
(hrnce) rozbito při rabování sídla. Podle specializovaných keramiků došlo při hoření troskek zborcené mazanice k samovolnému vytváření kanálků, jež umožnily přívod vzduchu, který teplotu žáru vyhnal místy až na 1 200 °C, tedy na stejnou výši potřebnou k vypálení loštických pohárů.

Zpočátku šlo o tvarově prosté typy kameninových pohárů s nízkými a někdy podseknutými římsovitými okraji (obr. 6–7) patrně ve dvou přibližných velikostech. V podhrdlí či maximální šíři výdutí je pokryly vývalky. Zatím byly jediným typem, ale jeho ústup nebyl zdaleka okamžitý a o století později došlo k jejich reminiscenci.

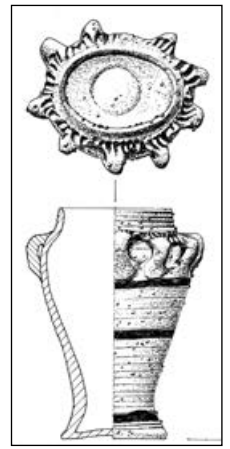
Kolem roku 1450 se situace změnila a výrobek, snadno prodáváný na trzích evropských metropolí, bylo třeba inovovat. Okraj se zjednodušil v cylindrický (válcovitý) tvar, který navazoval bez prožlabení na tělo nádoby a její podhrdlí pokrýval věnec drobných oušek. Zpočátku počet nepřesáhl šest, pak se jejich množství rozšířilo až na čtrnáct i více hustě kladených oušek (obr. 8–9). Dno se značně rozšířilo, aby zajistilo lepší stabilitu poháru. Výzdobu soustředili na okraj nádoby jako hustě kladené horizontální rýžky a obvyklé vývalky. Méně se objevují žlábků a raritou je dvojitá promačkávaná lišta (obr. 10b). S nimi se objevují další typy, ale nedosáhly větších sérií, např. pohár s jednoduchým okrajem (obr. 10a) či džbánkový pohár (obr. 10b). Vedle pohárů se ze stejné hmoty a stejným postupem začaly pálit též složité, ale i jednoduché poklice, ba dokonce pevné láhve.

Patrně největší rozvoj výroby specifické loštické keramiky, na níž se podílel stále větší počet hrnčířských dílen, nesporně nastal kolem roku 1500. Již ke konci 15. století se paleta pohárů opět vrátila s minimálními změnami k prvním typům z počátku 15. století, ale okraj již byl kalichovitý (obr. 11), úsporně zdobený na spodině rýhami a na štíhlé výdutí od podhrdlí polem vodorovných vývalků. Dno se na rozdíl od starších tvarů nápadně rozšířilo.

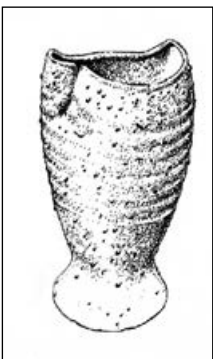
Po jistém váhání a nábězích se nyní změnilo též poháry s věncem oušek pod okrajem, jichž značně přibývalo od osmi až do šestnácti. Okraj byl nízký, komole kuželovitý a obvykle zdobený od svého kořene. Tělo pokrylo velké vodorovné vývalky. Vejčité tělo ukončilo nápadně rozšířené dno, jež spolu s okrajem nyní nechávali majitelé pohárů občas fasovat do zlaté nebo stříbrné manžety. Dekor byl mnohem rozmanitější než dříve, objevily se poháry s ouškou zdobené pod okrajem soustředným kruhem obdélníkových otisků radélka (obr. 13), vzácně i liter. K vytlačení vzoru sloužilo kolečko s vyřezaným dekorem na obvodě a zasazené v rukojeti, jež kroužilo po vlhkém těle schnoucí nádoby. Jiný podhrdlí zdobil vzor plamínkového radélka a červeně malované linie bez plastic-

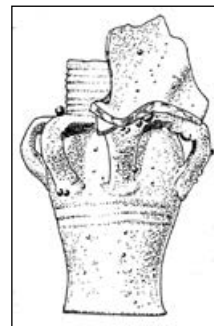
13. Červeně malovaný renesanční loštický pohár zdobený radélkem (Loštice, 1500–1550)

14. Červeně malovaný loštický pohár zdobený plaménkovým radélkem (Loštice, 1500–1550)

10a. Pozdně gotický (atypický) lošt. pohár (Loštice, 1460–1500)

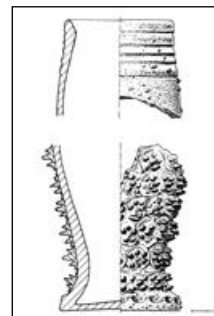
15. Z odpadiště hrnčířské výroby (Žádlovice, 1450–1470)

16. Zásobnice z 2. půle 13. stol. (Rýmařov – Bezručova)

10b. Atypický pohár loštické provenience

17. Okraj atypického loštického poháru (hrad Melice), spodní část poháru bohatě zdobená nálepy „malin“ a prožlabováním okraje dna (Pražský hrad, do půle 16. stol.)

kého vzoru nebo celé pokryté oddělenými vodorovnými rýžkami (obr. 14). Jiné poháry ozdobily přesekávané nalepované lišty, ale též hustě lepené „maliny“, jako na torze zvláště exkluzivního poháru z Pražského hradu (obr. 17 dole), v první půli 16. stol. sídla dvora krále Ferdinanda I. Zároveň škála rostla i o dosud neznámé tvary z biskupského hradu Melic z 15. stol. (obr. 17 nahoře).

Leč všechna obdivuhodná snaha hrnců Mohelnicka rozšířit a neustále inovovat sortiment evropského unikátu a udržet tak bohaté trhy ve velké části kontinentu přišly vniveč kolem roku 1550, když postupně zvítězila neodbytná paní Móda a prstům pijáků vnutila hladkou a blýskavou nádheru stovek typů renesančního skla. Loštické poháry postupně zmizely z pultů hrnců a byly zapomenuty, dílny zchudly, ale nevzdaly se. Vysoce účelovou a velmi kvalitní keramiku dodáva-

ly nejméně do půle 20. století do kuchyní (hrnce, rendlíky, džbány, konvice, lívanečníky, smolňáčky, cedáky, črpáky či kubaně...) i spíží hospodyněk (krajáče, koutňáky, zeláky, povidláky, sádláky...), ba ještě v 19. století prodávaly světlou, červeně malovanou keramiku.

Mgr. Jiří Karel

(Goš, V. *Loštické poháry zbaveny tajemství aneb Pocula Loscicensia aperta*. SM 86, Šumperk, 2003; Týž. *Loštice – město středověkých hrnců*. Opava, 2007; Týž. *Středověké hrncářství v Lošticích*. AH 4, Brno, 1993; Měřinský, Z. *Přehled typů loštické keramiky, jejich vývoj a datování*. VVM XXI, Brno, 1969; Týž. *Dva loštické poháry z bývalé sbírky Aldringenů na teplem zámku*. Sborník prací FF brněnské univerzity, 22-3/XXVI-VII, Brno, 1977; Lang, A. *Loštické poháry*. SM 4, Šumperk, 1961.)

Z místních pověstí

Zkáza hradu Strálku (pověst z husitských dob)

od Karla Riedla, Lomnice

Stalo se to v pondělí o Letnicích roku 1423.

V okolí hradu Strálku panoval čilý bojový ruch, neboť se toho dne očekával hlavní útok husitů, kteří hrad již před třemi dny obkličili a pokoušeli se ho opakovaně dobýt.

Vojevůdce Žižka ve svém stanu mrzutě přecházel sem a tam. „Dnes v noci musí být hrad náš!“ zakřičel zlostně na své setníky.

„To dá ale dost zabrat!“ mnil jeden z nich, „protože hrad je ze tří stran obklopený strmými svahy a východní strana, odkud by byl jediný přístup, je příliš dobře opevněná!“

„Jen klid!“ napadlo rychle Žižku, „nevytáhli jsme do boje, abychom ztratili odvahu, jakmile narazíme na potíže. Najdeme už způsob, jak se zmocnit bohatství tohoto prastarého rodu. Zjistil jsem, že pod okrouhlou věží jsou hluboké sklepy plné zlata a stříbra, protože hradní pán Prokop ze Strálku vlastní velké a výnosné doly poblíž Skal. Jeden místní člověk mi taky prozradil, že z hradu vede do Rýmařova podzemní chodba, kterou mohou obléhaní použít k útěku. Dal jsem rozkaz kopat nahoře u křižovatky, protože průchod by měl být tím směrem. Netrpělivě čekám na zprávu odtamtud, neboť chci zahájit co nejdříve hlavní útok!“

V tom okamžiku vešel posel a oznámil, že chodba byla nalezena; Žižka ihned vydal rozkaz vyrazit.

Útočníky rozdělil do dvou skupin.

Sám řídil ztec hradu, zatímco podzemní chodbou měl dovnitř proniknout schopný polní setník Buček s oddílem nejodvážnějších mužů.

Už se stmívalo, když se k hradu přiblížily divoké hordy husitů chtivých kořisti. Rojili se kolem vnějších hradeb v hustých, temných houfech, bylo slyšet řinčení zbraní a povely velitelů. Přinesli žebříky, vybavení pro šplhání a sekery a brzy nad okolními horami zazněl bojový pokřik útočníků. Směle pronikli opevněním, mnozí sestoupali do příkopů a přistavili žebříky, aby mohli vyšplhat na vysoké zdi.

Ale též pán hradu se svými věrnými stojí na svých místech a shodí každého, kdo se odváží proniknout příliš daleko. Obzvláště lýtý je boj u věže brány, kde stojí hradní pán s vybranými muži, kteří způsobují postupujícím husitům těžké ztráty.

Avšak Žižkovy jednotky, zvyklé na boj, se neustále tlačí vpřed a vrhají na střechy zapálené smolné věnce.

Z hradeb na útočníky shazují balvany a lijí vroucí smolu a horkou vodu. Mnozí jsou oslepeni, popáleni a rozdraceni. Kolem je slyšet praskání a syčení jako v ohni pekelném. Příkopy jsou plné krve a po-

seté mrtvými a raněnými.

Husité s obrovským vztekem a hrozivou silou nakonec vtrhli na vnější nádvoří, překonali zdi ze všech stran a připravili se dobýt hlavní palác.

Zde však bojoval sám hradní pán; jeho nádherné brnění v měsíčním světle zářilo nocí. Silným hlasem povzbuzoval své bojovníky a stále znovu je shromažďoval; obrana byla stejně odvážná jako útok.

Okolí hradu vypadalo děsivě.

Leželo tu přes čtyři sta mrtvých či zraněných husitů. Od raněných, kteří leželi v příkopech, se ozývalo sténání a skučení.

Náhle bitva nabrala jiný směr – naneštěstí pro obránce.

Několik stovek husitů se dostalo podzemní chodbou a po dvou žebříčích, které nechal Buček přinést, do horní části strážní věže, z níž pronikli na vnitřní nádvoří. Prokop ze Strálku byl tak zaměstnán útočníky na hradbách, že si nemohl všimnout, co se děje na vnitřním nádvoří. Ani ho nenapadlo, že by mu zevnitř hradu mohlo hrozit nebezpečí.

Jakmile počet útočníků, kteří tajně vstoupili na nádvoří, nabyl přesily, dal Buček signál k útoku.

V mžiku vyrazili proti malé skupině obránců a jejich meče zasvištěly vzduchem. Ale obránci nehodlali dát své životy lacino a každá jejich rána poslala jednoho husitu k zemi.

Horoucí bitva se přelévala sem a tam, krev tekla proudem; tu kdosi spatřil, jak se hradní pán, vědom si toho, že pro něj není jiného východiska, vrhl na svůj meč. Bylo po něm. Nyní padl i nepočtený zbytek jeho mužů a houfy lačnicí po kořisti pronikly otevřenými branami dovnitř.

Spojencem útočníků byl oheň a brzy stál celý hrad v plamenech. Spousty zlata a stříbra, jež našli, husité rychle naložili na soumary a vozy, opustili hradní nádvoří děsivě ozářené plameny a vyrazili směrem na jih.

Sotva zmizel poslední z vítězů, celá střecha majestátního hradu se se strašlivým ráumsem zřítla a pohřbila mrtvé a zraněné pod svými troskami.

* * *

Od té doby, co zuřila strašná bitva o hrad Strálek, uplynulo téměř pět set let.

Zbylo z něj jen málo. Pár trosk a zarostlé příkopy dosud prozrazují místo, kde kdysi stál.

Obrovské hradby leží zborcené v sutinách, pokryté mechem, prstí

a lesem. Pahorky a prohlubně rozbořených kleneb, z jejichž stropů rostou vysoké jehličnany, ještě označují umístění hradního paláce, obydli zbrojnošů, koňských stájí. Lze z nich rozpoznat rozsah, ale už ne členění celku.

Z hradu Strálku nezůstalo nic víc než pusté rumisko pokryté sutí, zalesněné místo, chudé na výmluvná svědectví dávnověku a známé jen obyvatelům kraje pod názvem „Pustý zámek“.

V písních, pověstech a básních často zaznívá příběh odvážného Prokopa ze Strálku, který jako poslední svého rodu s malou družinou

směle čelil nepřátelům naší vlasti.

Všimni si, poutníku, jenž kráčíš zříceninami hradu: Tvá noha se dotýká historické půdy. Zde rytíř Prokop ze Strálku a jeho statečná družina, hodní nejvyšší hrdinské slávy, bojovali a padli při obraně moravské země.

(Zdroj: *Römerstädter Ländchen* 1/1924, s. 5–7, archiv Městského muzea Rýmařov, přeložil Otto Spitzer, redakce Zdenka Přikrylová Neseřtová.)

Zajímavosti z přírody

Vyprávění o stromech 18. Modřín – *Larix*

O modřínu už byla zmínka v souvislosti s břízou, jeřábem a osikou coby průkopnickými dřevinami, které napomáhají obnově lesa. Mezi ně se řadí také modřín. Hospodářsky z těchto čtyř druhů je ceněn nejvíce, ovšem ekologicky jsou důležité všechny a na to by lesníci neměli zapomínat.

Například teď se v horských smrčínách Jeseníků pracně a s nemalými náklady vysazuje jeřáb ptačí, který tam kdysi byl hojněji zastoupen, ale nadměrným stavem zejména jelení zvěře je jeho přirozené zmlazování a odrůstání dlouhodobě eliminováno. V druhově chudých horských smrčínách je jeřáb ptačí významnou složkou stromového patra, stejně jako javor klen. Projekt na podporu biodiverzity horských lesů v oblasti Pradědu v letech 2016–2023, na nějž bylo vyčleněno 25 mil. korun, připravila Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Tento projekt se netýká jen výsadby stromů.

Když se podíváme po krajinách kolem sebe, uvidíme modřín téměř všude. Zvláště nápadný je na podzim, kdy jeho jehličí zežloutne, a tak vynikne mezi ostatními jehličnany nebo mezi již opadanými listnáči. Ono „téměř všude“ znamená, že byl rozšířen uměle, a platí to takřka pro celou Evropu. Původní, přirozené výskyty modřínu se soustřeďovaly jen do několika navzájem izolovaných oblastí v Alpách a Karpatech. V nich se vyvinuly klimaticky vyhraněné typy modřínu (též ekotypy), které se navzájem liší rychlostí růstu, výškou, tvarem kmene i různě začínajícím a končícím ročním vývojem. Několik těchto typů je vyvinuto v Alpách a několik v karpatské oblasti a okolí – zde se rozlišují modřín slezský neboli jesenícký, modřín tatranský a ještě polský a rumunský. Všechny tyto typy však spadají pod pojem modřín opadavý (*Larix decidua*), resp. modřín evropský (*L. europaea*). Při umělém šíření modřínu od 19. století se však nedbalo na původ semene a to mělo za následek vznik špatně rostoucích a chřadnoucích porostů. Naproti tomu vznikly u nás mnohé kulturní sorty ze semene slezského modřínu vyznačující se rychlým růstem, pěkným tvarem

kmene a kvalitním dřevem.

Některé zdroje uvádí, že modřín dorůstá nebo může dorůst do výšky 50 m (!), jiné se drží u 30–35 m, což je obvyklá výška téměř všech modřínů. Ani v Alpách, ani v Karpatech či u nás jsem 50metrové exempláře neviděl, ač není vyloučeno, že takové někde byly nebo jsou. Chcete-li vidět výjimečně velký strom tohoto druhu, máte možnost na Bruntálsku. Pro svou výšku 41 m a obvod kmene 345 cm byl nazván Králem modřínů. Památným stromem byl vyhlášen až v r. 2004. Najdete ho u obce Nové Heřminovy při lesní cestě pod Břidličným vrchem. Hned v sousedství leží Národní přírodní památka Ptačí hora s cenným souborem lesních porostů včetně původního jeseníckého modřínu. Takováto refugia „našeho“ modřínu jsou ještě v PR Karlovice – sever u Vrbna, v PR Radim západně od Krnova a dle vyjádření některých lesníků i v PR Franz-Franz severně od Rýmařova. Modříny nemají početné zastoupení mezi památnými stromy, přesto jeden takový máme i na Rýmařovsku, ač se Králi modřínů nemůže rovnat – je vysoký jen 28 m s obvodem kmene 280 cm. Najdete ho v lesíku nad obcí Horní Moravice východně od dolního okraje PR Franz-Franz. Jeho stáří je odhadnuto na 150 let, u Krále modřínů na 220 let. Modřín se však může dožít 600–700 let.

Modříny jsou považovány za ozdobné, jsou proto vysazovány do městské zeleně a do parků. Jejich kmene jsou rovné, nezřídka však v dolní části zakřivené a mají hluboce podélně rozpukanou hrubou borku (u mladých stromů je kůra hladká, šedá). Vyznačují se řídkou kuželovitou korunou, která v nejširším místě může přesáhnout 10 m. Větve zaujímají víceméně vodorovnou polohu, jehlice rostou ve svazcích i jednotlivě a jsou světle zelené, nepichlavé. Na rozdíl od ostatních jehličnanů na podzim žloutnou a opadávají, u těch ostatních jsou obměňovány v 5–7letých cyklech. Mladé jehličí je chutné, jemně aromatické a bez obav ho můžete po troškách jíst. Kromě silic a vitamínů obsahují cukrovitou látku zvanou modřínová mana.

Ve světě existuje asi 10–14 druhů modřínu rozšířených převážně v mírném pásu severní polokoule. Dokáží osídlit nejružnější typy stanovišť: nížinné části boreálních lesů Aljašky, Kanady a Ruska, střední a vyšší polohy hor mírného pásu (Alpy – zde i v horní hranici lesa, Mongolsko, severní Čína, Japonsko), a jeden druh dokonce tvoří v Asii a Severní Americe arktickou hranici lesa – modřín dahurský (*L. dahurica*). Až z japonského ostrova Honšú byl do Evropy zaveden r. 1861 modřín japonský (*L. leptolepis*, též *L. kaempferi*), jenž se pěstováním i vysazováním v parcích stal poměrně hojnou dřevinou.

Miloš Zatloukal

Foto: JS

(Literatura: Mráček, Zdeněk. *Les*. Praha: Orbis, 1959; Pokorný, Jaromír – Fěr, František. *Listnáče lesů a parků*. Praha: SZN, 1964; Krüssmann, Gerd. *Evropské dřeviny*. Praha: SZN, 1978; Pagan, Josef – Randuška, Dušan. *Atlas dřevin I., II.* Bratislava: Obzor, 1987, 1988.)

Sport

Rozhovor

S Annou Cimbotovou o výjimečnosti orientálního tance

Anna Cimbotová, která vystupuje pod uměleckým jménem Anniya, je tanečnicí, lektorkou a choreografkou. První taneční kroky udělala ve čtyřech letech, kdy začala s modernou a baletní a jazzovou přípravou. Orientální tanec vyzkoušela poprvé v devíti letech v TS Neila SVČ Rýmařov, kde působí se svou skupinou Annidia dodnes a společně s ní slaví úspěchy na mezinárodní taneční scéně.

Za svou dosud 16letou kariéru získala Anniya řadu ocenění na soutěžích v České republice i v zahraničí a v rozhovoru prozradí, které ocenění je pro ni nejcennější. Ve 13 letech vznikla její první skupinová choreografie, s níž společně se čtyřmi tanečnicemi podobného věku zvítězily na mistrovství republiky. Od roku 2016 pořádá pro děti soutěž Neila Habibi, která má za cíl dodat dětem sebevědomí, najít odvalu a mít z tance hlavně radost. Od roku 2018 se soutěž rozrostla na okresní úroveň.

Loni Anna Cimbotová zvítězila v přehlídce Hvězda Orientu 2020 v kategorii Profi, v níž musí účastnice předvést své umění v klasickém orientálním tanci a v tarabu, ve kterém hlavní roli hraje prožitek, emoce a jejich vyjádření pomocí tance. V kategorii Fusion dospělých tanečnic pak obsadila druhé místo.

Co se skrývá pod pojmem orientální tanec a v čem je výjimečný?

Orientální tanec je rozhodně velký kus historie, a to i neprobádané. Skrývá velké množství stylů a nekonečno možností, a díky tomu se v něm dokáže najít téměř každý. Není to jen nudný pohyb ze strany na stranu, o kterém si většina myslí, že to právě orientální tanec je. Orientální tanec dokáže být velká show plná rekvizit, námětů a příběhů, různých kostýmů a stylů, nejen orientálních. Máme zde egyptský folklór, který je samozřejmě v každé části Egypta jiný, a sám o sobě tedy velice různorodý. Bohužel vzhledem k politickým poměrům v Egyptě nebylo vůbec jednoduché tento folklór nejen po taneční stránce dochovat, proto je spousta folklórů upraveno, nejsou úplně tradiční, některé druhy byly přímo uměle vytvořeny pro pódium.

Dále je určitě důležité zmínit klasický orientální tanec, který v podobě, jak ho známe, vznikl převážně v egyptských kabaretech. Postupně, jak se orientální tanec dostával za hranice Egypta, začala vznikat řada nových rekvizit, které se do tohoto tance zařazovaly – a tím vznikl nový styl – show, ve které najdeme směsici např. s moderním tancem, latinou, baletem, hip hopem... v podstatě s jakýmkoliv jiným tancem. Jinak řečeno – každý člověk si v tom umí najít to své. Kdo touží po čisté technice, sáhne po drum sóle, kdo po moderně, sáhne po show, kdo po emocích, sáhne po tarabu. Těch stylů je tolik, že by jen jejich výčet dokázal obsáhnout celou knihu.

Výjimečný je však také v tom, že pokud orientální tanec tančím, musím znát jeho historii a určitá „pravidla“. Každý styl má své typické hudební nástroje, svůj rytmus, na každý rytmus se tančí něco jiného. V klasické skladbě se můžou objevovat různé rytmy a je právě na tanečnici, aby rytmus rozeznala a správně na něj zareagovala. Není kulturně přípustné, aby tanečnice na folklórní rytmus zatančila hip hop nebo úplně jiný folklór.

Který styl orientálního tance je vám osobně nejbližší a proč?

To je pro mě velmi těžké říct. Osobně mám ráda každý styl orientálního tance, každý mi něco dává a v každém se cítím jinak svá. Každý styl je tak odlišný, a to mě na tom hrozně moc baví. Kdybych si však měla vybrat jeden jediný, tak zřejmě zvolím show, kde si poslední roky formuji svůj vlastní nový styl. Propojuji v něm modernu, latinu, balet, hip hop..., pokaždé jiný styl – dle choreografie a myšlenky. Orientální tanec plynule propojuji v kombinacích, do kterých se ostatní dříve báli jít. Tančím jej na moderní hudbu, kterou slyšíte v rádiu, dávám do tance reálné emoce, procítění, příběhy a myšlenky. Také se

má show na rozdíl od klasické show liší tím, že nevyužívám žádnou rekvizitu. Baví mě pracovat s vlastním tělem a brát je právě jako rekvizitu. Zaplnit s jedním tělem celý pódiový prostor, s jedním tělem zatančit velkou show, předat velkou myšlenku, velkou emoci. Každý stejnou skladbu, píseň prociťuje jinak. Snažím se i své studenty učit, že když to každý cítí a ztvární jinak, je to v pořádku a neměli by se toho vůbec bát. Asi jde z tohoto již dost cítit, že se v tomto stylu cítím svá, volná a dokážu o něm zaujatě povídat hodiny. Proto bych si vždy vybrala show.

Jaké umístění v soutěži je pro vás nejcennější?

Umístění jako taková pro mě nejsou vůbec důležitá a asi to bude znít hloupě, ale dokonce si spousta z nich již ani nepamatuji. Když jsem se stala počtvrté mistrem ČR, tak mi to dokonce někdo musel říct, že to není poprvé, ale již dokonce počtvrté, já si to vůbec neuvědomila. Jistě, ten okamžik výhry je skvělý, a když stojíte na stupni vítězů a hraje vám státní hymna – je to pocit, na který se zapomenout nedá. Další den se však probudíte, možná čekáte změnu, ale vy jste stále ten stejný člověk jako před tím, než jste se na ten stupeň vítězů postavili. Alespoň já se tak cítím, a proto si často své úspěchy ani neuvědomuji. Kdybych však měla zvolit, tak si nejméně vážím těch výher, kde mé studentky uspěly pod mým vedením. To je ta nejkrásnější odměna ze všech. Musím ale uznat, že trochu na sebe hrdá jsem, a to zejména za zatím nepokořený čtyřnásobný titul mistra ČR, za výhru na mezinárodním festivalu Let's Dance a za vítězství v kategorii Profi na soutěži Hvězda Orientu.

Jak velká je konkurence na soutěžích orientálního tance doma i v zahraničí?

Záleží, o jakou soutěž se jedná. Tím, že má orientální tanec spousta stylů, je také na orientálních soutěžích spousta kategorií, např. jen v sóle můžete soutěžit až v pěti stylově různých kategoriích, které se dále dělí dle věku. Také záleží, co za konkurenci považujete. Jsou soutěže, kde v kategorii narazíte na několik desítek soutěžících, ale víte, že úroveň soutěžících je nízká. Jsou také soutěže, kde v kategorii máte jen do desíti tanečnic, ale víte, že porazit jednu bude úspěch. Na některých soutěžích se dokonce kategorie ještě rozdělují dle úrovně tanečnicků na úrovněové ligy. Já se pohybuji v nejvyšší lize, v profi/extralize, a tam většinou narazíte na maximálně deset soutěžících, kde je však každý oříškem. Zahraniční soutěže se v zásadě vůbec neliší.

Jaké je vaše zaměření nebo studium? Dá se dobře skloubit s prací trenérky a osobním tréninkem?

Jsem studentkou druhého ročníku architektury a stavitelství na Fakultě stavební ČVUT v Praze. Také mě brzy čeká pracovní stáž v architektonickém studiu v Praze. Jinak se vše ostatní v mém životě točí kolem tance. Veškerý osobní čas věnuji své skupině Annidia a jiným tanečním nabídkám, jako je porotcování na soutěžích, vystoupení na různých festivalech, výuka seminářů a teorie tance na dané téma nebo tvorba choreografie na zakázku. Je to hodně různorodé.

Skloubit se to všechno dá, ale abych byla upřímná, už jen mé studium

Hvězda Orientu 2017, foto: Martin Hurdálek

architektury mi přijde, že vydá na plný úvazek. S tanečními věcmi mi pomáhá má maminka, která je v podstatě mým manažerem, za což jsem jí neskonale vděčná, bez ní bych to všechno určitě nezvládla. Ale všechno si to moc užívám. Jak sama říkám: žiju, studuju, nestíhám, doháním, jím, tančím, učím. Všechno moc miluju. A možná jste si všimli, že o spánku zde nepadla ani zmínka.

Kolik hodin denně (týdně) věnujete tréninku?

Snažím se alespoň hodinu denně věnovat sobě. Ne každý den to vyjde, ale snažím se si to alespoň někdy vynahradiť. Ale samozřejmě si i máknu, když se věnuji své skupině, a to je v průměru 5 až 10 hodin týdně, záleží na období taneční sezóny.

Kolik tréninkových skupin a v jakých věkových kategoriích má taneční studio Neila SVČ Rýmařov?

V současné době jsou v Neile otevřeny čtyři skupiny. Nejmladší jsou Jasmínky pro děti ve věku pět až sedm let, které stejně jako Šehrezádky (7 až 11 let) vede Hana Folvarská. U nás v Annidii máme dvě věkové skupiny, a to Annidia Juni ve věku 10 až 16 let a Annidia Teen+ ve věku 16+, kde momentálně máme tanečnice od 16 do 22 let.

Dříve v Neile působily i další čtyři početné skupiny dospělých tanečnic. Moc bych si přála, aby se znovu dospělé ženy v Rýmařově k orientálnímu tanci vrátily. Ráda bych v tom pomohla, ale časově se to bohužel nedá všechno zvládnout.

Jak dlouho tvoříte choreografie pro sebe a pro skupinu Annidia?

Pokud máte na mysli, jak dlouho se choreografie vytváří, tak to záleží na délce choreografie a o jaký styl jde. Např. choreografie v klasickém orientálním tanci pro 15 tanečnic o délce čtyři minuty mi zabere přibližně 10 až 15 hodin práce. Pokud se jedná o show, tak se čas

Czech Dance Masters 2018, foto: DancePhoto

může ještě výrazně prodloužit o dobu, kdy zkoumám hudbu, připravuji příběh, rekvizity a dělám celkovou rešerši na danou skladbu. Zde se můžeme klidně bavit o rozmezí 10 až 20 hodin tvorby. Sólóvé choreografie naopak zaberou daleko méně, klasická sólóvá choreografie o délce tři minuty se dá zvládnout za dvě až tři hodiny. Opět to může být i déle, záleží na stylu. Pokud však máte na mysli, od jakého věku se tvorbě choreografií věnuji, tak to zřejmě bude od mých 11 let, kdy jsem vytvořila své první sóló. Ve 13 letech jsem vytvořila svou první skupinovou choreografii. Už to tedy bude 10 let, co se věnuji sólóvé tvorbě, a osm let, co se věnuji tvorbě skupinové.

Co vás čeká v roce 2021?

Co se týče akcí, připravuji se na vystoupení na online Teen Show ke Dni dětí. V červenci mě čeká akce s mezinárodním festivalem Let's Dance, kde mám následující ročník také vyučovat a porotcovat. Pevně také doufám, že se konečně uskuteční 5. ročník letos již celorepublikové soutěže Habibi, kterou zde v Rýmařově pořádám. Krásně a úspěšně se nám rozrůstá. Doufáme také v uskutečnění česko-polského projektu a podzimní tour Czech Dance Masters. Nejen na Czech Dance Masters soutěžíme online, za chvíli budeme natáčet dua, takže si navzájem všichni držíme palce. Ze všeho nejvíc však doufám, že se již budeme moci shledat v tanečních sálech a že budeme moci uskutečnit naše každoroční vystoupení zde v Rýmařově, na které se s celou skupinou již moc těšíme. Právě všem tanečnicím Annidie bych chtěla srdečně poděkovat, že celou online výuku tak bravurně zvládly a že i v této době se nebojí ukazovat svůj taneční um nám všem, a to i na soutěžích. Náš první společný trénink na živo nás teprve čeká, a to pro nás bude ta největší a nejkrásnější událost tohoto roku.

Děkuji za rozhovor.

JS

Let's Dance Prague International Festival 2018, foto: Sharka Rao

Na horských kolech se letos závodilo online

Letošní cyklistický závod horských kol po Jesenické magistrále proběhl online. To ovšem neznamenalo, že by závodníci soutěžili virtuálně u obrazovek počítačů, telefonů nebo tabletů. Na těchto závodech se skutečně jezdilo, jen kvůli protiepidemickým opatřením byl rozložen do deseti dní od 15. do 25. května.

Trasy byly připraveny pro jezdce od nejmenších dětí až po zkušené bikery. Závodníci měli možnost kdykoliv v uvedené dny projet označenou trasu dle své kategorie a změřit si čas například pomocí chytrých hodinek nebo telefonu. Patronát nad akcí převzal a její přípravu si vzal na starosti opět Ski klub RD Rýmařov ve spolupráci se Střediskem volného času.

Vzhledem k vícedennímu závodu si každý mohl vybrat, který den pro měření času zvolí. Závodníci mohli absolvovat trasu i vícekrát a zveřejnit svůj nejlepší čas, což byla jistě výhoda tohoto rozlož-

ného závodu. Na start se postavilo 41 závodníků, kteří ve Flemmichově zahradě a okolí absolvovali okruhy v délkách 500 nebo 1 500 m a nejdelší pak 5,5 km. Tyto okruhy pak jeli dle svého věku několikrát po sobě, nejvýše najeli 22 km. Výsledky závodu si můžete prohlédnout na www.skiklubrymarov.cz. Ceny si výherci mohou vyzvednout od 31. května v informačním centru na náměstí Míru. Hlavním partnerem této akce bylo město Rýmařov.

JS

Foto: Jana Sedláčková

Peloton cyklistů opět protne cílovou pásku v Rýmařově

Na začátku června se v Jeseníkách pojede další ročník Závodu míru Grand Prix Jeseníky pro cyklisty do 23 let. Jde o druhou největší akci v silniční cyklistice v České republice. První etapa za tři bude mít v pátek 4. června cíl na náměstí Míru v Rýmařově.

Mladí cyklisté po zrušeném loňském ročníku letos o svůj závod nepřijdou. Závod míru U23 startuje ve čtvrtek 3. června odpoledne na náměstí v Jeseníku, kde bude mít 3,5 km okruh start i cíl. Tímto atraktivním prologem se jezdci představí divákům. Následující den o půl druhé odpoledne závodníci vyrazí ze stejného místa do první etapy, dlouhé 131,4 km. „Klasikařská“ část má tři zajímavé vrchařské prémie – Ramzovské sedlo, Přemyslovské sedlo a nejdelší, jedenáctikilometrové stoupání na Skřítek. Průjezd cílem na rýmařovském náměstí Míru se očekává okolo tři čtvrtě na pět odpoledne.

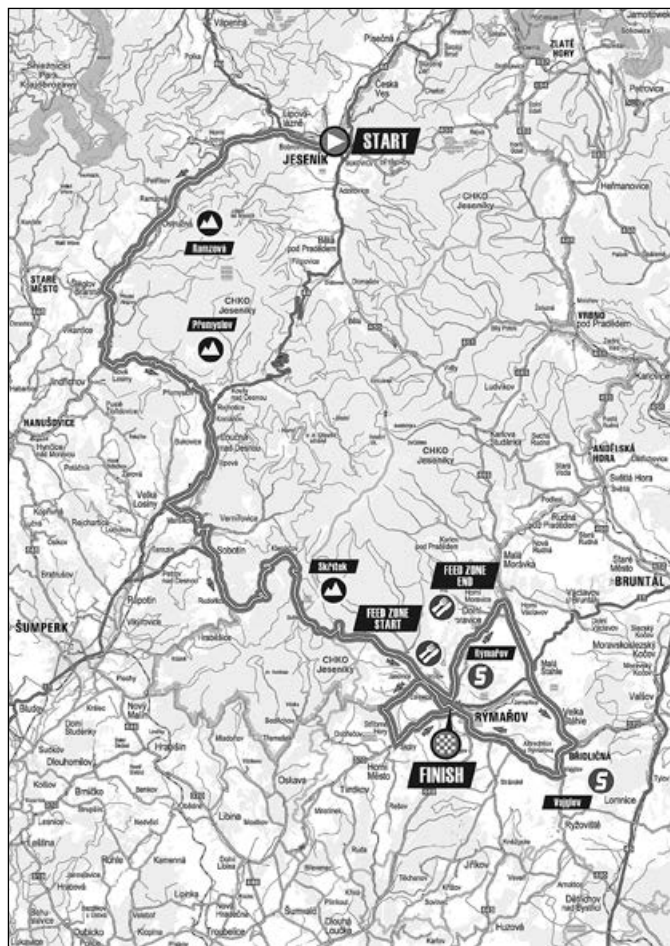
V sobotu 5. června jezdci odstartují z náměstí Míru, tentokrát toho bruntálského, v pravé poledne a vydají se do druhé etapy, dlouhé 140,3 km. Při této části závodu peloton ještě jednou projede Rýmařovem. Cíl je čeká pod přečerpávací elektrárnou Dlouhé stráně ve výšce 1 350 m n. m.

Na poslední etapu se závodníci vrátí do Jeseníku, kde je čeká start i cíl

a mezi tím bezmála 169 km. Peloton se vydá směrem k Javorníku, také ho bude čekat sedmikilometrové stoupání na Rejvíz a poté strhující horské prémie Příčný vrch, Jelení a Kostelní vrch. Velké finále budou představovat tři dominantní vrcholy Jeseníků Hvězda, Lyra a Videlské sedlo.

O náročnosti trati tak není pochyb. V závodě se představí týmy z jednadvaceti zemí světa. Pořadatelé věří, že v tomto ročníku zazáří některý z českých závodníků. Je nutné počítat se zdržením na silnicích téměř po celém Rýmařovsku kvůli uzavěrám, které jsou nutné pro zajištění bezpečnosti cyklistického závodu. Tato událost je určitě atraktivní příležitostí podívat se na průjezd pelotonu nebo přímo na vyhlášení vítězů závodu na rýmařovském náměstí Míru.

S omezením provozu je třeba počítat v době přibližně od 15:00 do 18:00, kdy budou závodníci a doprovodná vozidla projíždět po trase. V Rýmařově se jedná o ulice třída Hrdinů, náměstí Míru, Jungmannova, Havlíčkova, Sokolovská, Julia Fučíka a Okružní, v Janovicích pak Rýmařovská a Zámecká. Omezen bude také provoz ve Stříbrných Horách a ve Skalách.

ZÁVOD MÍRU U23

GRAND PRIX JESENÍKY

3. - 6. 6. 2021

NATION'S CUP
UNDER 23

GRAND PRIX JESENÍKY

PROLOG / ČT / 3. 6. 2021
Jeseník 3,4 km
/ Start 19:00 / Masožravce nám. /
 / Finish cíle 19:30 / Masožravce nám. /

1. ETAPA / PÁ / 4. 6. 2021
Jeseník - Rýmařov / 131,4 km
/ Start 13:30 / Masožravce nám. /
 / Finish cíle 16:45 / Náměstí Míru /

2. ETAPA / SO / 5. 6. 2021
Bruntál - Dlouhé stráně / 140,3 km
/ Start 12:00 / Jeseník Míru /
 / Finish cíle 15:45 / Dlouhá stráně - horní náhon /

3. ETAPA / NE / 6. 6. 2021
Jeseník - Jeseník / 168,4 km
/ Start 10:00 / Masožravce nám. /
 / Finish cíle 14:45 / Masožravce nám. /

COURSE DE LA PAIX U23

pořádá Jeseníká cyklistická z.s.

Omezení se dotknou také autobusových linek:

854877 Rýmařov – Břidličná – Bruntál – linka bude ukončena na zastávce na křižovatce 8. května, tj. nepojede až na autobusové nádraží.
854878 Rýmařov – Malá Morávka, Karlov – linka bude ukončena na zastávce na Opavské ulici u Hedvy, tj. nepojede až na autobusové nádraží.

854880 Rýmařov – Stará Ves, Žďárský Potok – ze zastávky u janovického zámku pojedou po silnici I/11 na zastávku na křižovatce 8. května, kde bude ukončena. Trasa platí v obou směrech a po dobu závodu nebudou obsluženy zastávky u dětského domova, v Edrovcích, u Komerční banky ani na autobusovém nádraží.

854912 Rýmařov – Jiřikov, Sovinec – Šternberk – linka bude ukončena na zastávce na třídě Hrdinů, tj. nepojede až na autobusové nádraží.

854920 Opava – Bruntál – Rýmařov – linka bude ukončena na zastávce na Opavské ulici u Hedvy, tj. nepojede až na autobusové nádraží.

854922 Rýmařov – Tvrdkov, Ruda – Uničov – spoje č. 70, 69, 72, 71, 78 TP 123.11 – nebudou vůbec vypraveny, spoje č. 73 a 80 TP 116.12 budou vypraveny pouze za předpokladu ukončení uzavírky, spoj č. 74

vyčká na zastávce u kulturního domu v Horním Městě do ukončení uzavírky

902920 Ostrava – Opava – Bruntál – Rýmařov – Šumperk – spoje, které by měly končit na autobusovém nádraží v Rýmařově, budou ukončeny už na Opavské ulici u Hedvy. Spoje, které běžně pokračují ze zastávky na Opavské ulici dále do Šumperku, nebudou zajíždět na autobusové nádraží do Rýmařova, ale pojedou po silnici I/11 na zastávku u janovického zámku a dále budou pokračovat podle jízdního řádu. V opačném směru platí totéž.

890921 Olomouc – Šternberk – Bruntál – Rýmařov – spoj č. 15 bude ukončen na zastávce na křižovatce 8. května.

890922 Uničov – Horní Město – Rýmařov – spoj č. 28 pojedou objížděnou přes Ondřejov – bez obsluhy Horního Města a Tvrdkova.

950904 Jeseník – Rýmařov – Olomouc – Přerov – linka nepojede na autobusové nádraží v Rýmařově, místo toho zastaví na Opavské ulici u Hedvy.

JS

Zdroj: www.zavodmiruu23.cz

SK Jiskra Rýmařov se zařadila mezi elitu a obhájila status sportovního střediska mládeže

Status sportovního střediska mládeže (SpSM) jsme poprvé získali v roce 2018. Byl udělen na dva roky a následně prodloužen o půl roku kvůli pandemii. SpSM sdružuje a podporuje práci s talentovanou mládeží a připravuje fotbalisty k vyšší výkonnosti.

Na rok 2021 byla vypsaná nová pravidla pro udělení licencí center, středisek a akademií. Abychom se mohli přihlásit do licenčního řízení, musíme splňovat řadu faktorů. Je to jak otázka sportu a výchovy, tak dosažených cílů, plánu rozvoje, infrastruktury, personálního obsazení, legislativy, spolupráce se školami, financování atd. Dát dohromady všechny podklady je časově náročné. Zkušenost s udělením licence jsem čerpal z dřívějšího působení ve Slezském fotbalovém klubu Opava, kde jsem pracoval na projektu Sportovního centra mládeže.

Mezi nejvýznamnějšími faktory jsou mistrovské soutěže, počet dětí, počet trenérů a jejich vzdělání, hřiště, zázemí a jejich vybavenost. Zájem o fotbal v Rýmařově mezi malými hráči roste. Samozřejmě jde vše ruku v ruce s trenéry. Myslím si, že v tom jsme za poslední roky udělali největší progres. Vzdělanost trenérů vzrostla a jejich zájem o licence je vyšší. Člen našeho trenérského týmu obsadil i funkci Grassroots trenér mládeže okresního fotbalového svazu. Sportovním plochám je věnována patřičná pozornost a na jejich stavu je to vidět. Zázemí pro hráče už něco pamatuje, ale ani v tomto směru nespíme. Jejich zkvalitnění je jedním z aspektů, jak dosáhnout na ještě vyšší licenci v rámci kraje a přilákat do svých řad ještě více mladých sportovců.

Udělení statusu sportovního střediska mládeže okresního fotbalového svazu je prestižní záležitost a je potřeba říci, že v rámci okresu může

být udělena pouze jedna. Jsme hrdí na toto ocenění. Je to odměna za vykonanou práci vedení, trenérů, hráčů, rodičů a všech příznivců, kteří nás podporují. Rýmařov tak ukazuje dobrou práci s mládeží v našem regionu.

Pro všechny fanoušky rýmařovského fotbalu máme dobrou zprávu, že se na hřiště již vrátila všechna mužstva. Doháníme manko a chystáme se na začátek podzimní sezóny. Jarní sezóna byla předčasně ukončena, a my tak máme dost času na přípravu. Mužská sezóna už má pevné datum začátku 8. 8. 2021, mládežnické termíny zatím nejsou známy, ale s největší pravděpodobností to bude stejné.

Foto a text: Milan Furik
Předseda SK Jiskra Rýmařov

S novým ročníkem dostihového provozu 2021 opět na vlně pandemie koronaviru

Na rozdíl od Itálie, Francie a jiných evropských států odstartovala dostihová sezóna v České republice, bohužel nadále bez účasti diváků, až 18. dubna na mosteckém hipodromu. Zde ve čtvrtém ročníku Memoriálu Jaroslava Podolana, dvojkového handicapu na dva kilometry, začala sezóna i pro trenérku Evu Záhorovou z Dolní Moravice u Rýmařova. Do zmíněného dostihu vyslala šestiletého valacha Orphea, který v závěru svedl napínavý souboj s Grigri de Lancray, kterého však zástupce dostihové stáje Bronislav Plášek s žokejem Petrem Foretem po tuhém boji porazil.

Vrchol zahajovacího dne, 47. memoriál Rudolfa Deyla společnosti

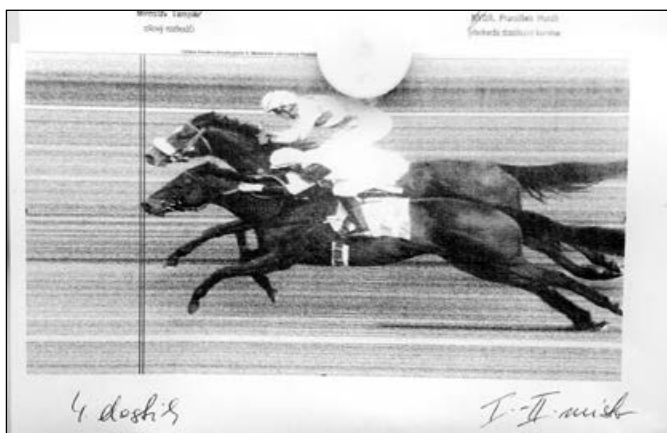
Tipsport, rovina I. kat. na 1 400 m, se poté stal „kořistí“ žokeje Jana Vernera a favorizované tříleté klisny Devoir Rien (prvního potomka úspěšné Dumnonie), hájící modrozluté barvy dostihové stáje Dr. Charvát.

25. dubna prodloužil svou sérii vítězství Roncal, který opět s Janem Faltejskem s převahou ovládl Corsa Siepi Dei 4 Anni (proutěné překážky) Gd 2 na 3 600 m, a na své konto si tak připsal čtvrtý triumf v řadě. Překážková bilance nyní vykazuje pět vítězství a jedno druhé místo ze šesti startů.

Na tento úspěch o hodinu později navázal sedmiletý valach Domi-

Orpheus s žokejem Petrem Foretem vítězí 18. dubna velmi těsně ve 4. memoriálu Jaroslava Podolana. Foto: Miroslav Škoda

O výsledku Orphea trenérky Evy Záhorové musela rozhodnout až cílová fotografie. Foto: hippodrom Most

nique. V hlavním čtyřkilometrovém překážkovém dostihu dne Gran Corsa Siepi di Milano Gd1 si spolu s ž. Janem Faltejskem v sedle vypracoval třídelkový náskok a vítězstvím prodloužil svou letošní neporazitelnost.

Dne 3. května otevřelo pro účastníky dostihového provozu své brány i wrocławské závodiště. Věrní diváci mohli být přítomni alespoň díky kvalitnímu online přenosu i v tomto případě. Letošní formu koní trenéra Pavla Tůmy a stáje Jiřího Charváta zde potvrdil pětiletý valach Tech Jury, který s Janem Faltejskem v sedle získal v Nagrodě 2 000 zł (proutěné překážky) na 3 600 m páté překážkové vítězství.

Z trojice koní v tréninku Veroniky Lempochnerové z centrály v Horní Moravici u Rýmařova si zde vedl nejlépe pětiletý valach Hamis z dostihové stáje Nýznerov, který ve steeplechase Nagroda 20 000 zł s délkou 3 850 m proběhl s polským jezdcem Pawlem Palczyńskim cílem jako čtvrtý. V jediném rovinovém dostihu dne, 3 200 metrů dlouhé Nagrodě 16 000 zł, své loňské vítězství zopakovala pětiletá Daralara, odchovankyně majitele a bývalého prezidenta Jockey Clubu Václava Luky. Do sedla svěřenkyň Evy Záhorové, hájící barvy svého chovatele, byl angažován žokej Martin Srnec. V dostihu startoval i stájevý kolega vítězná Daralara z DS Václav Luka, čtyřletý valach Terazki, a po „odvodnění“ velké části dostihu si s ž. Petrem Foretem doběhl pro konečné čtvrté místo.

Jeden víkend, dva na Bruntálsku působící trenéři, tři evropská závodiště a celkem deset koní na startu menších či hlavních dostihů jednotlivých mítinků.

Tento víkend pro prvního ze zmíněných trenérů Pavla Tůmu „odstartoval“ 8. května bratislavskou 29. veľkou jarnú cenou spoločnosti K-K Metal (L) na 1 700 m a startem favorizovaného reprezentanta žlutomodrých barev Jiřího Charváta, hřebce Petarydy s žokejem Ja-

nem Vernerem. Spolu s nimi do dostihu odstartovalo jedenáct soupeřů, kteří ale byli v cílové rovině jen svědky jeho prvního klasického vítězství v kariéře.

Den poté zamířil dvorecký tým s třemi svými svěřenci severozápadním směrem. Stejný cíl cesty, tedy hippodrom Most, měla trenérka Eva Záhorová a čtveřice koní, z níž si hned v úvodním handicapovém rovinovém dostihu, Ceně Jockey Clubu ČR IV. kat. na 1 600 m, nejlépe počínala čtyřletá klisna Saigon Icon z DS Syndikat V3j, která s žokejem Petrem Foretem obsadila páté místo. Zbylá trojice poté v jednotlivých dostizích zaznamenala šesté (Orpheus) a debutující deváté (Cassydora) a třinácté místo (Diderota).

V pátém a současně prvním z dvojice hlavních dostihů dne, 27. memoriálu Vlastimila Smolíka, rovina I. kat. na 2 400 m, proměnila s žokejem Janem Vernerem svůj start v první klasické vítězství kariéry loňská vítězka Ceny tříletých klisen, čtyřletá Faliraki z chovu Jiřího Charváta a trenéra Pavla Tůmy. Ten měl svou svěřenkyňi, tříletou Devoir Rien, i v následujícím rovinovém dostihu, v 73. jarní ceně klisen města Mostu, L na 1 600 m, v němž klisna s žokejem Janem Vernerem po napínavém boji proběhla cílem na druhém místě. Třetím z koní trenéra Pavla Tůmy, jenž se zde seřadil ke startu a absolvoval tak i svou dostihovou premiéru, byl tříletý hřebec Be In, který v poli jedenácti koní doběhl na čtvrtém místě.

Hlavním bodem celého víkendu byla účast modrozlutých koní z dostihové stáje Dr. Charvát Northerly Wind a Honey Sexy v tréninku Pavla Tůmy v italském Miláně. Výraz „účast“ by však byl přehnaně skromný, neboť oba aktéři proměnili své starty v jistá vítězství. Jako první se na start s žokejem Janem Faltejskem seřadila čtyřletá klisna Honey Sexy, která si po dvou prvních místech v tomto roce připsala hatrick, a to i díky druhému triumfu Gr. dostihů v Premio Staffe d'Oro Gd3. Stejného výsledku, tedy vítězství, pak s žokejem Janem Faltejskem v sedle dosáhl v hlavním dostihu dne, Grande Premio Chase di Milano Gd1 na 5 000 m, nejlepší steepler roku 2020, devítiletý valach

Daralara trenérky Evy Záhorové s ž. Martinem Srncem v sedle vítězí v polské Wroclawi, a obhájí tak triumf z minulého ročníku. Foto: FB Terezz Photography

Premiérový start svěřence trenéra Čestmíra Olehly proměňuje Brexit při svém debutu na dostihové dráze. V sedle Pavel Složil ml. Foto: Bohumil Křižan

Northerly Wind, jenž vítězstvím překonal hranici čtyř milionů korun. Dne 15. května začala sezóna i pro dostihové závodistiště ve Slušovicích, kde v prvním dostihu dne, Ceně společnosti Charvát CTS, a. s., PP – cena IV. kat. na 3 200 m, svůj první kariéerní start s převahou proměnil v premiérové vítězství čtyřletý valach Brexit, kterého ve Staré Rudné na Bruntálsku připravuje pro DS Syndikát hvězda – Olehla spolumajitel MVDr. Čestmír Olehla.

Do Ceny společnosti Charvát Group, s. r. o., roviny, kat. III. na 2 200 m, poté odstartoval první ze dvou svěřenců trenérky Veroniky Lempochnerové z Horní Moravice, tříletý Salivano z DS ALEMMAS a s jezdkyní Taťanou Mášovou obsadil čtvrté místo. Lépe si pak vedl šestiletý valach The Bar is Closed z DS Hospůdka Malá-Hradčany, který v Ceně hejtmána Zlínského kraje steeplechase, kat. V na 3 800 m, obsadil s Danielem Vyháněkem druhé místo.

I v neděli 16. května mohli fanoušci alespoň díky online přenosům fandit a sledovat počínání svých favoritů. Z pohledu na Bruntálsku trénovaných koní byly zajímavé mítinky v Chuchle aréně v Praze a v italském Meranu, kde tohoto dne začala letošní dostihová sezóna. V obou případech šlo o start zástupců dostihové stáje Dr. Charvát. Zároveň čtyřletý valach Swinging Thomas obsadil v Meranu s žokejem Janem Faltejskem v proutěnkách Premio Pietro Santoni na 3 300 m „jen“ třetí místo, přece jen dostihové stáji Dr. Charvát přibýlo další vítězství. O to se v polí patnácti soupeřů svým výkonem v Memoriálu JUDr. Otakara Frankenbergera, roviny I. kat. na 2 200 m, postaral tříletý hřebec Hazarder s žokejem Janem Vernerem.

Čtyřdenní hřebeček kobylky Orphanty a plemenného hřebce Va Bank, kterému spolumajitel a dnes tak i chovatel Karel Záhora vybral jméno Ozzy. Foto: Miroslav Škoda

Na závěr radostná zpráva o narození prvního potomka. Ve středu 12. května se osmileté Orphantě z DS Dolní Moravice manželů Záhorových a v hřebčíně Střelice u Uničova dříve působilému hřebci Va Bank narodil první potomek. Hřebeček jménem Ozzy s výraznou lysinou, jenž přišel na svět během noční bouřky, se má čile k světu.

Miroslav Škoda

Z kapsáře tety Květy

ReKLAMA

Taky vás obtěžuje všudypřítomná neodbytná reklama? Mě moc. Některé reklamy přímo tloučou do hlavy: Náš výrobek je nejlepší, kupujte ho! Vždycky se najde někdo, kdo koupí. Je to iluze, vtíp, nápad, nadsázka a taky otrava. Záleží na tom, koho chce oslovit. A tak si zvykám na šťastných tvářích, případně děti. Ty zaberou vždycky. Takže muž – lamželezo se tváří šťastně se lžičkou jogurtu nebo lékárnické zdravé směsi, herec je cizí (kromě pojišťováků), zelenina nalesťovaná, ovoce naolejované, čokoláda lesklá hnědá hmota. Pan Benneton prohlásil, že reklama je navoněná zdechlina, ale bez ní to nejde. A jemu jeho oděvnickví přináší dlouhodobě celosvětově víc než dobré výsledky. Co v reklamě dovoleno není? Srovnávat obdobné výrobky: Persil vypere skvrny i od Arielu! Nemá se propagovat alkohol, pivo, cigarety, drogy... S tím alkoholem to naši marketingoví experti vůbec neberou na vědomí. Já okamžitě dostávám chuť na irskou whisky nebo pivo s rumem z Božkova. Zdařilé a „vymakané“ jsou pouze reklamy na auta.

Prý je reklama svérázný druh umění. U nás nemá tradici. Dosaahuje stopáže kolem třiceti sekund, ale mně stejně připadá dlouhá a vždycky rušivá. Jenže peněz od zadavatelů, těch zlatáček pro „telku“, není nikdy dost. Někdy jde o účelové polopravdy, někdy o nadsázku. Jsme svědky toho, že zlidoví. Kofolu nabízející děvčátko

o Vánocích v zasněženém lese: „Ne, já nemusím, já už ho vidím.“ Reklama na barvu Antirezin pobavila i pošádčila, hlavně důchodce a tchyně: „Až to budu natírat příště, tak vy už tady nebudete.“ A co zelený bezpohlavní skřet Alza se svým skřehotáním? Postarejte se mi o Bobíka. Elegantní dáma vchází do restaurace a v ruce drží svého psa. Vzápětí ho odevzdá číšníkovi se slovy: „Postarejte se...“ Ochotný personál čínské restaurace si to vyloží po svém a dámě přinesou psa na talíři. Ostatně tak je to zde zvykem. Spot natáčeli v čínské restauraci Sunshine v Praze Dejvicích. Během natáčení se přišli účinkující štábu zeptat, v čem je vtíp, protože vařit maso je přece normální. Bobík měl potom slogan: „Běžte tam, kde vám rozumějí.“ Spot zlidověl, v restauracích je na jídelničku Bobíkova kulajda, čocka na kyselo s Bobíkem, a i když už na obrazovkách není, žije v narážkách a odkazech diváků.

I muži mají své dny, víme z reklamy na Fernet. Ať chceme nebo ne, reklama žije. Máme taky veleúspěšného režiséra Ivana Zachariáše, nositele Zlaté palmy z Cannes za spot na letecké společnosti, finský tuk, auta a rychlovlaky.

Zkrátka – bez reklamy to asi nepůjde. Však on se vždycky najde někdo, kdo koupí. Peníze až na prvním místě.

Si

Vydavatel: Město Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 100, <http://www.rymarov.cz>.

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Uzávěrka dne: 19. 5. 2021 Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Redakce:** Jana Strnadlová. **Redakční rada:** Ing. Lenka Vavříčková, Mgr. Zdenka Přikrylová, Mgr. Vladimír Stanzel, Marcela Pavlová, Ladislav Žilka. **Adresa redakce:** náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 164, mobil: 732 102 489, e-mail: rymarovsky.horizont@rymarov.cz. **Vyšlo dne: 28. 5. 2021.** **Příští číslo 06/2021 vyjde 25. 6. 2021.** **Příspěvky zasílejte do středy 16. 6. 2021.** **Grafická úprava novin:** Tiskárna APRO TISK, s. r. o., Lichnov 172, Lichnov 793 15, tel./fax: 554 230 027, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017, ISSN 1214-4517. **Cena: 15 Kč.**

— Rýmařovský —

horizont

Fotografové Rýmařovska

MIMOŘÁDNÉ VYDÁNÍ OPĚT V PRODEJI OD 28. 5. 2021

Seznam prodejců a objednávky zde <https://1url.cz/yKwAH>

Inzerce

Nabízím

- výrobu a prodej řeziva včetně hoblování
- kartáčování dřeva do rustikálního vzhledu
- výrobu plotovek
- prodej zahradnické mulčovací štěpky
- prodej a dovoz palivového dřeva – odkorů
- balík odkorů za 400,- Kč

Přijmu

- řidiče vysokozdvížného vozíku (VZV) pro manipulaci s řezivem
- obsluhu stolařských strojů

Ing. Karel Krajsa
 Zahradní 491, Břidličná
 602 719 381
krajsakarel@seznam.cz
www.pilabridlicna.cz

Cestovní agentura AQUARIUS

... už více než 10 let s Vámi ...

Bohatá nabídka LAST MINUTE

- * chaty a chalupy
- * eurovikendy
- * poznávací zájezdy
- * wellness pobyty
- * výlety pro školy
- * letenky

EMA HAVELKOVÁ

TEL.: 731 107 853 (DENNĚ 10:00 - 17:00)
 EMAIL: CA.AQUARIUS@SEZNAM.CZ

Řádková inzerce

Koňský hnůj zdarma za odvoz

Nabízíme zaležený koňský hnůj **zdarma** s vlastní nakládkou ve Stránském. Možnost dovést vozík za auto v blízkém okolí a s příspěvkem na dopravu. Kontakt **605 586 074**, nejlépe SMS.

Výroba v Uničova

karieravmiele.cz

SNÍDANĚ V TRÁVĚ

26. a 27. června 2021
od 9 hodin

v Nedělní škole řemesel ve Stránském

Přijďte zahájit léto nešedním zážitkem

- Pravá farmářská snídaně z dobrot našeho regionu •
- Sirupy, čaje, káva, džemy, mléko, tvaroh, domácí chléb, koláče a jiné skvosty •
- Posezení v trávě s pohledem na pasoucí se zvířata •
- Dostanete košík s dobrotami a piknikovou deku •

Můžete posnídat na místě, které si sami vyberete, jen tak v klidu sami nebo se můžete připojit k hospodářům a najíst se společně. V případě nepříznivého počasí posnídáme u pece pěkně v teple.

Účast je možná pouze na základě závazné objednávky do 23. 6. 2021 na e-mailu: krenkovavladimira@seznam.cz
Cena 150 Kč / osoba

Středisko volného času Rýmařov a Ski klub RD Rýmařov zvou na

KOLOBĚŽKOVÉ ZÁVODY 11.6.2021

Stará Ves - kulturní dům

Prezence od 15:30

Start prvního závodníka 16:00

Kategorie:

- do 3 let dívky a kluci zvlášť
- 4 - 6 let dívky a kluci zvlášť
- 7 - 9 let dívky a kluci zvlášť
- 10-12 let dívky a kluci zvlášť
- 13 a víc dívky a kluci zvlášť

Povinná cyklistická helma!
Startovné 20 Kč

více informací:

www.kolobezky.svcrymarov.cz

Lékárna Avion

Rýmařov, Nám. Míru 3

Vaše rodinná lékárna

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE:

SLEVA až 100 Kč
Z DOPLATKU NA LÉKY*

A PŘI NÁKUPU VYBRANÉHO SORTIMENTU
VOLNÉHO PRODEJE NAD 500 Kč

* Sleva z doplatku je poskytována ve formě neuplatnění maximální obchodní přírůžky a vztahuje se na léky hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění

- ✓ U nás dostanete to co máte předepsáno (nezaměňujeme)
- ✓ 20% sleva na antikoncepci
- ✓ Věrnostní bodový systém
- ✓ Dovoz inkontinenčních pomůcek na území Rýmařovska zdarma
- ✓ Inzulíny bez doplatku

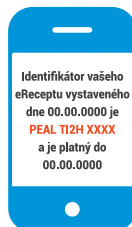

NOVÁ SLUŽBA PRO VÁS!

Rezervační systém eReceptů!

Rezervační systém
eReceptů na telefonním čísle
725 717 765 nebo e-mailu
avion@lekarnauhradeb.cz

Pro více informací
volejte: 725 717 765

Krok 1:

Přešlete nám z Vašeho mobilu Váš **eRecept** formou **SMS** na telefonní číslo **725 717 765** nebo **e-mailem** na **avion@lekarnauhradeb.cz**

Vzor Vaší SMS / Váš mobil

Krok 2:

Léky Vám připravíme v lékárně a budeme Vás informovat o termínu vyzvednutí na Váš mobil.

Vzor SMS lékárny / mobil lékárny

AKČNÍ PRODUKTY

**Betakaroten 12 000 I.U. Galmed
100 + 20 tobolek ZDARMA**

Betakaroten je důležitý provitamin vitamínu A a chrání tělo před škodlivým působením volných radikálů. Doplněk stravy.

Běžná cena

~~159 Kč~~

Akční cena

109 Kč

Nabídka platí do vyprodání zásob.

NEJEZDĚTE DO BRUNTÁLU! ŠETŘÍME VÁM PENÍZE A ČAS

Lékárna Avion, Rýmařov

Nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

www.lekarna-avion.cz

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 17.00
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

facebook.com/Lékárna Avion